

Tullverket

2017

ÅRSREDOVISNING

Innehåll

Generaltulldirektören har ordet.....	5
Om Tullverket.....	6
Uppdrag	6
Regleringsbrevet.....	6
Den europeiska tullunionen	6
Organisation och processorientering.....	7
Styrmodell.....	8
Vision	8
Ekonomiskt resultat	10
Anslag och årets resultat	10
Kostnader.....	10
Kostnad och tid per process.....	12
Kärn- och stödverksamhet	12
Disposition av årsredovisningen	13
Mål Skatt, tull och exekution.....	14
Tullverkets tolkning av målet.....	14
Tullverkets bedömning av måluppfyllelse	14
Tullverkets resultat i sammanfattning.....	15
Förtroende för Tullverket	16
Samma möjligheter och villkor.....	18
Säkerställd uppbörd.....	20
Åtterrapporeringskrav	20
Tolkning av uppdraget	20
Bedömning	21
Verksamheten	21
Verksamhetens resultat	34
Efterlevda in- och utförelsestrukturer	44
Åtterrapporeringskrav	44
Tullverkets tolkning av uppdraget	44
Bedömning	44
Verksamheten	45
Verksamhetens resultat.....	53
Förebygga och motverka brottslighet.....	64
Tolkning av uppdraget	64
Verksamhet	64
Verksamhetens resultat.....	70
Internationellt samarbete	76
Åtterrapporeringskrav	76
Samarbete.....	76
Insatser för förenkling av regler och tullprocedurer	76
Effektiv brottsbekämpning.....	78
Terrorismbekämpning	79

Verksamhetsutveckling.....	80
Återrapporteringskrav	80
Programmet Elektronisk tull	80
Förändringsprogrammet	82
Förvaltning	83
It- och informationssäkerhet	83
Jämställdhetsintegrering.....	84
Återrapporteringskrav	84
Handlingsplan	84
Civilt försvar och stärkt säkerhetsskyddsarbete	85
Återrapporteringskrav	85
Planeringsarbete	85
Miljöhandlingsplan	86
Kompetensförsörjning	87
Återrapporteringskrav	87
Bedömning och återrapportering.....	87
Åtgärder för kompetensförsörjning	87
Mätmetoder och definitioner.....	91
Prestationer.....	91
Fördelning av kostnader och tid per process	91
Produktivitet	92
Kvalitet och effektivitet.....	92
Bedömningsgrunder	92
Skattefelet	92
Genomsnittlig kredittid.....	93
Samhällsnytta	93
Regeringsuppdrag.....	95
Internrevision	96
Intern styrning och kontroll	97
Riskhantering	97
Bedömning.....	97
Finansiell redovisning	99
Sammanställning av väsentliga uppgifter	101
Resultaträkning	102
Balansräkning	103
Redovisning mot inkomstitlar	105
Redovisning mot anslag.....	106
Noter	107
Tabellbilaga	119
Årsredovisningens undertecknande.....	142

Generaltulldirektören har ordet

Varje dag bidrar Tullverkets insatser till finansieringen av den offentliga sektorn och till ett väl fungerande och tryggt samhälle. När det nu är dags att summera 2017 års arbete kan jag konstatera att vi gjort beslag på rekordnivåer och den inbetalade uppbörden har ökat.

Beslagsstatistiken för 2017 innehåller många glädjande resultat, eftersom alla illegala varor som Tullverket kan stoppa vid gränsen slipper samhället hantera senare. Vi har beslagtagit mer cannabis, kokain och amfetamin än på länge och det så kallade samhällsnyttovärdet av våra beslag är också det högsta på många år. Vi har lyckats göra flera stora beslag, framför allt i lastbilstrafiken. Från oktober 2017 har Tullverket ökade befogenheter gällande handgranater och andra explosiva varor och redan under de två första månaderna gjordes beslag av totalt över 21 000 sådana varor.

Även när det gäller resultaten för uppbörden kan vi känna oss nöjda med året. Tullverket har hanterat över 7 miljoner deklarationer och tagit in nästan 7 miljarder kronor. Det är i bäge fallen ökning jämfört med förra året.

Vi fick under hösten besked om en mycket välkommen ökning av vårt anslag från och med 2018 vilket ger förutsättningarna för fortsatta insatser och nödvändiga nyrekryteringar. Under året var antalet anställda lägre än på länge och efter några år av personalminskning har vi börjat rekrytera nya medarbetare. Nyrekryteringarna fortsätter under 2018 och kommer förstås inledningsvis att skapa ansträngningar inom organisationen men det är nödvändiga tillskott i verksamheten, både på kort och lång sikt. Kontrollarbetet är det område som främst ska förstärkas och utvecklas med hjälp av nyrekryteringarna.

Under 2017 har arbetet för implementeringen av den nya EU-gemensamma tullagstiftningen fortsatt. All uppgiftslämning ska bli elektronisk vilket

Alla
illegala varor
som Tullverket kan
stoppa vid gränsen
slipper samhället
hantera
senare.

innebär en stor omställning för alla tullmyndigheter inom unionen där utveckling av digitala system tar stor kraft. De digitala lösningarna behövs i den moderna handeln därför fortsätter vi att arbeta aktivt med digitaliseringen. Med manuella lösningar är det inte praktiskt möjligt att göra kontroller i stora flöden, till exempel i den kraftigt ökande internethandeln.

Jag är stolt över vad vi tillsammans inom Tullverket har åstadkommit under året och hur vi med vårt viktiga uppdrag bidrar till ett tryggt samhälle. Vi gör skillnad genom att stoppa illegala och farliga varor och genom att ta in tullar och avgifter. Vår kunskap och förmåga är unik och behövs. Jag ser fram emot nästa år när vi fortsätter att utföra vårt viktiga uppdrag och fortsätter rusta Tullverket för att även i framtiden kunna vara en betydelsefull del i samhället.

Åsa Mattsson

Om Tullverket

Uppdrag

Tullverkets uppdrag beskrivs i Tullverkets instruktion¹, myndighetsförordningen² och i regleringsbrev.

Instruktionen för Tullverket anger att Tullverket ska:

1. fastställa och ta ut tullar, skatter och avgifter så att en riktig uppbörd kan säkerställas,
2. övervaka och kontrollera trafiken till och från Sverige så att bestämmelser om in- och utförsel av varor följs, och
3. förebygga och motverka brottslighet i samband med in- och utförsel av varor.

Enligt instruktionen ska vi också bedriva viss utrednings- och åklagarverksamhet i fråga om brott mot bestämmelser om in- och utförsel av varor.

Tullverket ska även bedriva viss verksamhet i fråga om rattfylleribrott. Dessutom ska vi tillhandahålla information och god service så att allmänhet och företag har goda förutsättningar för att kunna fatta långsiktiga och hållbara beslut. Vi ska också bidra till ett väl fungerande samhälle och utföra våra uppgifter på ett sätt som är rättssäkert, kostnads-

effektivt och enkelt för såväl allmänhet och företag som Tullverket.

Regleringsbrevet

I det årliga regleringsbrevet anger regeringen vilka mål, uppdrag och återrapporteringskrav som gäller för myndigheten för det kommande budgetåret. Enligt regleringsbrevet 2017 ska Tullverket bidra till att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag, samt motverka brottslighet. Dessutom ska medborgare och företag ha förtroende för Tullverkets verksamhet och kvinnor och män ska ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten.

Den europeiska tullunionen

Inom ramen för Europeiska unionen (EU) regleras samarbetet mellan medlemsstaterna inom en rad olika områden. Alla medlemsstater har sina egna rättssystem men är bundna av EU:s lagar och bestämmelser.

Inom handelspolitiken är EU:s inflytande stort och lagarna stiftas helt på EU-nivå. Vid handel över EU:s yttre gränser gäller en unionsgemensam tullagstiftning och det är de bestämmelserna som

1) Förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket

2) Myndighetsförordning (2007:515)

Tullverkets mål och verksamhet

MÅL | Säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn, bidra till ett väl fungerande samhälle samt motverka brottslighet.

UPPDRAG | Fastställa och ta ut tullar, skatter och avgifter

PROCESS
Analysera
& selektera

PROCESS
Hantera
tillstånd

PROCESS
Klarera
varor &
transport-
medel

PROCESS
Genom-
föra fysisk
kontroll

PROCESS
Följa upp
operatör
& ärende

PROCESS
Hantera
brott

RESULTAT & EFFEKTER

- Säkerställd riktig uppbörd
- Förebyggd och motverkad brottslighet
- Efterlevda in- och utförsel bestämmelser

UPPDRAG | Övervaka och kontrollera trafiken till och från Sverige

Foto: Björn Roos

Tullverket har att följa i den verksamheten som rör handel och uppbörd.

EU:s inflytande är mindre över de delar av verksamheten som rör brottsbekämpning. Den brottsbekämpande verksamheten styrs i större omfattning av nationellt stiftade lagar, som till exempel smugglingslagen³ och inregränslagen⁴.

Organisation och processororientering

Myndighetens kärnverksamhet bedrivs inom avdelningarna Brottsbekämpning och Effektiv handel. De fyra kompetenscentren inom avdelningen Brottsbekämpning har ett geografiskt ansvar och de tre kompetenscentren inom avdelningen Effektiv handel arbetar utifrån ett nationellt ansvar för sina respektive sakområden. Kompetenscentret ”Analys och underrättelse” arbetar med stöd till bägge avdelningarna. Stödverksamhet bedrivs i stöдавdelningarna men även i kärnverksamhetens avdelningar, främst på stabsnivå.

3) Lagen (2000:1225) om straff för smuggling

4) Lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

Tullverket verkar i hela landet men har framför allt personal på de tre huvudorterna Stockholm, Göteborg och Malmö. En del av stödverksamheten är koncentrerad till andra orter; administrationsavdelningen till Sundsvall och it-avdelningen till Luleå.

Tullverket ska vara processororienterad där alla beslut alltid utgår från ett processperspektiv. Tullverkets processer är indelade i ledningsprocesser, kärnprocesser, kärnverksamhetsnära stödprocesser och stödprocesser. I kärnprocesserna förverkligas syftet med Tullverket utifrån vårt uppdrag och här tillgodoses våra externa kunders behov. Tullverkets kärnprocesser är Analysera och selektera, Hantera tillstånd, Klarera varor och transportmedel, Genomföra fysisk kontroll, Följa upp operatör och ärende samt Hantera brott.

Kärnverksamhetsnära stödprocesser är de processer som är direkt kopplade till kärnverksamheten och ger stöd för att kunna fullgöra uppdraget. Kommunicera externt och Hantera uppbörd är två av dem.

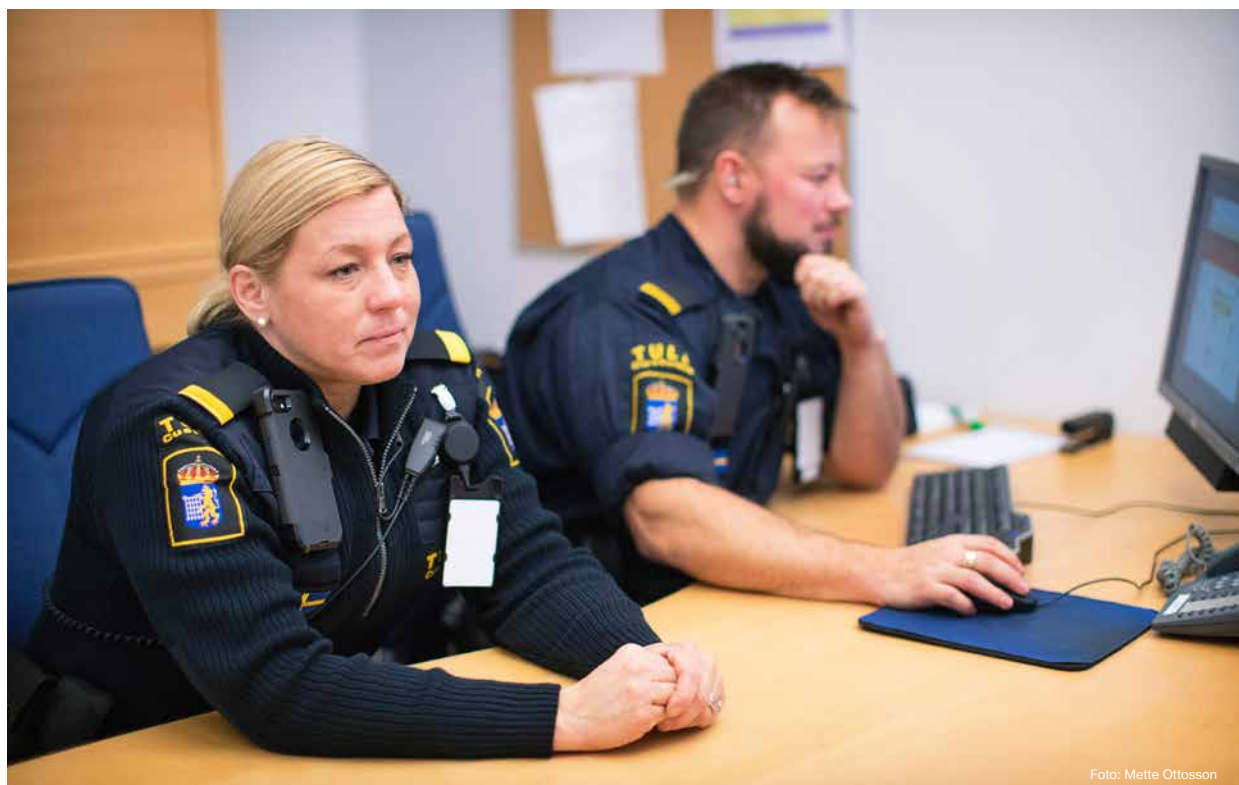

Foto: Mette Ottosson

Styrmodell

Tullverkets styrmodell⁵ lägger grunden för den dagliga styrningen av verksamheten och är utformad med ett processperspektiv. Målet är att utföra myndighetens uppdrag så effektivt och rättssäkert som möjligt.

Styrmodellen grundas på att helhetssyn och processperspektiv alltid ska användas. Det innebär att alla beslut ska bygga på vad som är bäst för processerna, processernas kunder samt för Tullverket och samhället som helhet.

Tullverket får sitt uppdrag från riksdag och regering. Utifrån politikens syfte formuleras Tullverkets uppdrag i bland annat förordningen med myndighetens instruktion och regeringens årliga regleringsbrev där också budget anslås.

I ledningsprocesserna formuleras den strategiska styrningen samt planer för hur uppdraget ska genomföras och hur myndigheten ska förändras för att skapa mer värde för samhället.

ETT
TULLVERK
med effektiva och
moderna arbetsmetoder
förenklar det legala
och förhindrar
det illegala.

I kärn- och stödprocesserna genomförs de planerade aktiviteterna i syfte att generera resultat utifrån uppdraget och allmänhetens och företagens behov. I förändringsprocesser genomförs de planerade aktiviteterna för att utveckla kärn- och stödprocesserna för att förbättra Tullverkets prestationer och effekter. I ledningsprocesserna analyseras och utvärderas löpande kärn- och stödprocessernas resultat och eventuella åtgärder beslutas.

Vision

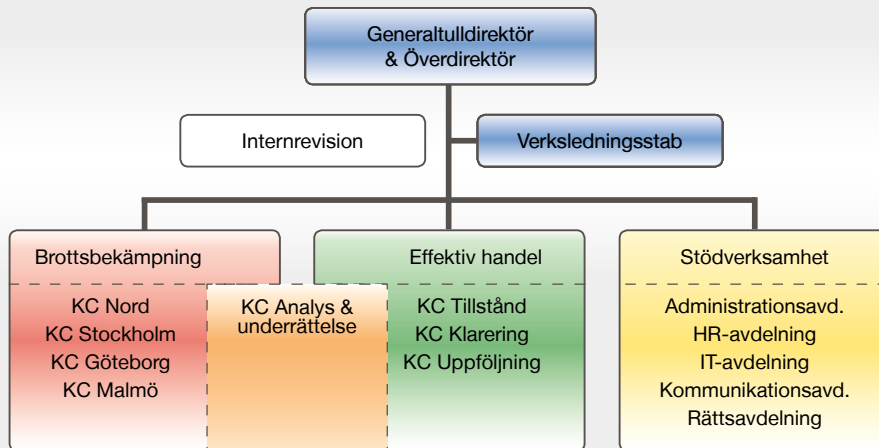
Inom Tullverket ska arbetet inom all verksamhet bidra till att uppfylla uppdraget i enlighet med instruktionen och regleringsbrevet. Tullverket har omsatt sitt uppdrag i en vision:

ETT TULLVERK med effektiva och moderna arbetsmetoder förenklar det legala och förhindrar det illegala.

5) Styrmodell för Tullverket, STY 2017-897

Tullverkets organisation

VERKSAMHETSIDÉ

Tullverket har ett uppdrag från Sveriges riksdag och regering. Vårt uppdrag är att kontrollera varuflödet, säkerställa konkurrensneutral handel och bidra till ett säkert samhälle. Uppdraget genomförs av kompetenta och motiverade medarbetare i en effektiv, demokratisk och rättssäker verksamhet i ständig utveckling. Verksamheten leder till korrekt uppbörd, effektiv kontroll och hög service till våra kunder.

VÄRDEGRUND

- Helhetssyn
- Ansvarstagande
- Nyttänkande

Ekonomiskt resultat

Tullverkets totala kostnader uppgår år 2017 till 1 728 091 tkr varav 1 721 762 tkr har anslagsavräknats. Tullverkets kostnader har jämfört med 2016 ökat med 10 612 tkr varav avskrivningar ökat med 14 388 tkr och övriga driftskostnader ökat med 4 613 tkr. Kostnader för personal och lokaler har minskat med 8 553 tkr. Ingående överföringsbelopp uppgick till 9 508 tkr och utgående överföringsbelopp har fastställts till 31 671 tkr.

Anslag och årets resultat

Under 2017 har Tullverket haft 1 753 433 tkr i tilldelade medel, det vill säga anslaget på 1 743 925 tkr och ett ingående överföringsbelopp på 9 508 tkr. Tullverket finansieras huvudsakligen via anslagsmedel vilket under 2017 utgjorde 99 procent av intäkterna. Övriga intäktskällor utgörs av offentlig-rättsliga avgifter, uppdragsverksamhet samt bidrag.

Av tabell 1 i tabellbilagan framgår att intäkterna har ökat med 10 099 tkr (0,6 procent) i förhållande till 2016. Ökningen beror främst på en högre anslagsförbrukning.

De offentligrättsliga avgifter som myndigheten får disponera är medel från expeditions- och ansökningsavgifter samt tullförrättningsavgifter. Dessa uppgick 2017 till 63 tkr att jämföra med 106 tkr för 2016.

Tullverket utför på uppdrag av Jordbruksverket kontroll av exportbidragsgods, kontroll av päls av katt och hund samt kontroll av sälprodukter. Årets intäkter för kontroll av exportbidragsgods uppgår till 434 tkr och Tullverkets kostnader för arbetsuppgifterna uppgick till 410 tkr. Kostnaden är beräknad utifrån timkostnaden för klarering av varor och transportmedel.

Budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkter disponeras enligt regleringsbrevets struktur framgår av tabell 2 i tabellbilagan. Budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna inte disponeras framgår av tabell 3 i tabellbilagan.

Kostnader

Verksamhetens kostnader för 2017 uppgår till 1 728 091 tkr och har ökat med 10 612 tkr jämfört med 2016. Kostnader för avskrivningar har ökat med 14 388 tkr (18,9 procent) och övriga driftskostnader har ökat med 4 613 tkr (1,9 procent). Kostnader för personal har minskat med 5 401 tkr (-0,4 procent) och kostnader för lokaler har minskat

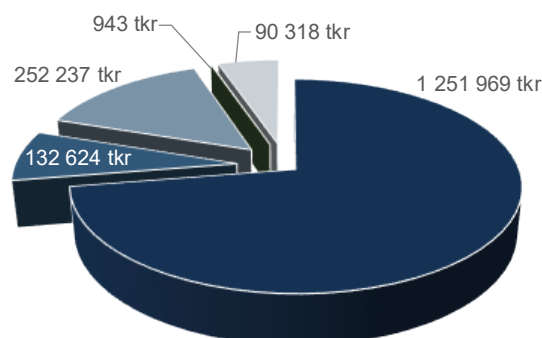
med 3 152 tkr (-2,3 procent). Finansiella kostnader (943 tkr) har ökat med 163 tkr (21 procent) och avskrivningar och nedskrivningar (90 318 tkr) har ökat med 14 388 tkr (18,9 procent).

Verksamhetens kostnader har påverkats av att kostnader för utveckling aktiverats¹ till ett värde av 44 454 tkr vilket är en minskning med 9 202 tkr (-17 procent) jämfört med 2016.

I diagram 1 redovisas kostnadsfördelningen 2017.

1) Med aktivering menas att utvecklingskostnader för projekt som uppfyller särskilda kriterier inte belastar anslaget utan finansieras via löpande krediter hos Riksgälden (RGK). Krediterna omvandlas till lån när projekten avslutats. Dessa lån skrivs av på 5 år och avskrivningarna belastar anslaget.

Diagram 1
Kostnadsfördelning (tkr)
Källa: Agresso

- Kostnad för personal 1 251 969 tkr (72%)
- Kostnad för lokaler 132 624 tkr (8%)
- Övriga driftskostnader 252 237 tkr (15%)
- Finansiella kostnader 943 tkr (0%)
- Avskrivningar och nedskrivningar 90 318 tkr (5%)

Foto: Björn Roos

Kostnad och tid per process

Under året har Tullverket utvecklat fördelningen av kostnader och tid för att få en mer rättvisande bild. Exempelvis har kostnader och timmar för utveckling fördelats utifrån vilken process som kommer att få nytta av utvecklingen. Ett annat exempel är att kostnaderna och timmarna för Tullverkets underrättelseverksamhet har fördelats till kärnprocesserna utifrån i vilken utsträckning de får underrättelser. Kostnader och timmar som tidigare definierades som ofördelade OH-kostnader har nu fördelats till kärnprocesserna. Tullverket införde 2016 en ny processinriktad tidredovisning samt en ny definition och redovisning av slutprestationer. Därför kan en jämförelse inte göras mot 2015.

Av verksamhetens totala kostnader om 1 728 091 tkr avser 1 226 945 tkr (71 procent) kärnverksamhet och 501 146 tkr (29 procent) stödverksamhet.

Av verksamhetens totalt arbetade timmar avser

2 054 555 timmar (71 procent) kärnverksamhet och 839 184 timmar (29 procent) stödverksamhet.

Kärn- och stödverksamhet

Av de totalt antal registrerade timmarna exklusive frånvaro avsåg 2 043 541 timmar (70,6 procent) kärnverksamheten och 850 199 timmar (29,4 procent) stödverksamheten, vilket är en minskning av stödverksamheten med 0,5 procentenheter. Den arbetade tiden har minskat med 109 946 timmar (3,7 procent)

För att öka den inre effektiviteten är det sedan några år tillbaka ett mål att stödverksamheten ska minska mer än vad kärnverksamheten gör. På ledningsgruppens planeringskonferens i maj diskuterades och analyserades stödverksamheten, vad den består av, vilka som utför den samt frågan om vi har för mycket eller för litet stöd, rätt stöd och om vi kan arbeta mer kostnadseffektivt. Olika

Diagram 2
Kostnader fördelat på processer (tkr)
Källa: Agresso

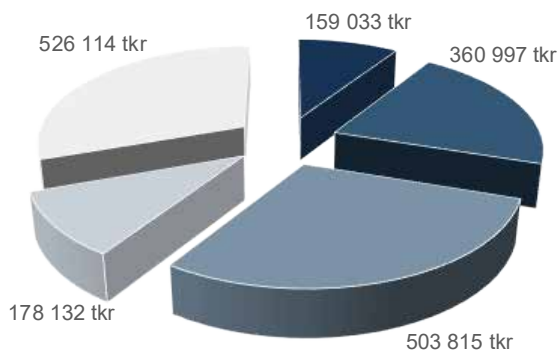
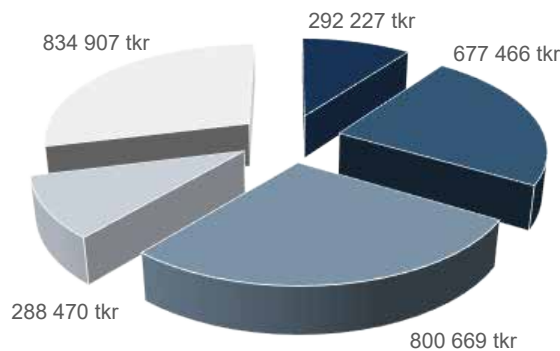

Diagram 3
Total arbetstid per process (timmar)
Källa: Agresso tid

uppdrag gavs och åtgärder beslutades. Under 2017 utreddes bland annat en samlad utbildningsverksamhet med i första hand digitala lösningar, chefsstrukturen samt möjlighet till ett samlat verksamhetsstöd med internservice och support. Stödverksamheten ska vara så liten som möjligt i förhållande till sitt uppdrag och manuella rutiner ska i så hög grad som möjligt automatiseras och standardiseras.

Under året har Tullverket fortsatt att utveckla tidredovisningen för att öka tydligheten i vad som är

kärnverksamhet respektive stödverksamhet. Bland annat har förtydligande gjorts avseende hur tiden för de gemensamma koderna ledning och stöd ska redovisas. Utfallet av tidredovisningen har följts upp för att säkerställa att de gemensamma koderna används på ett konsekvent sätt inom myndigheten.

Tid som har registrerats för utveckling och förvaltning av Tullverkets olika systemstöd har fördelats utifrån om det är stöd- eller kärnverksamhet som tillgodogör sig nyttan av systemstödet.

Disposition av årsredovisningen

Efter kapitlet om det övergripande målet följer tre kapitel, ett för Tullverkets arbete med respektive uppdrag, enligt figuren på sidan 14. Varje kapitel inleds med ett avsnitt om Tullverkets tolkning av uppdraget följt av avsnitt med Tullverkets bedömning av hur väl uppdraget är utfört, antingen som tillfredsställande eller som inte tillfredsställande. Under rubriken ”Verksamhet” följer en redogörelse för Tullverkets verk-

samhet kopplat till uppdraget. I denna ingår redovisningen av prestationer, se Mätmetoder och definitioner sidan 91. Resultatet av arbetet i verksamheten redovisas sedan under rubriken ”Verksamhetens resultat”.

Kapitlet om uppdraget att säkerställa uppbörden inkluderar tre arbetsområden. Under rubriken ”Verksamhet” redovisas arbetet för att utföra uppdraget för respektive arbetsområde och resultatet

av det arbetet redovisas under rubriken ”Verksamhetens resultat” och där följer sedan redovisningen av skattefelet.

Därefter följer kapitel med övriga återrapporteringskrav och uppdrag samt mätmetod och definitioner. Slutligen kommer bedömningen av intern styrning och kontroll, finansiell redovisning samt tabellbilagan. Sist återfinns generaltulldirektörens underskrift.

Mål Skatt, tull och exekution

Målet för utgiftsområde Skatt, tull och exekution är att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och bidra till ett väl fungerande samhälle för medborgare och näringsliv samt motverka brottslighet.

Tullverkets tolkning av målet

Målet för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution är att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag samt motverka brottslighet¹.

Tullverket ska bidra till att målet för utgiftsområdet uppnås genom att på ett rättssäkert och kostnadseffektivt sätt ta in tullar, skatter och avgifter, övervaka och kontrollera att reglerna om in- och utförelse efterlevs samt förebygga och motverka brottslighet inom tullområdet.

Tullverket ska arbeta på ett sådant sätt att allmänhet och företag har förtroende för vår verksamhet och att kvinnor och män ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten. Vägledning och attitydpåverkan ska göra det enkelt för företag och allmänhet att göra rätt från början samt bidra till att förtroendet för Tullverket är högt.

1) Prop 2016/17:1 utgiftsområde 3

Vi eftersträvar effekterna säkerställd uppbörd, efterlevda in- och utförelse restriktioner samt förebyggd och motverkad brottslighet. Tullverkets tolkning är att dessa effekter bidrar till att målet uppnås. Dessa tre effekter illustreras i figuren nedan.

Tullverkets bedömning av måluppfyllelse

Tullverket bedömer måluppfyllelsen som antingen tillfredsställande eller som inte tillfredsställande utifrån resultat, kvalitet inklusive rättssäkerhet, enhetlighet och effektivitet samt övriga relevanta faktorer.

Tullverket bedömer att det sammantagna resultat är tillfredsställande. Den influtna uppbörden har ökat, uppbördsförlusterna har minskat och debiteringar efter kontroller är högt. Såväl de beslagtagna mängderna narkotika som samhällsnyttovärdet är det högsta på många år. Även

FIGUR | Hur effekterna av Tullverkets arbete bidrar till att nå målen för utgiftsområdet Skatt, tull och exekution

Foto: Björn Roos

Tullverkets resultat i sammanfattning

Här följer en kort sammanfattning av Tullverkets resultat under 2017. Resultat och tillvägagångssätt beskrivs utförligare och i sitt sammanhang i resultatredovisningen.

I arbetet för att uppnå det övergripande målet har Tullverket bland annat uppnått följande resultat:

- Vi har beslutat om 3 689 tillstånd, övervakat 238 tillstånd och omprövat 3 715 tillstånd.
- Vi har debiterat nästan 6,8 miljarder i uppbörd. Andelen tull är 93 procent och mervärdesskatt är 6,2 procent. Av den debiterade uppbörden har 99,79 procent betalats in.
- Andelen elektroniska import- och exportärenden upp går till 99,7 procent. Våra system har varit tillgängliga 99,91 procent av tiden dygnet runt, året runt.
- Vi har genomfört 122 tullrevisioner och 199 eftergranskningar som har

resulterat i att nära 112 miljoner kronor har efterdebiterats.

- Våra beslag omräknade till samhällsnytta är cirka 3 miljarder kronor. Amfetamin står för 40 procent av årets samhällsnytta och cannabis står för 40 procent.
- Vi har tagit cirka 835 000 liter alkohol. Vi har även tagit mer än 28 miljoner cigaretter och mer än 32,5 ton tobak samt avslöjat en omfattande illegal tillverkning av cigaretter i Sverige.
- Vi har genomfört olika insatser och kontroller som bland annat har lett till att upplägget med organiserade bussresor för inköp av stora mängder alkohol i stort sett har upphört.

- Vi har beslagtagit 61 skjutvapen.
- Vi har gjort 411 ingripanden som har omfattat cirka 29 000 varor vid intrång i immateriella rättigheter som till exempel varor som kläder, leksaker, läkemedel eller elektronik som är varumärkesförfalskade, pirattillverkade eller varor som gör intrång i patent.
- Vi har stoppat cirka 500 ton avfall med exportförbud och 247 avfallstransporter har hindrats från att komma in i Sverige.
- Vi har identifierat 39 kriminella nätverk och slagit ut 16 stycken. 6 559 förundersökningar har inletts varav drygt 2 000 har lämnats över till åklagare. Andelen positiva lagföringsbeslut är 74 procent.

mängderna beslagtagna och omhändertagna punktskattevaror ligger på en hög nivå. Antalet identifierade och utslagna nätverk är fortsatt högt och antalet brottsutredningar har ökat jämfört med föregående år. Antalet förundersökningar är fler och av dem har fler lämnats över till åklagare, vilket gör att andelen slutredovisade undersökningar har ökat.

Tullverket bedömer att myndigheten har bidragit till att minska skattefelet. Tullverket kan däremot inte med säkerhet kvantitativt bedöma i vilken grad skattefelet har påverkats.

Prestationernas utveckling är tillfredsställande. Kärnverksamhetens andel av arbetad tid har ökat med 0,5 procentenheter vilket indikerar en ökad inre effektivitet.

Kvaliteten för rättssäkerheten och effektiviteten i processernas utförande är huvudsakligen tillfredsställande. Undantagen är våra kontroller av ursprungsintyg där kommissionen har identifierat vissa brister och att hanteringen av postförändelser är helt manuell. Den stora och snabba ökningen av postflödet har medfört att det inte är praktiskt möjligt att säkerställa att de varor som ska deklarerats för tull och moms faktiskt deklarerats. Åtgärder på kort och lång sikt vidtas men i nuläget är kvaliteten i det flödet inte tillfredsställande.

Placeringarna i de internationella studierna som redovisas är tillfredsställande och vi bedömer därför att allmänhetens och företagens förtroende för oss är tillfredsställande. Tullverket bedömer att kvinnor och män ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med oss.

Förtroende för Tullverket

Efterlevnaden av lagar och regler och viljan att betala rätt tull, skatt och andra avgifter påverkas positivt av att allmänhet och företag har ett högt förtroende för Tullverket.

För att långsiktigt upprätthålla viljan hos allmänhet och företag att göra rätt krävs att

- det finns ett förtroende för det system som vi ska upprätthålla
- det finns ett förtroende för oss som myndighet
- det är lätt att göra rätt
- det finns en risk att den som gör fel upptäcks.

Tullverket har under året inte genomfört några egna mätningar av förtroende utan gör sin bedömning av allmänhetens och företagens förtroende utifrån redovisningarna nedan samt övriga indikatorer.

Antalet ärenden med klagomål och skadestånd

som kommit in till Tullverket under 2017 är lägre än de föregående åren. Andelen skriftliga klagomål på våra kontroller är lågt. De begränsade undersökningarna Tullverket gjort om bemötande visar att merparten av företag och privatpersoner är mycket nöjda med vårt bemötande.

Tullverkets nöjdhetsindex ligger något lägre än genomsnittet för statliga myndigheter i den nationella mätning som redovisas nedan. Tullverkets ranking i internationella mätningar indikerar att företagen har fortsatt förtroende för vår verksamhet. Vi har inga indikationer på att vare sig allmänhetens eller företagets förtroende för Tullverket är något annat än tillfredsställande.

Tullsvar och IT-support

Under 2017 har Tullverkets informationstjänst Tullsvar svarat på 107 090 frågor via telefon och e-post. Antalet telefonsamtal har genom styrning till digitala lösningar minskat med drygt 10 000 och antalet e-postfrågor har ökat med 1 615.

Tullverkets IT-support har under året svarat på 8 703 externa samtal². Samtalen till IT-support har minskat med cirka 2 000 under året genom att meddelanden sätts in i telefon vid aktuella driftstörningar samt en bättre intern kontroll avseende ändringar i produktion.

Förtroendemätning

Undersökningsföretaget Evimatrix genomförde under juni och augusti 2017 en studie i syfte att kartlägga attityder och erfarenheter av företag, organisationer och varumärken i Sverige. Undersökningsmaterialet samlades in via en webb-

2) I den manuella mätningen ingår inte statistik över andel kvinnor och män.

enkät riktad till konsumenter över 18 år. Bland statliga verk och myndigheter fick 27 organisationer 1 250 svar. Av dem kände 90 procent till Tullverket och 8 procent hade varit i kontakt med Tullverket de senaste tre åren. Nöjdhetsindex (NKI) för statliga myndigheter och verk var 63 i årets undersökning och Tullverkets NKI var 61. Snabba svar och korta kötider är de parametrar som har störst utvecklingspotential för att öka kundnöjdheten.

Internationell ranking

Det finns ett flertal internationella studier som regelbundet mäter hur enkelt det är för företag att bedriva handel i olika länder. Tullhanteringen ingår ofta som en underdel i de studierna.

Tullverket bedömer att placeringarna i de internationella studierna som redovisas nedan är tillfredsställande. Den ökade harmoniseringen inom EU borde innebära att skillnaderna mellan medlemsstaternas placering minskar på sikt men områden som organisation, service, samverkan och kundorientering kommer fortfarande kunna skilja sig åt inom tullunionen.

Trading Across Borders

Världsbanken mäter årligen företagsklimatet i olika länder och ekonomier. Rapporten Doing Business 2018 avser undersökningen som färdigställdes under 2017 och omfattar 190 länder. Länderna grupperas i regioner och ett medelvärde tas fram som kan användas som benchmark.

Sverige är rankad på 18 plats i den totala mätningen som avser 11 olika indikatorer. Inom den indikator som mäter hur enkelt det är för företag att importera och exportera varor ligger 16 länder

Tabell 4

Ranking i internationella mätningar

Källa: Världsbanken Doing Business, World Economic Forum Global Enabling Report och Världsbanken Logistical Performance Index för åren 2012–2017.

	2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	SE ^{a)}	Tulldel	SE ^{a)}	Tulldel	SE ^{a)}	Tulldel	SE ^{a)}	Tulldel	SE ^{a)}	Tulldel	SE ^{a)}	Tulldel
Doing Business	13	8	11	4	12	4	8	17	9	18	10	18
Global Enabling Report	4	3	-	-	9	3	-	-	5	3	-	-
Logistical Perform. Index	12	12	-	-	6	15	-	-	3	8	-	-

a) SE avser total placering i ranking Tull avser placering i tulldelen.

i EU på en delad förstaplats. På en andraplats kommer Estland med ranking 17. Sverige behåller sin tredje plats och rankas som nummer 18 vilket Tullverket bedömer som tillfredsställande. Sverige ingår inte i gruppen av länder som rankas på första plats eftersom vi redovisar kostnader och tid för gränsformaliteter (tullklarering och kontroll) vid export vilket de andra länderna inte gör.

The Enabling Trade Index

World Economic Forum (WEF) och Global Alliance for Trade Facilitation ger vartannat år ut The Global Enabling Trade Report som presenterar ett index för möjliggörande av handel, the Enabling Trade Index (ETI). Indexet utvärderar 136 ekonomier baserat på kapaciteten att underlätta varuflödet över gränser till dess mottagare. I den senaste mätningen från 2016 rankades Sverige som nummer 5.

Den totala maxpoängen i mätningen av tuldelen är 7 poäng. Singapore rankas som nummer 1 med en poäng på 6.40. Sverige rankades på en tredje plats med poängen 6.39. Placeringen är lägre än vid föregående mätning men Sveriges poäng är högre. Vi bedömer resultatet som tillfredsställande.

Logistical Performance Index

Världsbanken redovisar vartannat år mätningen av Logistical Performance Index (LPI) i sin rapport Connecting to Compete: Trade Logistics in the Global Economy. Mätningen omfattar 160 länder och rankingen baseras på svar från speditörer och andra operatörer. Den kvalitativa utvärderingen i en internationell jämförelse görs av utrikeshandeln inom sex områden varav ett är området tull. Inom detta område mäts effektiviteten vid klareringsprocessen (tidsåtgång, enkelhet och förutsägbarhet) för gränsmyndigheter inklusive tulladministrationer.

Sverige rankas i mätningen av alla sex områden som nummer 3 efter Tyskland och Luxemburg. I delen som avser tull rankas Tyskland som nummer 1 och Sverige som nummer 8. Sverige har sedan mätningarna började 2007 legat över medelvärdet beträffande tull för höginkomstländer inom OECD samt länder i Europa och Centralasien.

Samma möjligheter och villkor

Tullverket har under 2017 genomfört undersökningar av bemötandet i olika situationer där de anställda möter allmänhet och företag. Det har inte tidigare genomförts bemötandeundersökningar utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Undersökningarna togs fram och genomfördes i egen regi utifrån upplägg som använts på andra myndigheter.

De bemötandesituationer som ingått är Tullverkets informationstjänst Tullsvar (telefonsamtal), en klareringsexpedition och en kontroll av resenärer (fysisk kontroll, Brottsbekämpning) vid gräns. På samtliga ställen har undersökningen bestått av två delar, dels observation (klarering, kontroll) eller medlyssning (Tullsvar), dels enkätfrågor om upplevt bemötande till företagsrepresentanter och resenärer efter deras besök. Syftet med observationer och medlyssning är att få en bild av det faktiska bemötandet medan syftet med enkätfrågorna är att få en bild av hur besökarna upplevt bemötandet.

Det är för få tullplatser och för få kontakter och möten som ingår i undersökningarna för att Tullverket ska kunna dra slutsatsen att det inte förekommer oskäligena skillnader mellan könen i Tullverkets bemötande som helhet. Totalt gjordes 139 observationer varav i 29 procent av observationerna var det kvinnor, i 67 procent var det män och i 4 procent var det blandade grupper. Tullverket fick in 66 svar på enkätfrågor i efterhand varav 29 procent var från kvinnor.

Undersökningarna visar inga oskäligena skillnader mellan könen i bemötandet och merparten av företagsrepresentanterna och resenärerna, oberoende av kön, är mycket nöjda med Tullverkets bemötande.

Kvalitetssäkringen av systemstöd för underrättelser visade att andelen kvinnor i underrättelser var 14 procent vilket är lägre än andelen kvinnor som kontrolleras (21 procent). En stor andel av Tullverkets kontroller baseras inte på underrättelser. Läs mer under avsnittet Jämställdhetsintegrering, sidan 84.

Kvinnors andel av klagomål och skadeståndsanspråk har halverats under 2017 och är 11 procent av det totala antalet ärenden. Antalet män i dessa ärenden är lika många som föregående år men deras andel har ökat till 74 procent. Kvinnor andel

av alla klagomåls- och skadeståndsärenden med koppling till fysiska kontroller var 10 procent och männens andel var 80 procent, se tabell 45. Av de fysiska kontroller som mättes under en månad avsåg 79 procent män och 21 procent kvinnor vilket indikerar att männens överrepresentation i klagomåls- och skadeståndsärenden och kontroller är korrelerade, se tabell 42.

Andelen kontrollerade kvinnor (21 procent) är högre än andelen beslag med koppling till kvinnor (14 procent), se tabell 43. Av antalet inledda förundersökningar med koppling till individ där kön är registrerat rör 18 procent kvinnor och 82 procent män. Av de förundersökningar som Tullverket inleder slutredovisas 40 procent av de som har

koppling till män och 37 procent av de som har koppling till kvinnor. Uppföljning av ärendena visar att 63 procent av männen och 43 procent av kvinnorna får en påföljd av något slag. Det är exempelvis fler män (19 procent) än kvinnor (6 procent) som döms till fängelse. Det är även en större andel av männen (23 procent) än kvinnorna (11 procent) som får dagsböter. Läs mer i avsnittet lagföring sidan 73. Tullverket bedömer att detta indikerar att Tullverket inte bidrar till att män är överrepresenterade i smugglingsbrottsligheten.

Tullverket bedömer sammantaget att såväl kvinnor och män ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten.

Säkerställd uppbörd

Tullverket ska fastställa och ta ut tullar, skatter och avgifter så att en riktig uppbörd kan säkerställas. Fastställda belopp ska betalas i sin helhet och inom utsatt tid. All uppbörd, såväl tull som skatt och avgifter, ska uppbäras effektivt. Skillnaden mellan fastställda belopp och betalade belopp (uppbördsförlusterna) ska minimeras.

Återrapporteringskrav

Enligt regleringsbrevet ska Tullverket bedöma skattefelets storlek och i vilken grad det har förändrats.

Tolkning av uppdraget

Tullverket fastställer tullar, skatter och avgifter i samband med import och export av varor. Tullverket ska också se till att de fastställda beloppen blir betalda och betalas inom rätt tid. För att säkerställa en korrekt uppbörd arbetar myndigheten både med förebyggande och kontrollerande åtgärder.

Tullverket vill vägleda företagen och allmänheten genom att informera om regler så det blir enkelt att göra rätt från början. Genom att företagen i samband med tillståndsgivningen ges tydlig

information om villkor och krav för tillståndet ökar vi mängden deklarationer som är rätt från början.

Tullverket ska verka för att minimera skattefelet och bidra till att säkerställa konkurrensneutralitet. Vi ska arbeta proaktivt och våra insatser ska fokuseras på högriskområden och de flöden där insatserna kan göra störst nytta.

Så stor andel som möjligt av de belopp som Tullverket debiterar ska betalas i sin helhet och inom utsatt tid. Detta innebär till exempel att företagens kredittid inte ska överstiga 30 dagar enligt unionens tullagstiftning och att Tullverkets redovisning till EU ska hanteras säkert och korrekt. All uppbörd, såväl tull som skatt och avgifter, ska uppbäras effektivt och uppbördsförlusterna ska minimeras. De företag som inte betalar sina tullräkningar följs upp och överlämnas till Kronofogden för indrivning.

Bedömning

Tullverket bedömer att myndigheten har bidragit till att skattefelet är mindre än vad det skulle ha varit om inte de redovisade åtgärderna genomförts. Bedömningen baseras på de risk- och underrättelsebaserade samt serviceinriktade åtgärder som vidtagits för att uppfylla målet samt resultatet som redovisas nedan. Efter åtgärder i form av kontroller har Tullverket debiterat 157 miljoner kronor i uppbörd. Tullverket kan däremot inte kvantitativt bedöma i vilken grad skattefelet har påverkats.

Resultatet i form av exempelvis ökad influten uppbörd, minskade uppbördsförluster och höga debiteringar efter kontroller bedöms som tillfredsställande.

Kvaliteten i hantering av tillstånd, klarering och uppföljning av operatörer och ärenden bedöms sammantaget som tillfredsställande. Undantag är

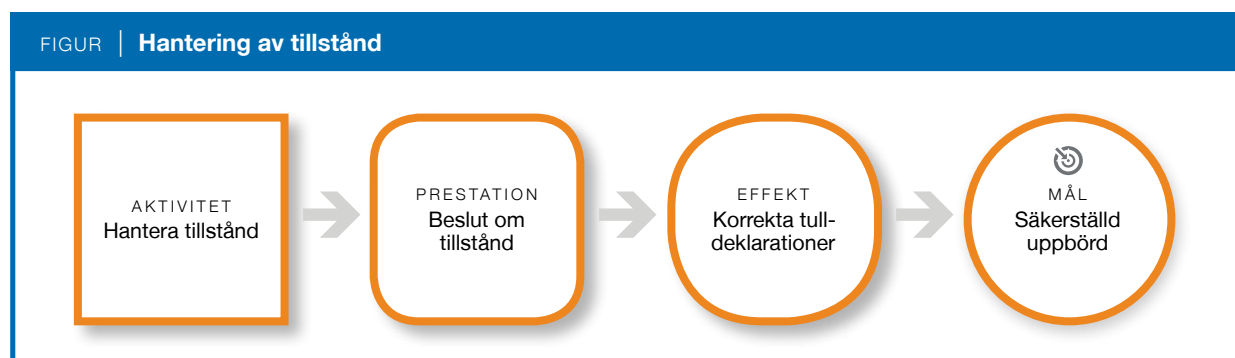
kontroller av ursprungsintyg, där kommissionen har identifierat vissa brister, samt den manuella hanteringen av postförsändelser. Den stora och snabba ökningen i postflödet har medfört att det inte är praktiskt möjligt att säkerställa att de varor som ska deklarerats för tull och moms faktiskt deklarerats. Åtgärder på kort och lång sikt vidtas men i nuläget är kvaliteten i det flödet inte tillfredsställande.

Prestationernas utveckling är tillfredsställande.

Verksamheten

Hantering av tillstånd

Tullverket ska utfärda tillstånd till de företag som uppfyller och varaktigt följer kraven för tillståndet. Genom att ge tydlig och enkel information på Tullverkets webbplats ska företagen lätt kunna förstå vad tillståndet innebär och vilka krav som ska vara

Tabell 5

Hantera tillstånd – aktiviteter och tid	Antal			Timmar		
	2016	2017	Förändring 2016–2017	2016	2017	Förändring 2016–2017
<i>Källa: Operatörsregistret, TV360, W3D3, redovisning från kompetenscenter, Agresso</i>						
Tillståndshandläggning, särskilda förfaranden ^{a)}	334	201	-40%	21 936	15 651	-29%
Tillståndshandläggning, bindande klassificering, och ursprungsbesked	890	1 182	33%	13 093	17 520	34%
Tillståndshandläggning, samlad garanti ^{a)}	237	1 361	474%	4 729	18 233	286%
Tillståndshandläggning, övriga ^{a)}	1 546	945	-39%	34 076	18 798	-45%
Omprövning av tillstånd	5 833	3 715	-36%	11 343	28 586	152%
Övervakning av säkerheter	843	152	-82%	4 767	1 651	-65%
Övervakning av AEO	42	22	-48%	12 112	6 412	-47%
Övervakning av övriga tillstånd	134	64	-52%	4 667	2 931	-37%
Övrig tid inom processen ^{b)}	-	-	-	44 243	39 786	-10%
Totalt	9 859	7 642	-22%	150 966	149 568	-1%

a) Omfattar förutom beslut om att bevilja tillstånd och avslagna ansökningar även avvisade och avskrivna ansökningar.

b) Omfattar processens operativa ledning och planering 21 690 tim, hantering av överklaganden 584 tim samt förbättringsarbete 8 197 tim. Dessutom ingår arbete med Tullverkets webbtjänster 4 002 tim, samt övrigt arbete i processen 5 313 tim.

uppfyllda för att kunna få det. På så vis kan företagen lämna in kompletta ansökningar från början och målsättningen är att alla ansökningar ska kunna göras digitalt. Tullverkets tillståndsprövning medför en kvalitetssäkring av företagens regelefterlevnad. Företag som söker och använder rätt tillstånd innebär en minskad risk för fel i tullhanteringen främst avseende uppbörden.

Ett nytt tillstånd, tillstånd till samlad garanti, infördes i samband med att den nya tullagstiftningen trädde i kraft den 1 maj 2016. Detta tillstånd är en förutsättning för att kunna få andra typer av tillstånd vilket förklarar ökningen av både antal ansökningar och nedlagd tid. Dessutom var inflödet av ansökningar om bindande klassificeringsbesked mycket högt under första halvåret.

Arbetet med att ompröva alla tillstånd med anledning av den nya tullagstiftningen har fortsatt tagit mycket tid under året och ska vara klart senast den 1 maj 2019. Omprövning av de enklare tillstånden genomfördes under 2016 och därför är tiden per omprövat tillstånd under 2017 betydligt längre.

Prestationen beslut om tillstånd

Tullverket redovisar utvecklingen för den prestation som i respektive kärnprocess bidrar mest till måluppfyllelsen om en säkerställd uppbörd.

Tillstånd till särskilda förfaranden har stor påverkan på uppbörden eftersom de innebär hel eller delvis befrielse från tull för innehavaren. Antalet tillståndstyper som omfattas av särskilda förfaranden utökades 2016 och det är angeläget att följa produktiviteten eftersom dessa tillstånd även är efterfrågade av företagen.

Tiden per ärende har ökat sedan införandet av den gemensamma tullagstiftningen den 1 maj 2016. Styckkostnaden har ökat jämfört med föregående år men beror på att en större del av OH-kostnaderna har fördelats per process jämfört med föregående år och det är framför allt utvecklingskostnader för det

nya ärendehanteringssystemet som påverkar. När vi använder föregående års modell för fördelning av 2017 års OH-kostnader så blir styckkostnaden 67 238 konor.

Förändringarna i lagstiftningen har lett till att handläggningen av tillstånd till särskilda förfaranden har tagit extra mycket tid i anspråk, eftersom det regelverk som styr dem är komplicerat att tolka. En stor del av den nedlagda tiden avser utfärdande av tullagertillstånd där tolkning av lagstiftning och granskning av rutiner inför införandet av det nya tullagersystemet har varit tidskrävande. Det nya tullagersystemet gör det möjligt att lämna uppgifter digitalt vid hänförande, hantering och uttag från tullager, något som är ett krav enligt nya tullagstiftningen. Införandet av en digital tullagerhantering beräknas vara fullt genomfört till den 1 november 2018.

I de redovisade timmarna ingår även arbete med ändringar av redan beviljade tillståndsbeslut vars antal inte redovisas utan antalet återspeglar endast nyansökningar varför detta medför att den redovisade styckkostnaden per tillstånd blir hög. Mängden ansökningar om ändring varierar kraftigt beroende på tillståndstyp, men totalt sett är det fler ändringar gjorda än antalet utfärdade beslut baserade på nyansökningar.

Kvalitet i hantering av tillstånd

En hög flödeseffektivitet är en förutsättning för att hålla de lagstadgade handläggningstiderna. Under året har andelen ansökningar som handlagts inom lagstadgad tid ökat till 98,7 procent, vilket är en ökning med 7,4 procentenheter. Orsaker till ökningen är en tydlig styrning och prioritering av ärenden genom driftledning, införande av systemstöd samt en ökad standardisering och enhetlighet i tillståndshandläggningen efter införande av en gemensam tillståndshandledning.

Den information som företagen får på webb-

Tabell 6

Beslut om tillstånd särskilda förfaranden	2016	2017
<i>Källa: Operatörsregistret och Agresso</i>		
Antal ^{a)}	263	152
Timmar	21 936	15 651
Styckkostnad netto	44 873	60 854
Totalkostnad netto	11 801 568	9 249 741

a) Omfattar beslut om att bevilja tillstånd och avslagna ansökningar, men inte avvisade och avskrivna ansökningar.

Foto: Corepics VOF

platsen och vid webbseminarier skapar bättre förutsättningar för företagen att lämna korrekta uppgifter i ansökningar om tillstånd. Andelen granskade ärenden utan anmärkning har sjunkit och den huvudsakliga anledningen till detta är felregistreringar i det nya ärendehanteringssystemet och som inte har påverkat ärendet i sak.

Andelen ansökningar som avslås eller beviljas har ökat jämfört med föregående år. En ny tolkning av bestämmelserna gällande när avvísning respektive avslag ska användas vid tillståndsansökningar har påverkat måloppfyllelsen i positiv riktning. Måttet andel kompletta ansökningar är

nytt från och med 2017. Andelen kompletta ansökningar skiljer sig beroende på vilken tillståndstyp det handlar om. Högst andel kompletta ansökningar har tillståndstypen anstånd till betalning med 88 procent.

Ett förbättringsarbete har resulterat i att genomströmningstiden för handläggning av ursprungsintyg har minskat. En åtgärd har varit att uppdatera information som finns på Tullverkets webbplats för att därigenom underlätta för företagen att lämna in en komplett ansökan redan från början. Under hösten har även ansökningsblanketterna för ursprungsintyg förbättrats.

Tabell 7

Hantera tillstånd – kvalitet				Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter</i>	2015	2016	2017	
Andel tillståndsansökningar som handläggs inom lagstadgad tid	86%	91%	98,7%	7,4
Andel ansökningar som avslås eller beviljas ^{a)}	-	67%	87%	20
Andel granskade ärenden utan anmärkning	94%	93%	75%	-18
Andel kompletta ansökningar	-	-	79%	-
Genomsnittlig genomströmningstid för AEO-uppföljningar (dagar)	-	180	151	-
Genomsnittlig genomströmningstid för ursprungsintyg (dagar)	-	43	32	-

a) Under 2015 särskiljdes inte avvisade och avskrivna ansökningar från beslut om avslag.

Bedömning av kvalitet

En bedömning har gjorts utifrån ett antal områden vilken sammantaget ger en bild av kvaliteten i hanteringen av tillstånd.

Standardisering genom ökad digitalisering av tillståndshanteringen har positivt påverkat effektiviteten och kvaliteten i handläggningen.

Kvaliteten bedöms som tillfredsställande med beaktande av den positiva utvecklingen för andelen tillståndshandläggningar som handläggs i tid, andelen ansökningar som avslås eller beviljas och genomströmningstiderna för tillstånd. Andelen kompletta ansökningar är ett nytt mått och har ett tillfredsställande utfall.

Den sammanvägda bedömningen är att kvaliteten är tillfredsställande.

Underrättelse och analys

Underrättelser och analyser tas fram till Tullverkets övriga kärnprocesser och Tullverket redovisar därför inte någon prestation för denna verksamhet. Underrättelserna är interna produkter som utgör

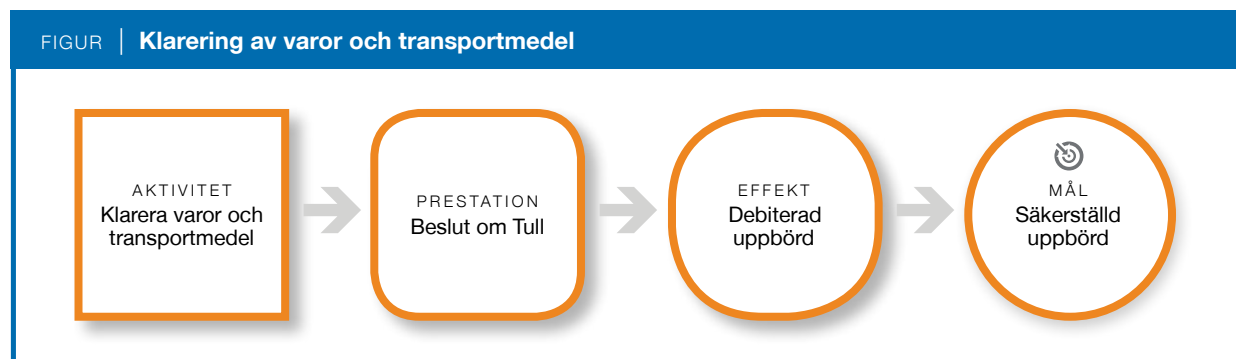
underlag för beslut, ger rekommendationer inför prioritering av verksamhet och bidrar till en ökad träffsäkerhet i de kontroller som görs. Olika typer av underrättelser är till exempel kontrolluppslag för fysiska kontroller, spärrar i klareringssystemen och underlag för efterkontroller.

Den 1 juli 2017 trädde den nya tullbrottsdatalagen (2017:447) i kraft med bland annat förändringar i bestämmelserna om gallring av personuppgifter i brottsbekämpande verksamhet. Ett arbete har därför genomförts för att säkerställa att den nya lagstiftningen tillämpas korrekt i underrättelseverksamheten.

Klarering av varor och transportmedel

Grunden till en korrekt uppbörd är att varor klareras enligt bestämmelserna för in- och utförsel. Det innebär till exempel att varorna ska deklareraras korrekt så rätt tull och avgifter blir fastställda. En ytterligare effekt av en korrekt uppbörd är att konkurrensneutralitet upprätthålls.

Ett omfattande arbete pågår inom EU för att införa en helt digital tullprocedur. Arbetet beräknas pågå

Tabell 8

Klarera varor och transportmedel – aktiviteter och tid	Antal			Timmar		
	2016	2017	Förändring 2016–2017	2016	2017	Förändring 2016–2017
Källa: TDS, Agresso, AvilmEx, NCTS, Insikt och Tess						
Hantera införsel	4 881 658	4 701 452	-4%	106 144	105 439	-1%
Hantera utförsel	3 675 342	3 354 276	-9%	48 800	44 068	-10%
Hantera transitering	536 322	574 449	7%	35 200	35 425	1%
Hantera ändring av tulldeklaration	58 941	48 732	-17%	9 598	6 306	-34%
Övrig tid inom processen ^{a)}	-	-	-	47 514	61 937	30%
Totalt	9 152 263	8 678 909	-5%	247 256	253 175	2%

a) Omfattar processens operativa ledning och planering 24 982 tim, hantering av överklaganden 3 240 tim samt förbättringsarbete 4 373 tim. Dessutom ingår arbetet med förtullningar i resandetrafiken 8 594 tim, efterarbete tulldeklarationer med mera 13 661 tim samt övrigt arbete i processen 7 085 tim.

fram till minst år 2025. Tullverkets arbete för att införa nya system utförs inom ramen för utvecklingsprogrammet Elektronisk tull och utgår från kommissionens arbetsplan för elektronisk implementering av den gemensamma tullagstiftningen.

I dag hanteras de elektroniska import- och exportärendena i tulldatasystemet TDS. I framtiden ska hanteringen av alla import- och exportärenden hanteras i Tullverkets nya it-stöd för klarering, Tullverkets elektroniska systemstöd (Tess) som togs i drift under 2016. Under 2016 kunde Tess hantera sjötransporterna som utgör 53 procent av importvolymen sett till värdet. Under 2017 började Tess omhänderta tullagerförfarandet.

Inom aktiviteterna hantera införsel och hantera utförsel kan vi se att det har skett en förskjutning från förenklade förfaranden till standardförfaranden. Detta ligger i linje med den förändring vi önskar se. Förändringen har lett till att färre import- och exportdeklarationer lämnats och till att fler ärenden fallit ut för manuell kontroll vilket påverkat tidsåtgången. Antalet deklareringsärenden för transitering har ökat men majoriteten av ärendena hanteras automatiserat i transitsystemet vilket medför att tidsåtgången per deklaration har minskat något.

Antalet deklareringsärenden med begäran om ändring har minskat. Tidigare kom det fler sådana ärenden där deklareringsärendena identifierat systemfel som genererat ett stort antal felaktiga deklareringsärenden.

Det totala antalet tulldeklareringsärenden har ökat för

varje år. Standarddeklareringsärendena för import ökade med 13,7 procent och uppgick till 2 362 030 stycken under 2017 (se tabell 10 i tabellbilagan). Ökningen är en följd av ändringar i den gemensamma tullagstiftningen vilka innebär att efterfrågan på förenklade deklareringsärenden har minskat. De förenklade deklareringsärendena var 496 798 stycken vilket motsvarade en minskning på 3,2 procent.

Antalet klareringar av transportmedel har minskat och ligger nu på samma nivå som under åren före 2015. Även antalet omprövningar har minskat med drygt 10 000 ärenden till följd av korrigerade felaktigheter hos några enskilda företag.

Tullverket mäter andelen klareringsärenden som lämnas elektroniskt av alla typer av klareringsärenden. Senast 2025 ska alla ärenden kunna lämnas elektroniskt i enlighet med den nya tullagstiftningens krav.

Andelen klareringsärenden som lämnas elektroniskt har minskat under 2017 jämfört med föregående år. En stor anledning är att antalet aviseringar i förenklade förfarande med notering i bokföringen har minskat betydligt. Detta kan exempelvis förklaras av att företag valt att inte använda sina tillstånd eller att företag i större utsträckning aggregerar sina aviseringar. Införandet av systemlösningar för tullager och sjötransporter har inte i någon större grad påverkat andelen klareringsärenden som lämnas elektroniskt. Sjötransporterna är förhållandevis få sett till det totala

Tabell 9

Tulldeklareringsärenden (antal)	2013	2014	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
<i>Källa: List, TDS och redovisning från kompetenscenter</i>						
Tulldeklareringsärenden (antal)	5 630 236	6 011 661	6 401 112	7 081 064	7 187 869	2%
Klarering av transportmedel (antal)	475 652	488 751	490 230	492 908	476 228	-3%
Omprövningar (antal)	38 925	47 969	62 537	58 941	48 732	-17%
Totalt antal	6 144 813	6 548 381	6 953 879	7 632 913	7 712 829	1%

Tabell 11

Andel klareringsärenden som lämnas elektroniskt^{a)}	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: LIST, NCTS, TDS, Tess och Insikt</i>				
	93,54%	94,08%	93,92%	-0,16

a) Mätmetoden för andel klareringsärenden som lämnas elektroniskt har ändrats från och med 2017. För att måttet ska vara så heltäckande som möjligt har det kompletterats med meddelandetyperna ALI och ALE samt elektroniska uppläggningar på tullager. I denna årsredovisning har resultatet för 2015 och 2016 justerats utifrån den nya mätmetoden. Därför är inte siffrorna i denna tabell jämförbara med det som har redovisats i årsredovisningen 2015 respektive 2016.

antalet blankettärenden och när det gäller tullager är det ännu inte fullt infört och innebär dessutom ett uppgiftslämnande med stora volymer fördelat på få deklARATIONER.

Andelen elektroniska import- och exportärenden som lämnas i systemet TDS uppgår till 99,7 procent, vilket ligger på samma nivå som förra året, se tabell 13 i tabellbilagan. Av de import- och exportärenden som hanteras i TDS så klareras 88,6 procent automatiskt. Det är 0,4 procentenheter högre än 2016. Automatklarerade ärenden kontrolleras genom valideringar i TDS. Läs mer om valideringar under avsnittet Strukturutveckling på sidan 29. När ett ärende klareras manuellt så kontrolleras ärendet av en tulltjänsteman. Det är till exempel ärenden som faller ut i röd kanal efter att det i har lagts spärrar i TDS eller import- eller exportdeklARATIONER som har lämnats in utan en automatisk begäran om klarering.

Spärrar som läggs i Tullverkets olika system leder till att kontroller av olika slag genomförs i klareringen. De vanligaste kontrollerna är dokumentkontroller som omfattar avstämning

av uppgifter i en anmälan eller deklARATION mot uppgifter i styrkande handlingar. Kontrollerna kan också vara klareringskontroller som omfattar avstämning av uppgifter i en anmälan eller deklARATION mot information som finns tillgänglig i externa eller interna system. Varuundersökningar är en fysisk kontroll av varor för att undersöka att uppgifter i styrkande handlingar är korrekta och att dessa överensstämmer med uppgifterna i tulldeklARATIONEN eller i en avisering i samband med notering i bokföringen.

Antalet tulldeklARATIONER som är kontrollerade genom klareringskontroll har minskat. Anledningen till detta är att spärrar i TDS har setts över. Vissa typer av spärrar som gav stora utfall har justerats eller tagits bort.

Prestationen fastställande av tull

Tullverket redovisar utvecklingen för den prestation som i respektive kärnprocess bidrar mest till måluppfyllelsen en säkerställd uppbörd.

Tabell 12

Andel automatklarerade och manuellt klarerade import- och exportärenden				Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: TDS</i>	2015	2016	2017	
Automatklarerade	86,8%	88,2%	88,6%	0,4
Manuellt klarerade	13,2%	11,8%	11,4%	-0,4

Tabell 14

TulldeklARATIONER (kontrollerat antal)					Förändring 2016–2017	
<i>Källa: List, TDS, Agresso och redovisning från kompetenscenter</i>	2013	2014	2015	2016	2017	
TulldeklARATIONER (antal)	5 630 236	6 011 661	6 401 112	7 081 064	7 187 869	2%
– varav kontrollerade genom dokumentkontroll (antal)	52 944	45 262	45 357	42 790	39 840	-7%
– varav kontrollerade genom klareringskontroll (antal)	26 964	35 581	39 454	41 129	22 727	-45%
– varav kontrollerade genom varuundersökning (antal)	1 998	1 989	1 811	2 077	2 233	8%

Tabell 15

Beslut om fastställande av tull		
<i>Källa: TDS och Agresso</i>	2016	2017
Antal ^{a)}	2 915 422	3 093 998
Timmar	77 640	75 182
Styckkostnad netto	13	15
Totalkostnad	37 422 480	45 861 020

a) Omfattar standarddeklARATIONER och kompletterande deklARATIONER.

Foto: Kristian Berlin

Tulltaxeringsbeslut är den största delen av beslut om fastställande av tull. Med tulltaxeringsbeslut fastställs eventuell tullskuld samt beslut om att frigöra varan för EU-marknaden. Tulltaxeringsbeslut har därför stor påverkan på att uppbörden blir korrekt.

Det sker fortsatt en ökning av antalet ärenden samtidigt som tidsåtgången per ärende minskar, om än marginellt. En bidragande orsak till den minskade tidsåtgången är att nya valideringar införts, vilket lett till att automatklaringsgraden för standarddeklarationer har ökat med 3,5 procent.

Trots att tidsåtgången per ärende har minskat har styckkostnaden ökat. Detta beror på att även kostnader för bland annat utveckling och lokaler har fördelats på respektive process. Det pågår ett omfattande utvecklingsarbete som rör klarering av varor och transportmedel, vilket återspeglas i kostnaden. Klareringsverksamheten är beroende av att det finns tullklaringsexpeditioner på olika platser i landet. När vi använder föregående års modell för fördelning av 2017 års OH-kostnader så blir styckkostnaden i stället 14 kronor.

Kvalitet i klarering av varor och transportmedel

Övergången till digital hantering av samtliga ärendetyper kommer att innebära en effektivisering av klareringsverksamheten. Andelen klareringsärenden som lämnats elektroniskt är något lägre än föregående år vilket beror på färre anmälningar från tre större aktörer i systemet AviImEx¹ för såväl import som export. Företagen har till exempel valt att i stället aggregera aviseringar eller att använda sig av standardförfarandet.

Omställningen till digital hantering bidrar

1) AviImEx är ett systemstöd för förenklingen "Lokalt klareringsförfarande med notering i bokföring" för import och export.

även till högre kvalitet och enhetlighet genom valideringar i systemen och bättre kontrollmöjligheter. För att säkerställa kvaliteten när en stor andel ärenden handläggs helt digitalt kvalitetsgranskas ärenden i efterhand.

En låg andel överklaganden som leder till ändrade beslut visar att vi fattar korrekta beslut i den initiala handläggningen. Andelen har minskat jämfört med föregående år. Tullverket har arbetat med att kräva in mer styrkande handlingar från början vid ansökan om förmån i efterhand, vilket bedöms ha påverkat utfallet positivt. Externa informationsinsatser för att uppmärksamma när samma fel förekommer i större omfattning har också genomförts. En låg andel av tulldeklarationer import där deklaranten begär ändring indikerar också en högre kvalitet på deklarationerna.

När ett överklagande inkommer gör Tullverket först en prövning av överklagandet och tar ställning till om beslutet ska ändras. Om Tullverket ändrar beslutet helt i enlighet med överklagandet förfaller överklagandet. Om Tullverket inte anser att det finns skäl att ändra beslutet fattar vi ett omprövningsbeslut som vi skickar tillsammans med överklagandet till förvaltningsrätten.

Andelen ändring av beslut i samband med Tullverkets omprövning av överklaganden har sjunkit. Tullverket har handlagt 87 överklagningsärenden rörande klarering. I tre av dessa ärenden har det kunnat konstateras en bristfällig initial handläggning för vilka Tullverket har vidtagit åtgärder.

Andelen domar som lett till ändrat beslut har ökat mot föregående år. Det är dock inte möjligt att dra slutsatser om kvaliteten förändrats eftersom antalet domar som lett till ändrat beslut är så litet. I hälften av ärendena har Tullverket dessutom medgett bifall till överklagandena då nya omständigheter framkommit efter överlämnande till förvaltningsrätten.

Tabell 16

Klarera varor och transportmedel – kvalitet				Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från rättsavdelning och kompetenscenter</i>	2015	2016	2017	
Andel ändring av beslut i samband med Tullverkets omprövning av överklaganden	3,8%	7,3%	3,5%	-3,8
Andel överklagade ärenden som lett till ändrat beslut vid domar	18%	5%	14%	9,0
Andel av tulldeklarationer import där deklaranten begärt ändring	2,18%	2,02%	1,58%	-0,4
Andel transteringsärenden där uppbördsförfarandet inletts i enlighet med tidsfristerna	98,99%	99,89%	99,35%	-0,5
Antal sändningar som släppts i fri omsättning utan uppfyllda importvillkor för veterinär- eller växtskydds kontroll	16	6	1	-

Det har även skett en minskning av andelen tulldeklarationer för import där deklaranter begärt ändring. Detta beror på en kombination av ett minskat inflöde av deklarationer med begäran om ändring och ett ökat inflöde av importdeklarationer. Det har lämnats färre deklarationer med begäran om ändring som grundar sig på systemfel hos företag. Sådana fel har tidigare kunnat generera ett betydande antal deklarationer med begäran om ändring.

När ett företag transiterar sina varor transporteras de genom ett eller flera länder utan att betala tull och skatt. Uppbörderna skjuts upp till dess att varorna nått sin slutdestination. För de transiteringar som inte avslutas på rätt sätt ska ett uppbördsförfarande inledas. Andelen transiteringsärenden där uppbördsförfarandet inletts i enlighet med tidsfristerna ligger på en fortsatt hög nivå.

Antalet sändningar som släpps i fri omsättning utan uppfyllda importvillkor för veterinär- eller växtskyddskontroll har minskat. Kontrollen av denna typ av ärenden genomförs av Livsmedelsverket för livsmedel och av Jordbruksverket för animaliska produkter och levande djur. Resultatet av kontrollerna kommenteras i avsnittet Andra restriktionsvaror, sidan 62. Kvaliteten i kontrollerna har ökat under året genom ett förbättrat samarbete mellan Tullverket och de övriga myndigheterna. Bland annat har ett förtydligande gjorts som beskriver hur och till vilken myndighet avvikelser ska förmedlas. En åtgärd som vidtagits under året är att Tullverket lagt riktade spärar på importörer som Livsmedelsverket har upptäckt avsiktligt försökt kringgå kontroll. Tullverket lämnar en årlig rapport till Livsmedelsverket.

Kvalitetsmätning

Tullverket genomför varje år en mätning av kvaliteten på de uppgifter som företagen lämnar i sina importdeklarationer. De deklarationer som kontrolleras väljs ut slumpmässigt². I mätningen för 2017 granskades cirka 1 200 deklarationer.

Mätningen visade att andelen riktiga och fullständiga deklarationer ur uppbördssynpunkt har minskat marginellt mot föregående år. Kvaliteten i importdeklarationerna bedöms fortsatt vara god. De vanligaste feltyperna var fel i statistik värde och varukod. Att frakten inte stämde var det vanligaste felet inom feltypen statistiskt värde.

År 2016 var det första hela året som Tullverket inte var uppbördsmyndighet för mervärdesskatten. I resultatet för 2015 ingår fem månader där även mervärdesskatten redovisades till Tullverket. Kvalitetsmätningarna för 2016 och 2017 är därför inte helt jämförbara med den mätning som genomfördes 2015.

Strukturutveckling

Tullverkets kontroller bidrar till att upprätthålla konkurrensneutralitet och minska skattefelet eftersom det leder till att vi debiterar och krediterar tull, skatt och andra avgifter.

Eftersom de flesta import- och exportärenden automatklaras i TDS ställs höga krav på de valideringar som görs i systemet. Med förfinade valideringar så ökar antalet deklarationer med korrekta uppgifter eftersom valideringarna leder till att deklarationer med felaktigheter inte godkänns av TDS.

2) Se Mätmetoder och definitioner sidan 91.

Tabell 17

Kvalitetsmätningen				Förändring 2016–2017
Källa: Rapport Kvalitetsmätning 2017	2015	2016	2017	
Andel riktiga och fullständiga deklarationer ur uppbördssynpunkt; skattat ^{a) b)}	89,00%	92,40%	92,30%	-0,10
Andel riktiga och fullständiga deklarationer ur handelsstatistisk synpunkt i mätningen ^{c)}	78,90%	80,62%	80,12%	-0,50
Skattad andel rätt debiterad uppbörd ^{a) d)}	99,00%	98,24%	97,92%	-0,32

a) Skattningen är en beräkning som förhåller sig till den totala uppbörden respektive totalt antal deklarationer för helåret.

b) Konfidensintervallet 2017 för andel riktiga och fullständiga deklarationer ur uppbördssynpunkt är $\pm 1,8\%$.

c) Med uttrycket "i mätningen" menas att procentsatsen baseras på de faktiska antalet granskade deklarationer i mätningen för aktuellt år.

d) Konfidensintervallet 2017 för skattad andel rätt debiterad uppbörd är $\pm 0,83\%$

Foto: Mette Ottosson

Från den 1 juli 2017 infördes ny punktskatt på kemikalier i viss elektronik, så kallad kemikalieskatt. Som en följd av det har Tullverket tagit fram nya valideringar i form av en ny avgiftskod och nya dokumentkoder.

I slutet av november 2017 tillkom en ny validering gällande dokumentkrav när förmån yrkats. Importörer som yrkar på tullfrihet eller tullnedsättning måste därmed deklarerera dokumentkod för ursprungsbevis. Om ingen dokumentkod deklarerats så avisas deklarationen med en svarskod.

Systemstödsförbättringar

En viktig kvalitetsfaktor för företagen är att systemen för att lämna import- respektive exportdeklarationer är tillgängliga dygnet runt, året om. Andelen tillgänglig tid för Tullverkets import- och exportsystem har under året varit 99,91 procent jämfört med 99,90 procent under föregående år (mätning för 2015 saknas). Tullverkets system håller en hög tillgänglighet för företagen.

Systemstödet Selektion i varuflödet (Siv), som infördes i slutet av 2016, är ett hjälpmedel i selektionsarbetet och ska ge bättre träffsäkerhet

vid kontroller i varuflödet och en mer effektiv analys- och selektionsprocess. Siv gör det möjligt för Tullverket att selektera för kontroller i transitflödet.

De ärenden som faller ut för selektion från Siv kräver en manuell hantering och bedömning innan ett kontrolluppslag upprättas och överlämnas till kontrollerande verksamhet. Under 2017 har cirka 20 riskprofiler registrerats för transitflödet vilket lett till drygt 300 utfall som sedan bedömts manuellt. Selektionerna har lett till drygt 30 kontrolluppslag.

Postflödet från tredjeland

Risken för att försändelser från tredjeland som ska deklarerars inte blir deklarerade har tidigare bedömts vara liten. Den kraftiga volymökningen av internethandeln, främst från Kina, är en utmaning för tulladministrationerna i många länder. Det har bland annat diskuterats inom Världstullorganisationen och särskilt inom EU där gemensamma digitala lösningar planeras för att hantera flödet och ska vara på plats senast till 2021.

Under 2015 genomfördes en analys av Postnords processer och hantering av dessa försändelser.

Under förutsättning att bemanning eller teknisk lösning säkerställer hanteringen i ett ökat flöde av försändelser bedömdes att Postnords arbetsprocesser kunde användas fram till att ett digitalt inflöde införs. Under hösten 2017 har dialog förts med Postnord om vilka kortsiktiga åtgärder som behöver vidtas.

Tullverket har sedan 2015 planerat för att ställa om till elektroniskt postflöde senast 2021 i enlighet med tullagstiftningens krav. Ett projekt för detta skulle ha startat under andra kvartalet 2018 men förstudien har tidigarelagts. Under 2017 genomförde Tullverket en omvärldsanalys av den ökande internhandeln.

Åtgärder kommer att vidtas för att säkerställa att Postnord kan fullgöra sitt åtagande som tullombud. En handlingsplan från Postnord ska lämnas till Tullverket senast den 1 mars 2018. Tullverket kommer att utbilda medarbetare hos Postnord avseende rollen som tullombud och informationsinsatser kommer att riktas mot konsumenter för att höja medvetenheten om regelkrav. Kontrollinsatserna i postflödet kommer att ökas under 2018.

Bedömning av kvalitet

En bedömning har gjorts utifrån ett antal områden vilken sammantaget ger en bild av kvaliteten i klareringsverksamheten.

Den årliga kvalitetsmätningen visar ett tillfredsställande resultat och även tillgängligheten i våra it-system är tillfredsställande.

Andelen överklagade ärenden som lett till ändrat beslut vid domar är något högre än föregående år. Utfallet bedöms som tillfredsställande. Ett aktivt arbete kopplat till klagomåls- och skadeståndsärenden har resulterat i färre klagomål vilket är en tillfredsställande utveckling.

Under året har kommissionen gjort en granskning gällande extern unionstransitering. Inga större felaktigheter noterades varför kvaliteten bedöms som tillfredsställande. Kommissionen klargjorde under året att Tullverkets kontroller vid omprövning av tulldeklarationer med ursprungsintyg innehöll vissa brister. Kvaliteten har inte varit tillfredsställande. Tullverket har ändrat arbetssättet för denna ärendehantering.

Hanteringen av postförsändelser är helt manuell och den stora och snabba ökningen i postflödet har medfört att det inte är praktiskt möjligt att säkerställa att de varor som ska deklarerars för tull och moms faktiskt deklarerars. Åtgärder på kort och lång sikt vidtas, men i nuläget är kvaliteten i det flödet inte tillfredsställande.

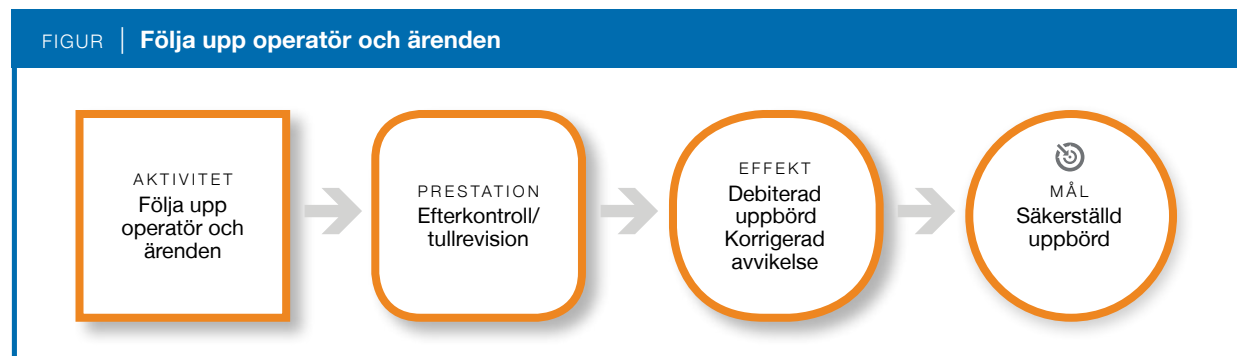
Den sammanvägda bedömningen är att kvaliteten är tillfredsställande med undantag för hanteringen i postflödet och kontrollerna vid utfärdande av ursprungsintyg.

Uppföljning av operatörer och ärenden

Genom efterkontroller säkerställer Tullverket att företagen har deklarerat rätt och har goda rutiner för sin tullhantering. De avvikelser som Tullverket upptäcker vid efterkontroller korrigeras vilket leder till att vi säkerställer både att uppbörden är riktig och att in- och utförselbestämmelser efterlevs. Dessutom bidrar efterkontrollerna till att konkurrensneutraliteten för företagen upprätthålls. Efterkontroller ska utföras med effektiva och relevanta granskningsmetoder så att vi säkerställer att vi finner de väsentliga felaktigheterna samt ger de företag som vill göra rätt återkoppling om förbättringar. Efterkontroller görs vanligtvis efter riskvärdering eller signaler om felbeteenden.

Andelen revisionstid av total tillgänglig

FIGUR | Följa upp operatör och ärenden

Tabell 18

Följa upp operatör och ärenden – aktiviteter och tid	Antal			Timmar		
	2016	2017	Förändring 2016–2017 Antal	2016	2017	Förändring 2016–2017 Timmar
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter, Kvalitetsmätning 2016 och 2017 samt Agresso</i>						
Tullrevisioner	128	122	-5%	29 482	26 301	-11%
Eftergranskningar	220	199	-10%	20 164	28 048	39%
Kvalitetsmätning	1 197	1 192	0%	5 862	5 019	-14%
Kontroller av ursprungsintyg	305	457	50%	6 713	7 451	11%
Övrig tid inom processen ^{a)}	-	-	-	8 248	15 931	93%
Totalt	1 850	1 970	6%	70 469	82 750	17%

a) Omfattar processens operativa ledning och planering 11 650 tim, hantering av överklaganden 991 tim samt förbättringsarbete inom processen 3 290 tim.

Tabell 19

Granskningsrapporter tullrevision		2016	2017
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter och Agresso</i>			
Antal		128	122
Timmar		29 427	26 247
Styckkostnad netto		108 282	129 084
Totalkostnad netto		13 860 117	15 748 200

Tabell 20

Andel revisioner med maximalt 180 dagars genomströmningstid	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter</i>				
	79%	70%	69%	-1

Tabell 21

Följa upp operatör och ärenden – kvalitet	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från rättsavdelningen och kompetenscenter</i>				
Andel överklagade ärenden som lett till ändrade beslut vid domar	17%	13%	0%	-13
Andel företag som har ändrat beteende ^{a)}	-	80%	80%	0

a) Uppföljningen genomfördes inte under 2015.

Tabell 22

Andel tullrevisioner som resulterat i ändringar	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter</i>				
	75%	75%	76%	1

kontrolltid fortsätter att minska. En djupare genomlysning av orsakerna kommer att göras under nästa år. En orsak till minskningen är att Tullverket omprioriterade resurser från tullrevisioner sedan kommissionen ålade Tullverket att göra en granskning av återbetalning av förmånsbehandlings. Drygt 6 000 timmar har använts för granskningen och dessa timmar ingår i den ökande tiden för eftergranskningar.

Prestationen granskningsrapporter

Tullverket redovisar utvecklingen för den prestation som i respektive kärnprocess bidrar mest till måluppfyllelsen en säkerställd uppbörd.

Tullrevisioner är den mest komplexa och omfattande kontrollmetoden och även den mest tidskrävande, såväl för myndigheten som för det företag som granskas. Tullrevisioner är också de kontroller som oftast korrigerar större fel avseende uppbörden.

Utvecklingen av slutprestationen är vikande vad gäller antal och timmar men nedlagd tid per granskningsrapport har minskat. Det indikerar att produktiviteten förbättrats. Den ökade styckkostnaden beror på ändrad fördelning av kostnader, numera ingår bland annat kostnaden för att ta fram analysunderlag för tullrevisioner i styckkostnaden. När vi använder föregående års modell för fördelning av 2017 års OH-kostnader så blir styckkostnaden 115 745 konor.

Kvalitet i uppföljning av operatörer och ärenden

Det är viktigt att vi får tillgång till efterfrågat underlag från företagen i rätt tid och i ett format som är möjligt att kontrollera på ett effektivt sätt. En förbättring av Tullverkets kommunikation med företagen har skett under året och stöd har tagits fram för revisorerna.

Tullverket gör en kvalitetskontroll för att se om företag ändrat sitt beteende efter att felaktigheter upptäckts i efterkontrollen. En sådan ökande regelefterlevnad bedöms ha en positiv påverkan på uppbörden. Under 2017 har 10 företag kontrollerats och av dessa har 8 ändrat sitt beteende.

För att minska genomströmningstiden av revisioner arbetar vi med att utveckla standardiserade arbetsmetoder, driftledning och förbättrad granskningsmetodik. Andelen revisioner med max 180 dagars genomströmningstid minskade något under 2017. Genomströmningstiden blir längre när revisioner kräver komplicerade utredningar.

Ett viktigt verktyg för att hålla koll på genomströmningstiden är driftledning av ärenden. Under året har den utvecklats och bidrar nu till att det finns en bra bild över handläggningstiderna. Driftledning visar på ett tydligt sätt hur ärendena fortskrider och ger möjlighet till dialog om problemställningar med mera.

Tullverket har i ett fåtal ärenden hunnit testa ett nytt arbetssätt som innebär att revisorerna tillbringar mer tid ute på företaget vilket så långt visat på bra genomströmningstid och debiteringsresultat. Det kan finnas fler faktorer som bidrar till det positiva resultatet och det är för tidigt att dra slutsatser av resultatet. Fortsatt utveckling av metoden kommer att ske under 2018.

Under året har elva domar vunnit laga kraft. Utfallet har i samtliga fall varit till Tullverkets fördel. Inget av de överklagade ärenden som gäller tulltaxeringsbeslut har lett till ändrade beslut vid dom.

Mätningen av andel företag som har ändrat beteende ska bygga på en uppföljning av 4 företag per tertial, totalt 12 ärenden. Av de 10 avslutade uppföljningarna har 8 ändrat beteende.

Andelen tullrevisioner som resulterat i ändringar, det vill säga träff, ligger på samma nivå som föregående år. Till största delen grundar sig dessa ärenden på underlag som underrättelseverksamheten löpande lämnar. Underlagen ska innehålla kontrollobjekt där risken för skattefel är högt och där en kontroll förväntas leda till ett väsentligt resultat på mer än 60 000 kronor exklusive moms. Andel underlag som beräknas ge ett väsentligt resultat låg på samma nivå jämfört med föregående år, se tabell 23 i tabellbilagan. Merparten av dessa underlag som överlämnats har lett till resultat.

Såväl vid initialkontroll som efterkontroll kan misstanke om brott uppstå. Sådana misstankar om ekonomisk brottslighet som Tullverket har att utreda överlämnas till den brottsutredande verksamheten och ingår i den redovisning som lämnas i kapitlet Förebygga och motverka brottslighet.

Bedömning av kvalitet

En bedömning har gjorts utifrån ett antal områden vilken sammantaget ger en bild av kvaliteten i uppföljningen.

Andelen revisioner med max 180 dagars genomströmningstid har minskat något vilket inte är tillfredsställande. Andelen tullrevisioner som resulterat i ändringar ligger på samma nivå som föregående

ende år, vilket bedöms vara tillfredsställande med beaktande av att mindre tid lagts på tullrevisioner. Den debiterade uppbörden efter revisioner (se tabell 25) är något högre än föregående år varför effekten ändå har bibehållits.

Ingen av de domar som har fallit under året har inneburit en ändring av Tullverkets beslut och andelen företag som ändrat sitt beteende ligger på samma nivå som tidigare vilket är tillfredsställande. Det saknas indikationer i övrigt på att den rättsliga kvaliteten i revisioner inte är tillfredsställande.

Den sammanvägda bedömningen är att kvaliteten är tillfredsställande.

Verksamhetens resultat

Tullverkets debiteringar

Det totala importvärdet för 2017 var drygt 403,5 miljarder kronor vilket är en ökning med 43 miljarder jämfört med föregående år. Den värde- mässigt största importen kommer från Norge följt

Tabell 24

Under året debiterad uppbörd, totalt samt fördelat på avgiftsslag	2015		2016		2017		Förändring 2016–2017
	tkr	%	tkr	%	tkr	%	
<i>Källa: TDS</i>							
Tull	6 140 478	69,9%	5 951 011	86,2%	6 288 679	93,0%	5,7%
Skatt	2 607 608	29,7%	917 570	13,3%	421 175	6,2%	-54,1%
Avgifter	35 126	0,4%	37 198	0,5%	48 555	0,7%	30,5%
Totalt	8 783 212		6 905 779		6 758 409		-2,1%

Tabell 25

Debiterat efter kontroller (tkr) ^{a)}											Förändring 2016–2017
<i>Källa: Insikt, TDS samt redovisning från kompetenscenter</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Initialkontroller	6 502	13 170	41 133	78 027	21 439	10 167	32 591	17 076	112 711	43 425	-61%
Punktskattekontroller ^{b)}	-	-	10 912	7 225	6 791	9 799	3 576	1 806	2 149	2 189	2%
Efterkontroller	90 044	56 568	55 369	390 281	4 250 154	102 424	73 875	105 455	65 226	111 769	71%
Varav tullrevisioner	64 476	37 655	32 249	53 741	1 872 988	83 207	34 726	23 508	44 873	45 374	1%
Totalt debiterat	96 546	69 738	107 414	475 533	4 278 384	122 390	110 042	124 337	180 086	157 383	-13%

a) Avser debiteringar av tull, skatt (exklusive moms) och andra avgifter (ej tulltillägg). Debiteringarna är ett resultat av tullrevisioner, eftergranskningar, AEO-övervakningar, tillståndsovervakningar, ursprungsgrensningar och lagerkontroll. Dessutom ingår debiteringar efter punktskattekontroller och debiteringar av oavslutade transiteringar.

b) Säkerställda uppgifter för 2008–2009 går inte att ta fram.

Tabell 26

Under året influten uppbörd, totalt samt fördelat på avgiftsslag ^{a)}	2015		2016		2017		Förändring 2016–2017
<i>Källa: TDS</i>	tkr	%	tkr	%	tkr	%	
Tull	6 193 851	55,9%	6 018 268	87,7%	6 261 996	89,3%	3,9%
Skatt	4 842 518	43,7%	809 071	11,8%	710 316	10,1%	-13,9%
Avgifter	37 377	0,3%	38 753	0,6%	40 506	0,6%	4,3%
Totalt	11 073 746		6 866 092		7 012 818		2,1%

a) Denna tabell innehåller all uppbörd som Tullverket hanterar i sina system dvs. inkl. belopp som betalas till andra myndigheter eller som Tullverket disponerar.

av Kina, Ryssland och USA. Om vi ser till antalet importdeklarationer så kommer de flesta från USA följt av Kina och Norge.

Av det totala exportvärdet på 570 miljarder kronor består den största andelen export från Sverige av personbilar och därefter farmaceutiska produkter. Den vara som omfattar störst andel av importvärdet är råolja som uppgår till mer än 55 miljarder kronor. Därefter kommer Atlantlax för drygt 25 miljarder kronor.

Tull, skatt och avgifter

Tullverkets totala uppbörd omfattar utöver tullmedel även olika skatter, i huvudsak punktskatter och avgifter som ska betalas vid importen. En del av avgifterna uppbär Tullverket för andra myndigheters räkning, till exempel Jordbruksverkets avgifter för växtskyddskontroll.

Tullverket har debiterat nästan 6,8 miljoner kronor under 2017 vilket är lägre än föregående år. Det är huvudsakligen debiterad energiskatt som minskat. I den totala uppbörden ingår de debiteringar som gjorts som en följd av Tullverkets kontrollarbete.

Debiteringarna görs till exempel som en följd av initialkontroller där felaktigheter har upptäckts. Dessa felaktigheter kan bland annat upptäckas vid dokumentkontroller, varuundersökningar samt vid kontroll av transiteringar. Tullverket debiterar också punktskatt efter kontroller som görs enligt LPK. Vid efterkontroller där Tullverket gör en uppföljning av företags tullhantering görs debiteringar när fel i den uppbördsrelaterade tullhanteringen upptäcks.

Initialkontrollens debiteringar ökade under åren 2009–2012 till följd av Tullverkets ändrade åtgärder av varor som inte klarerats vid gränsen och anmälts i efterhand. I resultatet för 2014 ingår en odeklarerad sändning på drygt 17 miljoner kronor. Under 2015 överfördes debitering av mervärdesskatt för mervärdesskatteregistrerade företag till Skatteverket. I det debiterade beloppet under 2016 ingår två stora debiteringar av punktskatt för fartygslaster om olja respektive stenkol på totalt 94,5 miljoner kronor.

I efterkontroller är 2017 års debiteringar markant högre än 2016. Denna ökning beror delvis på större debiteringar i ett par ärenden av tull samt utjämnings-/antidumpningstull³.

Tullverkets uppbörd

De faktorer som har störst påverkan på storleken på Tullverkets uppbörd är varuimportens värde samt tull- och skattesatser. Förändringen av den totala uppbörden överensstämmer inte alltid med förändringen av varuimportvärdet. Detta beror på att tullsatserna för olika varor kan variera och att det till exempel finns förmånsbestämmelser och tullkvoter som påverkar vilken tull som ska betalas. Resultatet av 2017 års influtna uppbörd är jämförbart med resultatet för 2016.

Uppbörden av *mervärdesskatt* har ökat något under 2017 och den främsta orsaken är att det under

3) Antidumpningstullar och utjämningsstullar är handelspolitiska åtgärder som ska skydda EU:s företag mot dumpade priser. Antidumpningstull en extratull som kan tas ut när exportören säljer sin vara för ett lägre pris än på hemmamarknaden. Utjämningsstull är en extratull som kan tas ut när ett land ger exportören en exportsubvention för att sälja sin vara.

Tabell 27

Uppbördsförändring (tkr)					Förändring
Inkomsttitel	Benämning	2015	2016	2017	2016–2017
9411	Mervärdesskatt	4 706 313	637 674	642 265	0,7%
9471	Tullmedel	6 193 851	6 018 268	6 261 996	4,0%
9424	Tobaksskatt	14 871	7 844	3 477	-55,7%
9425	Alkoholskatt	26 135	19 233	16 928	-12,0%
9428	Energiskatter	94 714	144 580	32 549	-77,5%
9438	Kemikalieskatt ^{a)}	-	-	14 936	-
9811	Skattetillägg ^{b)}	11 895	12 770	12 664	-0,8%
-	Övrigt ^{c)}	13 002	9 279	8 172	-11,9%
	Summa	11 060 781	6 849 648	6 992 987	2,1%

a) Ny punktskatt fr.o.m. 1 juli 2017 som avser kemikalier i viss elektronik.

b) Under inkomsttiteln Skattetillägg redovisas tulltillägg.

c) Under benämningen Övrigt redovisas inkomsttitlarna 2397, 2712, 2714, 2811, 9452, 9472 och 9821.

Foto: Helsingborgs Hamn

året förekommit ärenden från 2014 som debiterats vid efterkontroller. Tullverket har möjlighet att ompröva och debitera ärenden tre år tillbaka i tiden och under 2014 var Tullverket fortfarande uppbördsmyndighet för mervärdesskatteregistrerade företag.

Tullmedel har ökat mest inom maskiner och apparater, textilvaror, frukt, bär och nötter, skor och plaster och plastvaror.

Tobaksskatten har minskat med drygt hälften sedan 2016. Majoriteten av importen sker med uppskovsförfarande⁴, vilket innebär att skatten betalas till Skatteverket.

Alkoholskatten har totalt sett minskat och detta beror till stor del på en minskning av importen av etylalkohol.

Energiskatterna har minskat i förhållande till 2016. Tullverket har under året hanterat två ärenden med tullinitierad förtullning av olagligen införda varor (olja) som medförde debitering av sammanlagt 16,9 mkr i energiskatter, samt ett ärende avseende olaglig införsel av rapsmetylester där det debiterades 12,4 mkr i punktskatter.

Sedan 1 juli 2017 finns en ny punktskatt på kemikalier i viss elektronik. Den påverkar företag som importerar skattepliktiga elektronikvaror. Kemikalieskatten ska betalas till Tullverket om importören inte är registrerad som godkänd lagerhållare. Influtna belopp avseende kemikalieskatt 2017 är 14,9 mkr.

Inkomsttiteln *Skattetillägg* omfattar i Tullverket tulltillägg. Tulltillägg är en sanktionsavgift som tas ut när tull och andra avgifter inte har deklarerats korrekt eller inte har deklarerats överhuvudtaget⁵. Såväl antalet debiterade tulltillägg under 2017 (se tabell 27.1 i tabellbilagan) som de debiterade beloppen ligger på samma nivå som föregående år.

Övrigt består av en mängd olika inkomsttitlar där de allra flesta minskat under året. Bland annat har dröjsmålsräntorna minskat då Tullverket bedrivit insatser för att få kunderna att betala sina tullräkningar i tid samt att ränteläget och en ändrad lagstiftning gör att vi debiterar färre och lägre dröjsmålsräntor. Av de övriga debiteringar som i stället har ökat utgörs en del av transporttillägg⁶. Transporttilläggen har ökat med 156,8 procent och det totala beloppet för debiterade transporttillägg uppgår till 1 353 tkr. Ökningen 2017 är främst en konsekvens av de insatser som genomförts mot de så kallade spritbussarna inom ramen för regeringsuppdraget gällande illegal hantering av punktskattepliktiga varor. Dessa insatser har bland annat medfört att transporttillägg påförts på chaufförer och passagerare som agerat målvakter i organiserad alkoholsmuggling.

Under de senaste tio åren har Tullverkets uppbörd varierat mellan som högst 66,6 miljarder kronor under 2011 och som lägst 6,8 miljarder

4) Med uppskovsförfarande menas att skattskyldighetens inträde skjuts upp vid tillverkning, bearbetning, förvaring eller flyttning av skattepliktiga tobaksvaror inom EU.

5) Se 5 kap 5 § och följande tullagen (2016:253)

6) Transporttillägg är en särskild avgift som påförs enligt 4 kap 1 § 2 st. lag (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter.

Tabell 28

Influten uppbörd^{a)} (tkr)

Källa: TDS

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
60 679 746	54 269 698	64 746 065	66 601 860	64 448 912	57 383 606	58 790 129	11 060 781	6 849 648	6 992 987	2,1%

a) Tabellen visar influten uppbörd som Tullverket redovisar mot inkomsttitel.

Tabell 29

Andel ej influten uppbörd av det som debiterats under året^{a)}

Källa: TDS

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ^{b)}	Förändring 2016–2017
0,41%	0,21%	0,12%	0,14%	0,86%	0,18%	0,18%	0,19%	0,23%	0,21%	-0,02

a) Här redovisas det som inte inbetalats vid tidpunkten för årsbokslutet.

b) Tullräkningar som har VI kod i TDS är inte medräknade. Koden omfattar ärenden där deklareraren har fått anstånd eller uppskjutande av genomförande av tulltaxeringsbeslut i avvaktan på dom.

kronor under 2016. Den stora minskningen mellan 2014 och 2015 kan främst förklaras av att Tullverket sedan 2015 inte längre debiterar mervärdesskatt för mervärdesskatteregistrerade företag. Den främsta orsaken till skillnaderna mellan åren är konjunkturläget på varuimporten. För år 2009 anses den största orsaken till minskningen vara en nedgång i utrikeshandeln som började i slutet av 2008. Ökningen under åren 2011 och 2012 beror dock främst på att vissa oljeimportörer saknade giltig registrering för energiskatter hos Skatteverket. Detta ledde till att dessa skatter efterdebiterades av Tullverket under åren 2011–2012.

Med ej influten uppbörd avses de tullräkningar som inte har betalats. Andelen ej influten uppbörd ligger på samma nivå som föregående år. Bland de tullräkningar som inte har betalats under 2017 finns det tre större debiteringar som rör oavslutade transiteringar.

Andelen uppbörd som inte betalas in av det som debiterats året har legat på en stabil nivå under flera år. Det är en mycket liten andel som aldrig betalas in till exempel för att beloppen är för låga för att drivas in av Kronofogden eller via internationellt samverkansavtal.

Den största delen av den obetalda uppbörden består av krav på betalning som är ställd mot gäldenär. De rör företrädesvis transiteringar

från länder som Tullverket inte har etablerade samverkansavtal med och som därför är svårare att driva in. Den näst största delen omfattar debiteringar som överförts till Kronofogden för indrivning, både inom Sverige men även utomlands om beloppet överstiger 1 500 EUR. Den minsta delen omfattar ärenden som Tullverket själva driver in utomlands företrädesvis i Norge.

Under tioårsperioden noteras tre större förändringar i andelen ej influten uppbörd av det som debiterats under året. Förändringarna 2009 och 2010 bedöms bero på att det under dessa år genomfördes insatser som särskilt riktades mot företag med återkommande sena betalningar, vilket resulterade i ett antal autogirokunder. Under 2012 steg andelen kraftigt, vilket till stor del berodde på en stor efterdebitering som överklagats. Efter en lång rättsprocess som rörde avancerad karusellhandel med mobiltelefoner kom domslut i Förvaltningsdomstolen och Tullverket beslutade 2012 att debitera företaget. Ärendet överlämnades sedan till Kronofogden.

Uppbördsfordringarna har ökat något jämfört med 2016 vilket beror på enstaka större fordringar. Uppbördsfordringar är obetalda tullräkningar där Tullverket aktivt arbetar med att driva in skulderna.

Indrivningsärendena har däremot ökat avsevärt vilket beror på att tre stora fordringar (totalt

Tabell 30

Uppbördsfordringar (tkr)				
<i>Källa: TDS och Agresso</i>	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
Uppbördsfordringar ^{a)}	772 505	810 641	917 144	13%
Indrivningsärenden	-140 212	-139 577	-500 491	259%
Värdereglering ^{b)}	-384 874	-467 392	-229 154	-51%
Summa	247 419	203 672	187 499	-8%

a) Beloppet omfattar samtliga debiterade tullräkningar som inte betalats den 31 december.

b) Värderegleringen av uppbördsfordringar beskrivs under Värderegleringsprinciper i den finansiella redovisningen.

Tabell 31

Uppbördsförlusterna^{a)}, uppdelat på tull, skatt och avgifter (tkr)				
<i>Källa: TDS</i>	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
Tull	1 890	2 950	439	-85%
Skatt	11 033	8 968	4 239	-53%
Avgifter	626	1 620	372	-77%
Totalt	13 549	13 538	5 050	-63%

a) Tullverkets definition av uppbördsförluster är att de utgörs av de ärenden som har avskrivits under året.

359 mkr) gått vidare till indrivning i ett företag som gått i konkurs. Arbetet med indrivningsärenden hanteras hos Kronofogden och Tullverket bevakar händelseutvecklingen i dessa ärenden.

Samverkan för att öka den inbetalda uppborlden

Under 2017 har den totalt debiterade uppborlden minskat med 2,2 procent medan den inbetalda har ökat med 2,1 procent. Den officiella handelsstatistiken från SCB visar på en ökning av importen från länder utanför EU med 9,1 procent. För att öka andelen inbetalt belopp av debiterat belopp har Tullverket utvecklat arbetet med indrivningar av debiteringar med utländsk fordran samt samverkat med Kronofogden.

Tullverket samverkar med tullmyndigheter i andra länder och har till exempel ökat effektiviteten avseende oavslutade transiteringar, vilket har medfört en ökad andel inbetalningar på de fordringar vi har under indrivning utomlands.

För att få in en större del av den inbetalda uppborlden har Tullverket också arbetat med åtgärder för att få in en större andel av uppborlden i rätt tid. Andelen debiterad uppörd inbetald i rätt tid ligger under året på en högre nivå än tidigare år.

Genom att i ett tidigt skede kommunicera med sena betalare⁷ har vi kunnat minska kredittiden och då främst delen som avser betalningsfristen (den genomsnittliga tid som tullräkningarna betalats inom). Den ackumulerade betalningsfristen har minskat med 0,22 dagar under året. Minskningen har bland annat berott på en ökad andel företag anslutna till autogiro (ökning med 108 procent) och webbtullräkning (ökning med 55 procent).

För att öka andelen företag som betalar sina tullräkningar i tid följer Tullverket även löpande upp frekvent sena betalare. För att förbättra

betalningsrutinerna föreslår vi bland annat att de använder autogiro eller webbtullräkning. Den kortade betalningsfristen visar att arbetet haft en mycket god effekt. Tullverket har under flera år sett att betalningsfristen har ökat under semesterperioderna och inför sommaren 2017 gick vi ut med information i nyhetsbrevet Tullnytt avseende vikten av att sköta sina betalningar under semesterperioden. Vi gick även ut med en riktad information till företag som tidigare haft svårt att sköta sina betalningar under sommaren. Effekten av denna insats blev att betalningsfristen höll sig på en lägre nivå än tidigare år.

Tullverket fortsätter med uppföljningen av nya kredithavare för att säkerställa att de i ett tidigt skede etablerar goda betalningsrutiner. Arbetet harmoniseras med både uppföljningen av företag med återkommande sena betalningar och nya rutiner och mallar för återkallande av tillstånd. Vi fortsätter arbetet med riktad information till sena betalare och vi utvärderar löpande informationen på webbplatsen om betalningsalternativ med mera.

Tullverket har tagit fram nya rutiner och en mer effektiv hantering av bland annat kommunikering enligt tullagstiftningen för att säkerställa att företag som inte följer reglerna för tillståndet får det återkallat.

De fordringar som trots alla insatser inte har betalats efter fem⁸ år utgör Tullverkets uppördsförluster.

Uppördsförlusterna har minskat jämfört med 2016. Den totala minskningen beror till största del på att Tullverket 2016 skrev av ett ärende avseende punktskatter på drygt 6,9 miljoner. Antalet avskrivningar är jämförbart mellan 2016 och 2017 men medelvärdet på de avskrivna ärendena är lägre för 2017.

7) En kredithavare som en eller flera gånger under året varit sen med sin betalning.

8) I normalfallet är perioden innan ett ärende avskrivs fem år men den kan förlängas vid en pågående rättsprocess.

Tabell 32

Anspråk på egna medel från EU-kommissionen avseende krav på ekonomiskt ansvar för administrativa misstag (tkr)^{a)}	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
<i>Källa: Inkommande diarietörda skrivelser</i>	190	84	2 548	2 933%

a) Beloppet redovisas inklusive det 25-procentiga schablonavdrag för uppördskostnad som medlemsländerna får göra vid betalningen till EU-kommissionen.

Administrativa misstag

Vid bedömning av om en fordran ska avskrivas eller inte genomför Tullverket en utredning som bland annat ska visa om ärendena har hanterats korrekt utifrån tullagstiftningen. Har Tullverket inte hanterat ärendet korrekt blir det ett så kallat administrativt misstag

Administrativa misstag leder till att Sverige blir betalningsskyldig gentemot EU-kommissionen och beloppet dras från Tullverkets ramanslag. Anspråken på egna medel från EU-kommissionen avseende krav på ekonomiskt ansvar för administrativa misstag har ökat jämfört med 2016.

Detta beror främst på att Tullverket gjort en stor förskottsinsbetalning, för att minimera räntekostnader på grund av felaktig hantering av kvota-ärenden samt två större ärenden som uppmärksammats vid granskningar från EU-kommissionen respektive revisionsrätten under 2016. För att undvika att samma typ av misstag sker igen har berörda delar av verksamheten informerats om vikten att genomföra säkerställande kontroller enligt framtagna rutiner. Dessutom har en rapport i systemstödet tagits fram som gör det möjligt att söka fram obehandlade ärenden som innehåller en ansökan om kvottilldelning.

Även obetalda tullräkningar kan leda till administrativa misstag. För att motverka obetalda tullräkningar arbetar Tullverket med att förbättra förutsättningarna för indrivning utomlands genom att utveckla samverkan med tullmyndigheter i andra länder. Tullverket har även utvecklat samverkan med Kronofogden i denna typ av frågor.

Skattefelet

Skattefelet uppstår när varor inte deklarerats eller deklarerats felaktigt på ett sätt som får påverkan på tull, skatt eller avgifter. De teoretiskt riktiga beloppen definieras som de belopp som skulle fastställas om följande punkter är uppfyllda:

- Allt som ska deklarerats blir deklarerat.
- Deklarerade uppgifter är korrekta.
- De villkor som ställs vid olika förfaranden eller vid nyttjande av särskilda förmåner är uppfyllda.

Skattefelsmodellen

Tullverket använder en modell för att åskådliggöra de åtgärder som vidtagits för att minska skattefelet.

Fokus i modellen ligger på tre så kallade skattefelsområden som Tullverkets åtgärder kan påverka. Områdena är Vägledning och attitydpåverkan, Strukturutveckling samt Kontroller. Skattefelsområdena motsvarar Tullverkets förebyggande, styrande samt kontrollerande arbete för att minska skattefelet och säkerställa uppbörden. Åtgärderna redovisas under avsnittet Vägledning och attitydpåverkan nedan samt avsnitten Klarering av varor och transportmedel, sidan 24, och Uppföljning av operatörer och ärenden, sidan 31. Den kvantitativa beräkningen av tullfelet måste beaktas separat från övrig återrapportering av åtgärder och resultat eftersom antagandet bygger på värden och förhållanden som Tullverket inte kan påverka, se sidan 42.

Vägledning och attitydpåverkan

Syftet med Tullverkets förebyggande arbete är att påverka kunskaper och attityder hos allmänhet och företag. Enligt Tullverkets kontrollstrategi⁹ ska vi vägleda de företag som vill följa reglerna till att kunna göra rätt och påverka de företag som inte följer reglerna till att vilja göra rätt.

Vägledning och attitydpåverkan ska göra det enkelt för allmänhet och företag att göra rätt från början samt bidra till att förtroendet för Tullverket är högt. Detta ger i sin tur förutsättningar för att rätt uppgifter lämnas och att rätt avgifter debiteras och därigenom minskas skattefelet.

Tullverket ska i första hand hantera externa kontakter i digitala kanaler. Genom digitala kanaler kan vi erbjuda e-tjänster och öka standardiseringen och kvaliteten på de uppgifter som lämnas.

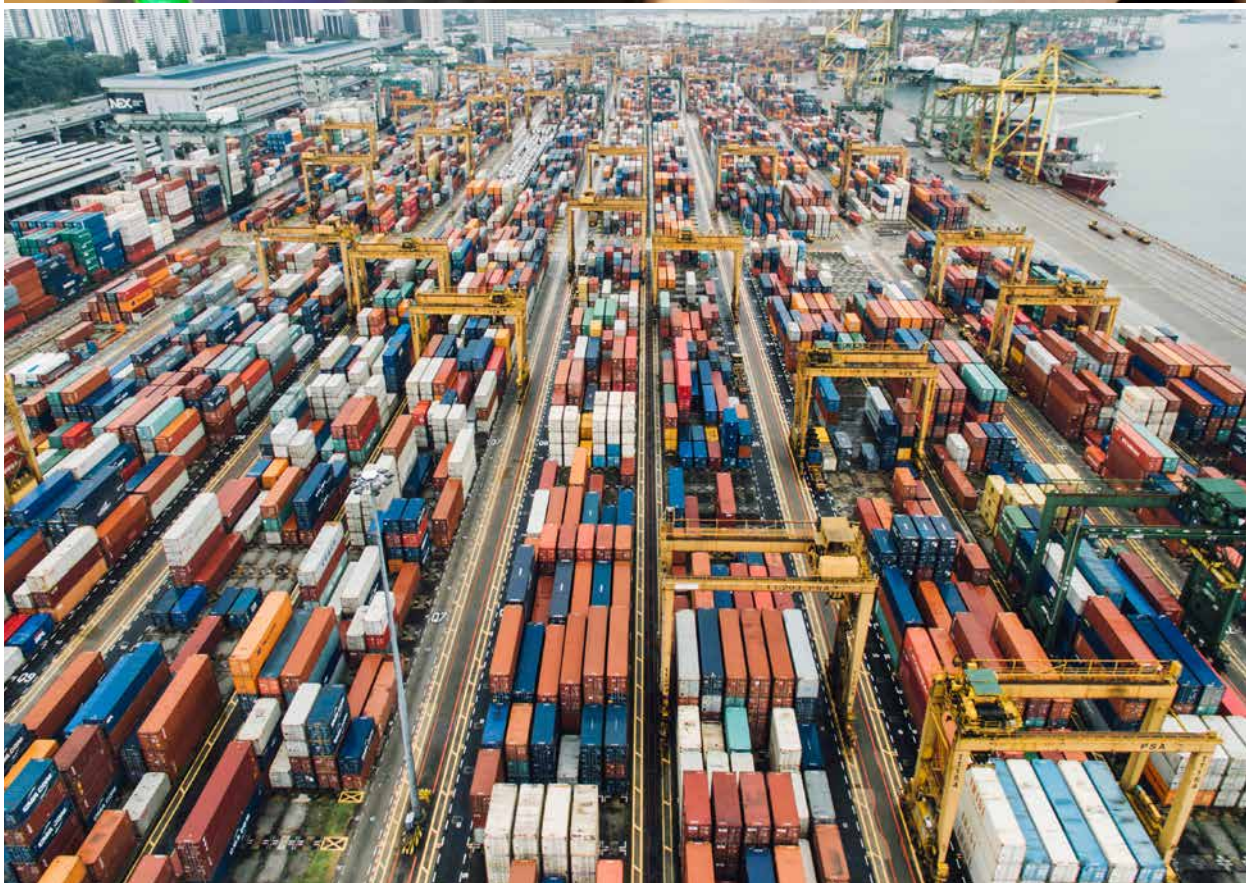
Tullverkets webbplats är den enskilt viktigaste kanalen för Tullverkets information och kommunikation. Informationen på webbplatsen ska vara målgruppsanpassad, rätt i sak och enhetlig. Vi har infört olika ingångar för målgrupperna privatpersoner och företag för att snabbare ge dem tillgång till innehåll som är anpassade för just dem.

Tjänster för företag har moderniserats för att vara lättillgängliga, enhetliga och användarvänliga. Inloggningen till tjänsterna har också kompletterats med möjlighet att använda bank-id och e-legitimation. Appen Tullregler har anpassats med information om internethandel för privatpersoner.

Implementeringen av den nya tullagstiftningen innebär stora utmaningar för såväl Tullverket som

9) STY 2012-636

näringslivet. Utmaningar som förändrade tidplaner för införande av nya it-stöd gör dialogen med näringslivet fortsatt viktig. Detta dels för att bibehålla förtroendet för Tullverket, dels för att Tullverket ska kunna planera rätt kommunikationsinsatser utifrån företagets behov. Under 2017 har mycket av dialogen med företagen handlat om vårt pågående förändringsarbete. Inom ramen för regleringsbrevsuppdraget Förenkla för företag har dialogen med företagen handlat om att beskriva Tullverkets inriktning gällande möjliga förenklingar inom den nya tullagstiftningen. För att uppnå målet, en digital harmoniserad tullhantering inom EU, behövs en samsyn med företagen kring hur informationstillgången ser ut i hela logistikkedjan. Dialogen med företagen förbättrar möjligheterna för Tullverket och näringslivet att nå målen med förändringsarbetet.

Tillsammans med handelskamrarna i Stockholm,

Göteborg och Malmö samt Transportindustriförbundet har Tullverket arrangerat tre tulldagar där ungefär 1 200 företagsrepresentanter deltagit per tillfälle. Med de nyss nämnda handelskamrarna har Tullverket också arrangerat tre informationsträffar om det nya tullagerförfarandet.

Tullverket är med i myndighetssamarbetet Starta och driva företag som står bakom verksamt.se som tar fram starta företag-broschyrer, starta företag-dagar, webbseminarier och mässor.

Målgruppen för nyhetsbrevet Tullnytt är företag som handlar med andra länder och riktas till de som ansvarar för företagets tullhantering. Tullnytt skickas som e-post och syftet med nyhetsbrevet är att avisera om nyheter och aktuella händelser inom tullområdet. Under året har 21 utskick av nyhetsbrevet gjorts och antalet mottagare för varje utskick är ungefär 6 500.

Under 2017 har Tullverket genomfört 121

Tabell 33

Andel kursdeltagare på distans	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter</i>	29%	44%	49%	5

Tabell 34

Andel nöjda kursdeltagare vid externa kurser	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter</i>	95%	93%	94%	1

Tabell 35

Nöjda kursdeltagare vid externa kurser fördelat på kvinnor och män ^{a)}	Antal	Andel
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter</i>		
Kvinnor	380	94,5%
Män	280	94,4%

a) Data saknas för 2015 och 2016.

Tabell 36

Skattebortfall alkohol- och tobaksbeslag ^{a)}	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 tkr
<i>Källa: Tullverkets årsredovisningar 2007–2016 samt Tullmålsjournalen</i>												
Skattebortfall (tkr)	64 162	125 570	174 525	65 397	113 933	98 739	129 120	153 553	119 097	164 125	38%	45 028

a) Exklusive debiterad punktskatt.

informationsinsatser för företagen vilket är lägre än föregående år (168 stycken 2016). Under året genomfördes 61 kurser vilket är 6 stycken färre än föregående år. För att så många som möjligt ska kunna delta vid varje kurs genomför Tullverket kurser på distans (18 stycken 2017).

Andel deltagare på distanskurser

Andelen deltagare på distansutbildningar (324 totalt; 144 män och 180 kvinnor) har ökat jämfört med föregående år, främst för att distanskursen Grundläggande tullkunskap (233 totalt; 104 män och 129 kvinnor) har haft många deltagare.

Deltagarna i Tullverkets externa kurser är mycket nöjda (94 procent) med kursen. Andelen nöjda kvinnor och män var lika hög (mätning av andel nöjda kvinnor och män har inte gjorts tidigare år). I undersökningen mäts om kursens nivå och innehåll motsvarade förväntningarna samt om kursdeltagaren ansåg att lärarna hade relevant kompetens för kursen.

Skattebortfallet alkohol- och tobaksbeslag

Alkohol- och tobaksvaror som tagits i beslag är varor för vilka alkohol- respektive tobaksskatt skulle ha tagits ut vid en legal införsel. Skattebortfallet för de beslagtagna varorna har därför beräknats, se Mätmetoder och definitioner, avsnittet Samhällnytta sidan 93. Variationen i det beräknade skattebortfallet över tid är direkt hänförligt till de beslagtagna mängderna alkohol- och tobaksvaror. Typen av beslagtagen vara påverkar också beräkningen eftersom det råder olika skattesatser för olika varor. Exempelvis blir skattebortfallet lägre de år som större mängder öl tagits i beslag eftersom skattesatsen är lägre för denna alkohol än för sprit.

Graden av skattefelets förändring

Skattefelet är det potentiella mörkertalet vid import, alltså den handel som inte deklarerats alls eller deklarerats felaktigt.

Den europeiska revisionsrätten har i sin rapport 19/2017 angående Importproceduren bland annat uppmärksammat att kommissionen, trots att det efterfrågats av EU-parlamentet, inte presenterat några beräkningar av tullfelet, så kallat customs gap. Kommissionen uppmanas att från år 2019 göra

periodiska beräkningar av tullfelet, vilket om det genomförs skulle kunna innebära ett stöd även för Tullverket att svara upp mot kraven på beräkning av graden av skattefelets storlek.

Statistiska centralbyrån har i samarbete med Tullverket under 2016 arbetat fram och föreslagit ett alternativt förfarande för att beräkna den kvantitativa storleken av Tullverkets skattefel då utfallsrummet inte kan avgränsas och därmed mätas enligt statistiskt normalförfarande. Metoden grundas på ett antagande om att felaktig rapportering i en källa kan användas som bas för beräkningen i en annan källa vilket också innebär att resultatet inte statistiskt kan säkerställas och är förknippat med osäkerhet. Det är en adhoc-metod och ett starkt modellantagande men kan ge en bild över tänkbara rapporteringsdiskrepanser. Eftersom beräkningen endast avser tullavgifter används fortsättningsvis begreppet tullfel. Baserat på den teoretiska beräkningsmetoden som bygger på förhållanden från 2014 så skulle tullfelet under åren 2015, 2016 respektive 2017 uppgått till 107, 104 respektive 108 miljoner kronor.

Beräkningsmetoden kan dock endast användas för att teoretiskt följa utvecklingen av tullfelets storlek. Den kvantitativa beräkningen av tullfelet måste beaktas separat från övrig återrapportering då modellantagandet bygger på externa värden och förhållanden som Tullverket inte kan påverka. De enda tulladministrationer inom EU som beräknar ett skattefel är de där tull- och skatteadministrationen är en gemensam myndighet och då har det beräknade skattefelet inte innehållit tullavgifter utan varit inriktat på inkomstskatter av olika slag.

Tullverket bedömer att myndigheten har bidragit till att skattefelet är mindre än vad det skulle ha varit om inte de redovisade åtgärderna genomförts. Bedömningen baseras på de risk- och under rättelsebaserade samt serviceinriktade åtgärder som vidtagits för att uppfylla målet samt resultatet av de åtgärder som vidtagits under respektive skattefelsområde. 157 miljoner kronor har debiterats efter Tullverkets åtgärder i form av olika kontroller såsom dokumentkontroller och varuundersökningar i initialkontrollen, och tullrevisioner och eftergranskningar i efterkontrollen. Tullverket kan däremot inte kvantitativt bedöma i vilken grad skattefelet har påverkats.

Efterlevda in- och utförelsestrukturer

Tullverket ska övervaka och kontrollera trafiken till och från Sverige så att bestämmelser om in- och utförelse av varor följs.

Återrapporteringskrav

Enligt regleringsbrevet ska Tullverket redovisa och analysera resultatet av kontrollverksamheten avseende smuggling av narkotika och vapen samt storskalig eller frekvent illegal införelse av alkohol och tobak. Av redovisningen ska det framgå hur myndigheten har balanserat insatserna inom dessa områden mot insatser på övriga risk- och restriktionsområden samt vilka överväganden som gjorts.

Tullverkets tolkning av uppdraget

Tullverket ska övervaka och kontrollera trafiken till och från utlandet så att bestämmelser om in- och utförelse av varor följs. Utifrån bedömning av risk och väsentlighet prioriterar Tullverket sin övervakning och sina kontroller efter vad som bedöms ge störst effekt.

Att förhindra smuggling av narkotika och vapen samt storskalig, frekvent illegal införelse av alkohol och tobak är särskilt viktigt men måste balanseras mot samtliga restriktionsområden. I den kontrollerande verksamheten har narkotika-smugglingen högst prioritet.

Tullverkets kontrollarbete baseras i huvudsak på att olika risker vägs mot varandra och att resurser nyttjas på ett effektivt sätt. Detta för att Tullverket ska kunna agera mot områden där vi bedömer att riskerna är som störst och där odeklarerade eller felaktigt deklarerade varor kan leda till stora konsekvenser.

Varor som kan vara hot mot hälsa och säkerhet är därför restriktionsvaror som är fortsatt viktiga i Tullverkets analys- och kontrollarbete. Det är utöver narkotika exempelvis varor som vapen, explosiva varor, alkohol och tobak, olagliga läkemedel, missbrukssubstanser och produkter med veterinära bestämmelser.

Ett annat restriktionsområde där uteblivna kontroller kan få stora konsekvenser är varor som kan utgöra ett hot mot miljön. Varor inom detta område är till exempel kemiska produkter, avfall samt djur och växter.

Tullverkets arbete med att övervaka och kontrollera trafiken till och från Sverige ska leda till att avvikelser upptäcks och korrigeras. Kontrollerna ska vara så träffsäkra som möjligt för att dels vara resurseffektiva dels störa den legala trafiken så lite som möjligt. För detta behöver vi kunna göra effektiva prioriteringar.

Tullverket samverkar med de olika tillsynsmyndigheterna avseende kontroll av restriktionsvaror.

Bedömning

Årets resultat inom restriktionsområdet är tillfredsställande. Såväl de beslagtagna mängderna narkotika som samhällsnyttovärdet är högsta på många år. Även mängderna beslagtagna och omhändertagna punktskattevaror ligger på en hög nivå. Tullverket har balanserat kontrollerna under året vilket framgår genom till exempel ökade beslag av farliga föremål än skjutvapen, ökat antal ingripanden med anledning av immaterialrätt och produktsäkerhet, det ökade antalet hindrade avfalls transporter samt genomförda kontrollinsatser mot andra restriktionsvaror.

Genom våra beslag och omhändertaganden av varor som är till fara för hälsa, miljö och säkerhet bedömer Tullverket att vi har bidragit till att minska tillgången av dessa varor i samhället, vilket är tillfredsställande.

Tullverket bedömer att vi även, genom att utföra riktade kontroller samt gjort beslag och omhändertaganden, har bidragit till regeringens ANDT¹-mål att tillgången till alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobak ska minska.

Kvaliteten bedöms sammantaget som tillfredsställande avseende rättssäkerhet och effektivitet. Det är en hög andel avvikelser från rutinen för handläggning av ärenden efter kontroll enligt LPK där endast 20 procent var korrekta. Avvikelsena är dock av enklare art och har inte påverkat rättssäkerheten och de skattebeslut som fattas. Andelen

1) Skr 2015/16:86 En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken 2016–2020.

Foto: Mette Ottosson

klagomål i förhållande till antalet kontroller har minskat. Tullverket har genomfört obligatoriska repetitionsutbildningar i konflikthantering för samtliga tjänstemän vilket säkerställer en korrekt användning av befogenheter och utrustning. Skannrarna har använts på ett korrekt sätt. Träffprocenten är lägre än tidigare år men resultatet av kontrollerna mätt i samhällsnytta är den högsta på många år.

Prestationens utveckling bedöms som tillfredsställande.

Verksamheten

Underrättelse och analys

För att kunna utföra effektiva kontroller krävs en underrättelseverksamhet som förser kontrollverksamheten med uppslag om vad som ska kontrolleras. Underrättelseverksamheten samordnar och prioriterar information och omvandlar den till kontrolluppslag.

Med hjälp av automatiserade selekterings-

verktyg, som Siv, kan stora mängder information hanteras och omvandlas till kontrolluppslag. Behovet av underrättelsestöd för att genomföra kontroller varierar i olika typer av varuflöden.

Tullverket har under 2017 inlett ett försök med kameraselektering via mobila kameror vid ett antal utvalda gränspassager. Kameror kompletterar de selekteringsstöd som Tullverket redan använder. Kameran läser automatiskt av registreringsskyltar och jämför dessa med uppgifter om misstänkta fordon. Ambitionen är att öka träffsäkerheten i kontrollerna samtidigt som störningarna i det legala varuflödet minskar.

Kontroller

Tullverkets kontrollstrategi² anger inriktningen för kontrollverksamheten och ska bidra till bättre kontrollresultat, medvetna prioriteringar, effektivare resursutnyttjande och bidra till att kontrollmetoder utvecklas i enlighet med kontrollstrategin.

2) STY 2012-636

Tullverkets kontroller ska vara riskbaserade. På gräns mot icke-EU-land finns det inslag av slumpkontroller.

För att långsiktigt upprätthålla viljan hos allmänhet och företag att göra rätt krävs en upplevd risk av att den som gör fel upptäcks. Kontrollerna leder därför även till en preventionseffekt.

För de företag och privatpersoner som vill följa regler och som har kunskap eller bristande kunskap för att göra det agerar Tullverket i huvudsak förebyggande men med inslag av kontroller. För de aktörer som har en ovilja att följa regler men kan påverkas till att följa dem, agerar Tullverket med kontroller och inslag av förebyggande arbete. För den mindre del företag och privatpersoner som inte har en vilja att följa regler och som därför överträder reglerna agerar Tullverket med skärpta kontroller och mer omfattande sanktioner.

De kontroller som genomförs i processerna Hantera tillstånd, Klarera varor och transportmedel samt Följa upp operatör och ärende redovisas under avsnittet om uppbörd. Kontrollerna görs dock även för att säkerställa att in- och utförelse-reglerna efterlevs. De flesta av Tullverkets kontroller för att säkerställa in- och utförelse-regler genomförs i processen Genomföra fysisk kontroll och redovisas här.

Genomföra fysisk kontroll

Genom att genomföra fysiska kontroller av varor i trafikflödet för att kontrollera att anmälnings- och deklarationsskyldigheten är uppfylld motverkas att illegala varor förs in i och ut från Sverige. Kontrollerna har också en preventionseffekt genom synlighet och närvaro. Genom kontroller kan Tullverket också öka sin kunskap och få bättre förutsättningar för att bedöma såväl behov av informationsinsatser som prioritering av nya kontrollinsatser.

Tullverket har sedan 2016 satsat på att utveckla kontrollverksamheten i den tunga trafiken med målsättningen att öka beslagen av narkotika. Utvecklingsarbetet har bedrivits i en särskild arbetsgrupp som genom samverkan med andra myndigheter nationellt och internationellt har inneburit att Tullverket fått ökad kunskap om smuglingsmodus. I samverkan har Tullverket arbetat genom Europol samt med bilaterala kontakter i olika länder i Europa. Samarbetet har resulterat i stora beslag.

Kontrollerna prioriteras för att ge mest värde för samhället till lägsta möjliga kostnad utifrån aktuell hotbild och tillgängliga resurser. Avvikelser ska identifieras och dokumenteras snabbt och rättssäkert så att de blir användbara underlag i fortsatt brottsutredningsarbete.

Resursläget för att utföra fysiska kontroller har varit extra ansträngt under 2017 till följd av stora pensionsavgångar som inte kunnat återrekryteras. Resurser har behövt flyttas från att utföra fysiska kontroller till utredningsverksamheten, som varit hårt belastad till följd av de omfattande beslagen.

Tiden för kontroll av transportmedel har ökat samtidigt som tiden minskat för resandekontroller vilket är en effekt av styrningen mot kontroller av tung trafik. Punktskattkontroller har minskat kraftigt i tid vilket är en effekt av att trafiken med så kallade spritbussar nästan upphörde efter genomförda kontrollinsatser.

Kontroller per flöde

Att övervaka trafiken till och från Sverige innebär utmaningar på flera sätt. De långa landgränserna har många oövervakade vägar. Längs fastlandskusten finns många hamnar som tar emot såväl passagerar- och lastfartyg som fritidsbåtar. Därutöver tillkommer flygplatser. De mest trafikerade gränsövergångarna är Öresundsbron och Arlanda. År 2016

FIGUR | Genomföra fysisk kontroll

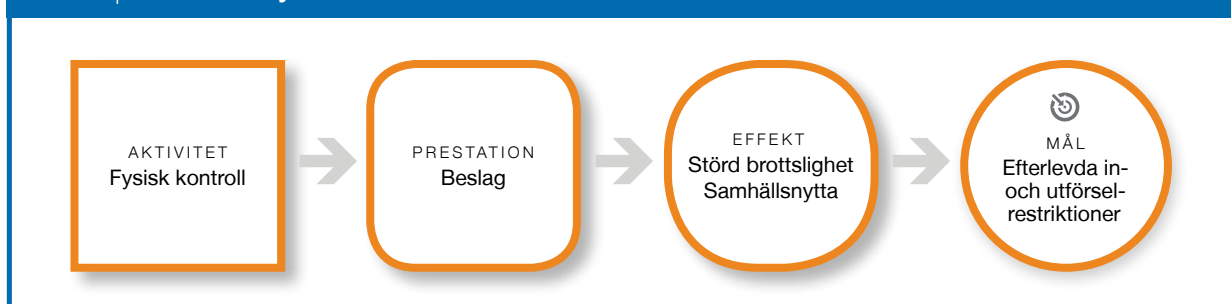

Foto: Mette Ottosson

åkte drygt 7 miljoner motorfordon över Öresundsbron åt något håll, vilket motsvarar ungefär drygt 20 000 fordon per dag. Under samma år transporterades drygt 33 ton gods och nästan 6,5 ton post från utlandet till Arlanda. Samtidigt ankom drygt 12 miljoner passagerare till Arlanda med flyg från utlandet, varav drygt 1 miljon från länder utanför Europa³.

Tullverket saknar kunskap om hur resandeflödet ser ut gällande såväl totalt antal resenärer som fördelning av kvinnor och män. Tullverket har inte system för att kunna dokumentera samtliga utförda kontroller, det vill säga även de som inte leder till åtgärd. Därför gör Tullverket en manuell mätning för att få en bild av fördelningen av kvinnor och män vid kontroller.

En manuell mätning av antalet kontroller per flöde uppdelat på kvinnor och män har genomförts

under en månad. Antalet kontroller har ökat mellan åren vilket delvis kan förklaras av att mätperioderna har varit något olika mellan åren. Av de fysiska kontrollerna under den manuella mätningen gjordes 43 procent av gränsskyddet i Malmö, 33 procent i Göteborg och 24 procent i Stockholm. Flest kontroller gjordes av passagerare som kom med flyg, 39 procent, samt av resenärer i bil som kom med färja, 21 procent. Antalet kontroller av resande med buss vid färja var totalt 8 stycken vilket är 21 färre personer än under föregående år men antalet kontrollerade i buss vid landgräns har ökat med 319 personer. Sammantaget är andelen kontrollerade kvinnor som rest med buss 31 procent.

Kvalitet i fysisk kontroll

Arbetet med urval av kontrollobjekt och genomförande av kontroller ska i så stor utsträckning som möjligt leda till beslag för att förebygga och

3) Lägesbild organiserad brottslighet 2017, Tullverket ANA 2017-289

Tabell 37

Genomföra fysisk kontroll – aktiviteter och tid	Antal			Timmar		
	2016	2017	Förändring 2016–2017	2016	2017	Förändring 2016–2017
<i>Källa: Agresso</i>						
Kontroll av resande	26 326	23 979	-9%	64 214	58 867	-8%
Kontroll av transportmedel	21 576	25 993	20%	117 956	129 816	10%
Kontroll av post-, kurir- och fraktgods	17 641	15 945	-10%	18 034	19 319	7%
Punktskattekontroller	4 522	3 514	-22%	23 362	11 412	-51%
Övriga tullkontroller	2 164	2 320	7%	9 018	10 300	14%
Övrig tid inom processen ^{a)}	-	-	-	105 692	115 620	9%
Totalt	72 229	71 751	-1%	338 276	345 334	2%

a) Omfattar processens operativa ledning och planering 60 530 tim, restid 47 111 tim, förbättringsarbete 2 224 tim samt rattfyllerikontroller 5 754 tim.

Tabell 38

Kontroller av resenärer per trafikflöde	Kvinnor			Män		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
<i>Källa: Manuell mätning vid tullkontroll</i>						
Flyg	25%	26%	28%	75%	74%	72%
Färja	22%	19%	15%	78%	81%	85%
Personbil vid landgräns	21%	20%	13%	79%	80%	87%
Personbil vid färja	18%	21%	12%	82%	79%	88%
Buss vid landgräns	21%	27%	31%	79%	73%	69%
Buss vid färja	13%	7%	63%	87%	93%	38%
Tåg	15%	14%	21%	85%	86%	79%
Total fördelning	21%	22%	21%	79%	78%	79%
Totalt antal kontrollerade	803	870	872	2 974	3 053	3 257

motverka att illegala varor förs in i eller ut från Sverige. Förutsättningarna för andel kontroller som resulterat i avvikelser varierar mellan de olika kontrollflödena.

Träffprocenten var förhållandevis hög 2016 till följd av de stora mängderna beslag av farliga föremål i postflödet. Det är framför allt de minskade mängderna farliga föremål under 2017 och därmed den lägre träffprocenten i postflödet som leder till att den totala träffprocenten för 2017 har sjunkit.

Andel träffar efter fysisk kontroll per flöde

Med träffar avses att ett objekt som tagits ut för kontroll innehåller avvikelser i förhållande till deklARATIONSSKYLDIGHETEN vid införsel i landet. Träffprocenten är nästan 44 procent i post-, kurir- och fraktflödet med nära 16 000 kontrollerade objekt. Det förändrade köpmönstret med mer handel via internet gör att främst flödet av postförsändelser från Kina har ökat explosionsartat vilket också avspeglar sig i det stora antalet beslag av diverse varor.

Kontrollerna i resande- och transportmedelsflödet har en träffprocent på drygt 6 procent med 50 000 kontrollerade objekt. I resandeflödet ser vi en kraftig minskning av kroppsmugglare på flyget. Under året har endast en kroppsmugglare påträffats i flygflödet att jämföra med fyra under 2016 och 14 under 2015. En bidragande orsak till minskningen är

den effektiva selekteringen och kontrollen av flygpasagerare vilket medfört att smugglarna i stället reser in i Sverige från Danmark med tåg eller buss via Skåne. Tullverket har prioriterat kontroller av resande med tåg vilket resulterat i att tull och polis har gjort ett 30-tal beslag i Skåne och Stockholmsområdet med en samhällsnytta på cirka 60 miljoner kronor.

Skannerfordonen är ett hjälpmedel för att identifiera avvikelser och ta fram beslutsunderlag för fördjupad kontroll av transportmedel som exempelvis lastbilar och containers. Kontrollerna kan därefter leda till en träff i form av ett beslag eller omhändertagande. Det har varit stora tekniska problem med utrustningen under året vilket medfört färre skanningar än föregående år. Bristfälliga möjligheter att använda skannerfordonen i hamnarna har också påverkat resultatet negativt. Under hösten har en större service genomförts som har förbättrat tillgängligheten på skannrarna. Antalet undersökningar med skanner i containerflödet har dock ökat.

Sammanlagt har beslag motsvarande 700 miljoner kronor i samhällsnytta och skattebortfall gjorts med hjälp av skanner. Vi har även stoppat varor avseende produktsäkerhet, immaterialrätt, varor med införselbud och andra restriktionsvaror.

Tabell 39

Antal skanningar per skannerfordon	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>				
	1 465	1 398	1 203	-14%

Tabell 40

Genomföra fysisk kontroll – effektivitet	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Agresso</i>				
Andel kontroller med skanner som leder till träffar ^{a)}	0,9%	7,1%	4,4%	-3
Andel träff efter fysisk kontroll, totalt	12,9%	18,5%	15,7%	-3
<i>Per flöde:</i>				
– Kontroll av resande	-	7,8%	6,9%	-1
– Kontroll av transportmedel	-	6,0%	6,1%	0
– Kontroll av post-, kurir- och fraktgods	-	52,1%	43,8%	-8
– Punktskattekontroller	-	8,0%	18,9%	11

a) Annat beräkningsätt under 2015 då alla skannade objekt räknades som kontrollerade varför andelen inte är jämförbar.

Prestationen beslagsprotokoll

Tullverket redovisar utvecklingen för den prestation som i respektive kärnprocess bidrar mest till målpuppfyllelsen om en säkerställd uppbörd.

Genom att göra beslag av varor som förs in illegalt eller som inte uppfyller in- eller utförselreglerna når Tullverket effekterna säkerställd regel efterlevnad, samhällsnytta och störd tullbrottslighet.

Tullverket bedömer att det är i det tunga godsflödet som vi kan nå högst samhällsnytta genom att upptäcka större mängder illegala och odeklarerade varor och det är i detta flöde vi lägger ner mest kontrolltid. Den slutprestation som redovisas är därför utvecklingen av beslagsprotokoll efter kontroller av transportmedel i förhållande till kontrolltiden i samma flöde.

Under året har flera kontrollinsatser gjorts i detta flöde, bland annat satsningen på tung trafik, vilket lett till att såväl antalet timmar som antalet kontroller har ökat. Arbetsproduktiviteten har ökat och kontrollerna har lett till högre resultat jämfört med föregående år. Styckkostnaden har ökat vilket bland annat beror på en ny fördelning av tid och kostna-

der där fysisk kontroll tar en stor andel av tid och kostnader för Tullverkets underrättelseverksamhet. Verksamheten använder också en stor del av Tullverkets fordon och annan utrustning, som röntgen och mobila skannrar, för kontroller. Det pågår också utvecklingsverksamhet som framtagande av ett systemstöd för planering av kontrollverksamheten (Nationellt uppdragshanteringssystem, NUS) vilket tillsammans med fördelningen av andra OH-kostnader får konsekvensen att styckkostnaden för beslagsprotokoll efter kontroll av transportmedel har ökat. När vi använder föregående års modell för fördelning av 2017 års OH-kostnader så blir styckkostnaden 40 453 konor.

I tabell 42 ingår en kolumn ”Okända” för de beslag där det saknas uppgift om den misstänktes kön. Det kan bero på att ingen erkänner ägarskap till beslagtagen vara, till exempel försändelser i postflödet, resgods i busstrafik eller på tåg. Det kan också vara så att uppgiften om kön inte har registrerats eftersom den inte är obligatorisk i systemet.

Av alla beslag där ägaren kan fastställas är

Tabell 41

Beslagsprotokoll efter kontroll av transportmedel		2016	2017
<i>Källa: Tullmålsjournalen och Agresso</i>			
Antal		1 596	1 919
Timmar		117 956	129 816
Styckkostnad netto		38 432	39 371
Totalkostnad netto		61 337 120	75 552 912

Tabell 42

Beslag per flöde

Källa: Tullmålsjournal

	2016						2017					
	Män	Kvinnor	Okända	Totalt	Totalt exkl. okända	Andel män exkl. okända	Män	Kvinnor	Okända	Totalt	Totalt exkl. okända	Andel män exkl. okända
Buss	43%	9%	48%	263	136	83%	42%	5%	53%	349	165	90%
Resande flyg	76%	13%	11%	831	742	86%	78%	15%	6%	730	683	83%
Personbil	78%	9%	14%	1 001	865	90%	75%	10%	16%	1 018	858	89%
Färja	68%	5%	26%	19	14	93%	60%	7%	33%	382	256	89%
Persontåg	56%	7%	37%	406	256	89%	54%	8%	38%	357	221	87%
Post	71%	15%	14%	8 622	7 435	82%	65%	15%	20%	5 998	4 773	81%
Övrigt	63%	12%	26%	2 466	1 828	84%	62%	15%	23%	1 946	1 501	80%
Totalt andel	69%	13%	17%	-	-	-	65%	14%	22%	-	-	-
Totalt antal	9 444	1 832	2 332	13 608	11 276	84%	6 987	1 470	2 323	10 780	8 457	83%

83 procent kopplade till män medan andelen kontrollerade män är 79 procent. Skillnaderna är större i vissa flöden. Exempelvis är 28 procent av alla kontrollerade i flygflödet kvinnor medan endast 17 procent av alla beslag görs hos kvinnor (okända ej medräknade). Likaså är andelen kontrollerade kvinnor som reser med buss 31 procent och andelen beslagen kopplade till kvinnor i samma flöde endast 10 procent. Orsakerna till dessa skillnader är okända. Andelen beslag hos okända har ökat i flera flöden vilket kan bero såväl på en ökning av beslag av varor med okänd ägare som en underrapportering av uppgiften kön.

Andelen beslag som görs på män är klart över-representerad i alla flöden och överstiger kontrollandelen män i alla flöden.

Kvalitet i fysiska kontroller

För att säkerställa att skannarna används på korrekt sätt och minska risken för skador följs rutinerna upp noggrant. Det har inte rapporterats några incidenter under året. Det är en förbättring jämfört med föregående år vilket tyder på att rutinen för användande av skanner följs.

Rutinerna för handläggning av ärenden efter kontroll enligt LPK följs upp genom slumpmässiga kvalitetskontroller av drygt 100 ärenden under året.

Rapporteringen av skatteutredningar enligt LPK är en mycket specifik del av det kontrollerande arbetet och sker manuellt. Rapporteringen av avvikelser görs utan bedömning av graden av allvarlighet i avvikelserna. Vid årets kontroller var endast 20 procent av ärendena helt utan avvikelser. Avvikelseerna har dock varit av enklare art och i takt med att översyn av rutiner och blanketter under året har antalet korrekt ifyllda ärenden ökat. Bristerna har inte påverkat de skattebeslut som har fattats i LPK-processen.

Under året har antalet inkomna klagomål till Tullverket minskat generellt jämfört med föregående år. Under 2017 kom 41 klagomål in gällande fysiska kontroller jämfört med 79 klagomål 2016. Ökningen av klagomål under 2016 kunde relateras till införandet av gränskontroller och identitetskontroller. I förhållande till det stora antalet kontroller som Tullverket genomför får andelen klagomål betraktas som mycket lågt. För att bibehålla den rättsliga kvaliteten i utförandet av kontrollerna genomför Tullverket löpande obligatoriska repetitionsutbildningar i konflikt-hantering för samtliga tjänstemän vilket säkerställer att en korrekt användning av befogenheter och utrustning.

Tabell 43

Beslag	2015	2016	2017
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>			
Kvinnor	15%	13%	14%
Män	68%	69%	65%
Okänd	17%	17%	22%
Summa	9 532	13 608	10 780

Tabell 44

Genomföra fysisk kontroll – kvalitet	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från rättsavdelningen, Kompetenscenter samt nationell specialist</i>				
Säkerställande av att skanningsrutinerna följs ^{a)}	-	90%	100%	10
Säkerställande av att rutinerna vid LPK-kontroller följs ^{a)}	-	60%	20%	-40
Andel skriftliga klagomål avseende tullkontroller i relation till det totala antalet fysiska kontroller: ≤0,1%	0,04%	0,11%	0,06%	0

a) Nytt mått 2016. Jämförelse saknas för 2015.

Klagomål och skadestånd

Tullverket tar varje år fram en rapport över det gångna årets handlagda och avgjorda klagomåls- och skadeståndsärenden⁴. En manuell mätning har gjorts av fördelningen av kvinnor och män i ärendena.

De skriftliga klagomål som inkommer till Tullverket bidrar till att utveckla kvaliteten i vårt kontrollarbete. Kvaliteten förbättras dels genom att arbeta för att klagomål och skadeståndsanspråk inträffar så sällan som möjligt, dels genom att lära och förbättra verksamheten när kritiken är berättigad. Uppföljningen av klagomål är ett verktyg för att följa upp att kontrollverksamheten i Tullverket bedrivs sakligt, objektivt och rättssäkert.

Antalet klagomåls- och skadeståndsärenden har totalt minskat med cirka 19 procent och är på den längsta nivån sedan år 2013. Det var 16 kvinnor som hade klagomål eller begärde skadestånd under 2017 vilket är en minskning med 57 procent. Den totala andelen av klagomåls- och skadeståndsärenden med koppling till bemötande ligger kvar på samma nivå men antalet kvinnor har mer än halverats och var 7 stycken under 2017.

Antalet klagomåls- och skadeståndsärenden med koppling till fysiska kontroller har ökat men

är i förhållande till antalet genomförda kontroller fortfarande mycket lågt. Här har antalet män ökat till 72 stycken vilket är en ökning med 67 procent. Männen står för 80 procent av alla klagomål och begärda skadestånd med koppling till fysisk kontroll. Vanligast är att män har klagomål på bemötande och skadeståndskrav för skadad egendom som exempelvis fordon.

Antalet ärenden hos Tullverkets kundombudsman har minskat till 67 stycken och ligger nära samma nivå som 2014. De flesta samtalen kommer ifrån män, 49 av 67 vilket motsvarar 73 procent. De flesta samtalen rör skador på egendom följt av klagomål på vårt bemötande (49 män, 14 kvinnor och 4 personer med okänt kön).

Bedömning av kvalitet

En bedömning har gjorts utifrån ett antal områden vilken sammantaget ger en bild av kvaliteten i fysiska kontroller.

Den totala träffprocenten är något lägre än föregående år då det stora antalet beslag av farliga föremål i postflödet påverkade. Träffprocenten är dock högre än 2015 varför den bedöms ligga på en tillfredsställande nivå.

Trots att utfallet av de säkerställande kontrollerna inte varit tillfredsställande så har inte rättssäkerhe-

4) STY 2018-11

Tabell 45

Klagomål och skadestånd			
<i>Källa: Manuell beräkning</i>	2015	2016	2017
Kvinnor	14%	21%	11%
– varav klagomål/skadestånd på bemötande	22%	37%	20%
– varav vid fysisk kontroll	16%	23%	10%
Män	63%	61%	74%
– varav klagomål/skadestånd på bemötande	61%	56%	74%
– varav vid fysisk kontroll	67%	54%	80%
Juridisk person	13%	9%	10%
– varav klagomål/skadestånd på bemötande	11%	2%	6%
– varav vid fysisk kontroll	4%	8%	9%
Okänd	9%	8%	4%
– varav klagomål/skadestånd på bemötande	6%	5%	0%
– varav vid fysisk kontroll	13%	15%	1%
Antal	161	179	145
– varav antal klagomål/skadestånd på bemötande	18	43	35
– varav andel vid klagomål/skadestånd på bemötande	11%	24%	24%
– varav antal vid fysisk kontroll	76	79	90
– varav andel vid fysisk kontroll	47%	44%	62%

ten påverkats av den bristande kvaliteten. Det finns heller inte några indikationer på att arbetet med fysiska kontroller skett med brister i kvalitet vad gäller rättssäkerheten. Andelen skriftliga klagomål avseende tullkontroller är lägre än föregående år och ligger på en fortsatt låg nivå.

Kvaliteten i fysiska kontroller bedöms därför sammantaget vara tillfredsställande.

Verksamhetens resultat

Narkotika

Enligt Europol är den illegala narkotikamarknaden den största illegala marknaden inom EU. Sverige är i allt väsentligt att betrakta som ett mottagarland för narkotika vilket innebär att merparten av den narkotika som konsumeras smugglas hit⁵.

Tullverket har gett narkotikasmuggling högsta prioritet vilket innebär att Tullverket använder sina brottsbekämpande resurser i första hand för att bekämpa organiserad och storskalig brottslighet som omfattar narkotikasmuggling. Brottsbekämpande resurser används dessutom i trafiktäta flöden. Inom dessa flöden ska narkotikabekämpning ges högsta prioritet.

Samverkan med både internationella och nationella myndigheter är viktiga för Tullverkets narkotikabekämpning.

5) Lägesbild Organiserad brottslighet, Tullverket ANA 2017-289.

Samhällsnyttan narkotika och dopning

Tullverkets beslag av narkotika och dopningsmedel leder till en effekt som motsvarar ett samhälls-ekonomiskt värde för kostnader av missbruk.

Beslagen omräknat till samhällsnytta enligt Tullverkets modell⁶ är det värdemässigt största sedan 2006. Det beror på de stora narkotikabeslag som gjorts under 2017. Beslagen av amfetamin, cannabis, heroin och kokain står för över 90 procent av samhällsnyttan för 2017.

Cannabisbeslagen står för 40 procent av årets samhällsnytta. Det är fem stora beslag som utgör drygt 80 procent av den andelen. Amfetamin står för 39 procent av årets samhällsnytta till följd av framförallt två riktigt stora beslag. Beslagen av heroin utgör en mindre andel av samhällsnyttan men innebär en ökning av samhällsnyttovärdet jämfört med tidigare år. Kokainets andel av samhällsnyttan är lika stor som föregående år men beslagsmängden har mer än fördubblats. Andelen torkad kat av samhällsnyttan sjunker mellan 2016 och 2017, men ökar i mängd med 41 procent. Dopningsbeslagen har minskat under 2017 och jämfört med föregående år har samhällsnyttan sjunkit med 34 procent för dessa preparat.

Beslag av narkotika och dopningsmedel

Antalet beslag av narkotika ligger på ungefär samma nivå som föregående år. Eftersom beslagen varit större har mängden i kilo ökat med över 50 procent.

6) Se Mätmetoder och definitioner sidan 91.

Tabell 46

Samhällsnytta narkotika och dopning (mnkr)

Källa: Tullverkets årsredovisningar samt Tullmålsjournalen och redovisning från kompetenscentren

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Mnkr
Samhällsnytta	1 344	1 860	1 346	854	1 566	1 481	1 211	1 057	1 456	3 001	106%	1 545

Tabell 47

Antal beslag narkotika och dopningsmedel

Källa: Tullmålsjournalen

	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Antal
Antal beslag totalt	6 651	7 318	7 271	-1%	-47

Foto: Maria Delin

Ett flertal stora beslag i det tunga flödet har bidragit till Tullverkets resultat. Beslagen i lastbilsflödet står för närmare 2 miljarder kronor i samhällsnytta. Näst störst är beslagen i personbilar med en samhällsnytta motsvarande drygt 600 miljoner kronor.

Under 2016 ökade mängden beslagtagna cannabis markant och detta har fortsatt under 2017. Majoriteten av den beslagtagna mängden tas i lastbilflödet. Antalsmässigt utgör personbils- och postflödet de vanligaste flödena för smuggling. Det stora antalet små beslag i postflödet bedöms vara relaterat till internethandeln där slutkonsumenten beställer narkotikan för eget bruk. Ett stort beslag har dock gjorts i tågtrafiken under 2017. Gatupriset på marijuana och cannabisharts är relativt stabilt vilket indikerar att tillgången är god.

Beslagen av färsk kat minskar. Primärt görs beslagen av färsk kat hos flygresenärer men en mindre mängd beslag har skett i kurirgodssändningar. Sedan Nederländernas och Storbritanniens förbud mot kat har möjligheten att smuggla större volymer färsk kat kraftigt reducerats. Såväl mängd som antal beslag av den torkade katen har ökat. Smuggling av torkad kat sker huvudsakligen via post- och kurirflödet. Det finns inga

indikationer på spridning av kat till andra grupper än traditionella missbrukare. Färsk kat efterfrågas alljämt, dock är tillgången starkt begränsad, vilket återspeglas i att gatupriserna på färsk kat har ökat kraftigt.

Marknaden för opium i Sverige är fortsatt ytterst marginell och knuten till en väl avgränsad grupp. Den begränsade marknaden gör att den ekonomiska drivkraften för den organiserade brottsligheten är svag och under senare år har såväl antal beslag som beslagtagna mängd opium legat relativt stabilt. Merparten av beslaget opium rör grovt narkotikabrott. Smugglingen sker framför allt i resandeflödet med personbil, färja eller flyg.

Inom Europa har det under 2017 gjorts mycket omfattande beslag av heroin. Tullverkets antal beslag är på en relativt låg nivå med kontinuerligt ökande mängder vilket speglar en marginell marknad som bedöms vara något ökande. De stora beslagen sker i resandeflödet med personbil och tåg. Sett till antalet står post- och kurirflödet för flest beslag men är ofta mindre och bedöms främst vara avsett för eget bruk. Gatuprisnivån på det vanligare bruna heroinet är på en lägre nivå än tidigare.

Marknaden avseende amfetamin bedöms i stort vara oförändrad och drogen är fortsatt den

Tabell 48

Kvantiteter och typ av narkotikabeslag											Förändring	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Förändring 2016-2017	Förändring 2017-2017 Mängd
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>												
Cannabis (kg)	555	1 189	519	576	1 504	911	859	410	1 376	2 396	74%	1 020
Kat (kg) ^{a)}	10 059	10 109	13 836	18 349	11 608	7 569	9 580	3 505	2 926	3 979	36%	1 054
Opium (kg)	102	27	11	10	4	13	14	7	12	4	-67%	-8
Heroin (kg)	25	26	41	17	6	3	22	3	31	37	19%	6
Amfetamin inkl. metamfetamin (kg)	199	273	185	60	172	255	139	175	101	368	266%	267
Kokain inkl. kokablad (kg)	23	47	33	33	28	36	32	84	45	97	117%	52
Ecstasy (tabl.)	24 675	2 164	591	3 069	20 241	19 493	6 085	19 057	27 051	12 769	-53%	-14 282
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (tabl.)	848 931	480 536	781 265	648 289	1 049 665	896 452	735 805	718 349	1 259 998	2 197 933	74%	937 935
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (kg)	37	12	25	62	86	56	100	81	55	204	270%	149
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (l)	5	13	1	10	28	13	22	52	6	15	168%	9
Summa narkotika (tabl.)	873 606	482 700	781 856	651 358	1 069 906	915 945	741 890	737 406	1 287 049	2 210 702	72%	923 653
Summa narkotika (kg)	11 000	11 683	14 650	19 107	13 408	8 843	10 746	4 265	4 545	7 086	56%	2 541
Summa narkotika (l)	5	13	1	10	28	13	22	52	6	15	168%	9
Dopningsmedel (tabl.)	172 277	274 634	144 720	153 464	328 078	94 956	125 622	2 531 301	342 885	170 598	-50%	-172 287
Dopningsmedel (kg)	6	13	16	30	28	18	7	30	36	65	80%	29
Dopningsmedel (l)	32	26	20	71	51	16	13	121	52	51	-3%	-2

a) Varav torkad kat 1 834 kg 2015, 2 463 kg 2016 och 3 473 kg 2017.

vanligaste centralstimulerande narkotikan i Sverige. Marknaden för metamfetamin bedöms fortsatt vara marginell vilket också återspeglas av beslagsmängden. Norge har en avsevärt större och väl etablerad marknad för metamfetamin och en del svenska beslag har troligen varit avsedda för den norska marknaden. Båda substanserna produceras inom EU och smugglas direkt från producentländerna. Tullverkets beslag av amfetamin för 2017 är på rekordnivåer. Årets omfattande beslag bedöms vara resultat av Tullverkets satsning på kontroller i tung trafik och inte på en väsentligt ökande marknad. Flest antal beslag görs i postflödet medan störst mängd har beslagtagits i lastbils- och personbilsflödet. Två omfattande beslag i lastbilsflödet på 132 kg respektive 121 kg står för merparten av årets resultat.

Beslagen av kokain inom Europa har legat på höga nivåer 2017. Kokainmarknaden i Sverige bedöms för närvarande vara ökande men trenden visar att gatupriserna är sjunkande samtidigt som renhetsgraden är högre. Tullverkets antal beslag av kokain över åren har varit ökande och att kokainmarknaden växer kan illustreras genom att kokainet blivit vanligare även i mindre städer. Postflödet står för högst antal beslag och de relativt sett mindre mängderna bedöms vara relaterat till internet-handeln där det huvudsakligen är slutkonsument som beställer för eget bruk. De stora beslagen utgör en tiondel av antalet beslag men står för nästan all mängd kokain. Merparten av de stora beslagen har gjorts vid gränspassager i Skåne i personbils- samt lastbilsflödet, följt av resandeflödet med tåg och buss.

Marknaden för ecstasy i Sverige bedöms i stort vara oförändrad och i huvudsak relaterad till en begränsad subkultur inom klubbvärlden. Förekomsten av ecstasy är alltså att betrakta som relativt marginell även internationellt. Dock tycks MDMA-halten i ecstasytablettorna ökat. Smugglingen sker huvudsakligen i post- och kurirflödet.

Beslagen faller i huvudsak inom brottskategorin ringa brott vilket tyder på att beställningar sker via internet för leverans direkt till slutkonsument.

Kategorin övrig narkotika och narkotiskt läkemedel inkluderar både ett stort antal beslag och en stor beslagtagen mängd. Mängden och antalet beslag av narkotiskt läkemedel återspeglar den stora efterfrågan som finns på marknaden. Sett över åren står sömnmedel och lugnande medel för merparten av såväl antal som mängd i beslag. Störst antal beslag görs i post- och kurirflödet över åren men mängderna är generellt av mindre omfattning och bedöms vara relaterade till inköp på internet där slutkonsument beställer för eget bruk. Ett mindre antal beslag i post- och kurirflödet omfattar dock sådana mängder att försök till vidare försäljning i större skala bedöms sannolik. Ett fåtal beslag i personbilsflödet står för drygt hälften av 2017 års totala mängd.

Fentanyl är en syntetisk opioid med starkt beroendeframkallande effekter vilket gör att oerhört små kvantiteter motsvarar ett mycket stort antal missbruksdoser. Produktionen av fentanyl sker huvudsakligen i Kina. Internationellt har fentanyl uppmärksammats på grund av risken för överdos och dödsfall. Trenden i Sverige är en ökad dödlighet som följd av fentanylöverdoser. Primärt missbrukas drogen av grupper som huvudsakligen missbrukar andra opioider. Ett vanligt sätt att inta fentanyl är via nässprej. Beslagen sker främst i post- och kurirflödet, och har ökat i antal de senaste åren men är fortsatt på en låg nivå.

Marknaden avseende dopningsmedel bedöms i stort oförändrad och att stor efterfrågan fortsatt råder. Dopningsmedel produceras även inom Sverige. Råvaran till dopningsmedlen köps in från Kina och processas därefter i Sverige för fortsatt försäljning på den internationella marknaden. Dopningsmedel i tablettform är vanligast sett till både mängd och antal beslag. Sett över åren har beslag av dopningsmedel i pulverform ökat i såväl

Tabell 49

Omhändertagande av missbrukssubstanser		2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Antal
<i>Källa: Insikt och redovisning från kompetenscentren</i>						
Antal omhändertaganden		344	92	59	-36%	-33
	kg	53	8	21	151%	13
Mängd	l	0,03	0,01	0,01	-30%	0
	st	21 181	9 586	623	-94%	-8 963

mängd som antal. Beslag av tabletter i post- och kurirflödet dominerar.

Antal omhändertagna missbrukssubstanser fortsätter att minska i post- och kurirflödet. Folkhälsomyndigheten har liksom föregående år klassat nya substanser som narkotika även under 2017. Detta kan vara en orsak till att omhändertagandena minskar eftersom substanserna i stället redovisas som beslag. Volymerna är dock inte av den kvantiteten att det får något större genomslag i beslagsstatistiken.

Alkohol och tobak

Tullverket bedömer att efterfrågan på såväl legal som illegal alkohol samt illegala tobaksprodukter kommer att vara relativt stabil de närmaste åren. Tullverket bedömer fortsatt att den organiserade brottsligheten står bakom den storskaliga smuglingen av cigaretter och andra tobaksvaror till Sverige. Den frekventa införseln av alkohol till Sverige är avsedd både för den svenska och den norska illegala marknaden⁷.

7) Lägesbild organiserad brottslighet 2017, Tullverket ANA 2017-289.

Tullverket har prioriterat alkohol- och tobaks-smuggling högt vilket innebär att bekämpningen av organiserad och storskalig brottslighet inom alkohol- och tobaksområdet har näst högsta prioritet inom den brottsbekämpande verksamheten.

Med storskalig införsel avser Tullverket volymer som transporteras i transportmedel som är avsedda för kommersiella transporter. Med frekvent införsel avser Tullverket regelbunden införsel oberoende av volymer och transportmedel.

För att bekämpa illegalt införd alkohol och tobak genomförs kontroller och förebyggande insatser. Det förekommer att internetbeställda alkohol- och tobaksprodukter förs in i landet utan att villkoren för införsel följs eller att svensk punktskatt betalas. Alkohol- och tobaksprodukter förs också in under sken av att vara för privat bruk men det egentliga syftet är vidareförsäljning. Tullverket genomför kontroller vid gränsen i de trafiktäta flöden där dessa transporter förekommer. Tullverket kontrollerar även fordon på väg och postförsändelser samt inne på lager där varor förvaras för omlastning under transporten i enlighet med befogenheterna i lagen om punktskattekontroll (LPK). En sådan

Foto: Katarina Brodin

kontroll leder till ett omhändertagande av varorna och utredning av skattskyldigheten. Varorna är omhändertagna av Tullverket till dess skattskyldigheten fastställs. Varorna kan komma att återutföras eller förverkas. Kontrollen kan även övergå i misstanke om smuggling och varorna tas i beslag. Skulle åtal mot smuggling ogillas eller förundersökningen läggas ned kan varorna omhändertas på nytt enligt LPK och utredning av skattskyldighet kan fortsätta.

Alkohol och cigaretter förs in i Sverige legalt för att läggas upp på skatteupplag med tillstånd från Skatteverket. Det förekommer att sådana obeskattade varor aldrig kommer till skatteupplaget

utan i stället säljs utan att skatt betalas. Tullverket samverkar med Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten i dessa ärenden.

Under 2017 har Tullverket tillsammans med Ekobrottsmyndigheten, Polismyndigheten och Skatteverket haft i uppdrag från regeringen att samverka mot illegal hantering av punktskattepliktiga varor⁸. I uppdraget genomfördes olika insatser och kontroller som bland annat ledde till att upplägget med organiserade bussresor för inköp av stora mängder alkohol i stort sett upphörde.

8) Fi 2015/05353/S3

Tabell 50

Beslagtagna mängder alkohol och tobak m.m. (Varuslag och måttenhet)

Källa: Tullmålsjournalen

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Liter/st/kg
Sprit (l)	42 464	48 357	78 331	69 904	43 858	75 048	68 110	70 510	80 345	89 297	11%	8 952
Starköl (l)	318 077	349 215	347 906	304 621	328 169	338 381	428 918	368 796	439 693	328 995	-25%	-110 698
Vin (l) ^{a)}	49 658	63 814	56 253	50 740	56 131	43 161	57 645	44 974	65 156	35 054	-46%	-30 102
Cigaretter (st) ^{b)}	19 019 814	56 859 707	76 721 408	17 855 371	26 135 940	22 084 250	46 768 729	25 514 013	18 482 115	28 290 854	53%	9 808 739
Övrig tobak (kg) ^{c)}	3 415	2 165	7 262	3 613	23 945	12 823	7 139	31 811	21 245	32 401	53%	11 156

a) I vin ingår alkoholisk: 4 060 liter 2015, 4 402 liter 2016 och 4 536 liter 2017.

b) I cigaretter ingår cigarrer och cigariller: 28 327 stycken 2015, 11 973 stycken 2016 och 212 stycken 2017.

c) I övrig tobak ingår snus, röktoak och vattenpiptobak.

Tabell 51

Antal beslag och omhändertaganden av alkohol och tobak m.m.

Källa: Tullmålsjournalen och redovisning från kompetenscentren

	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Liter/st
Beslag alkohol	1 106	1 449	993	-31%	-456
Beslag tobak	739	1 051	977	-7%	-74
Omhändertaganden alkohol och tobak	356	232	708	205%	476
Totalt	2 201	2 732	2 678	-2%	-54

Tabell 52

Omhändertagna mängder alkohol och tobak m.m. (Varuslag och måttenhet)

Källa: Insikt samt redovisning från kompetenscentren

	2015 ^{a)}	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Liter/st
Sprit + alkoholisk (l)	30 729	20 350	64 144	215%	43 794
Vin + cider (l)	23 206	12 786	44 643	249%	31 857
Starköl (l)	225 210	139 453	273 246	96%	133 793
Cigaretter (st)	1 108 540	307 926	235 152	-24%	-72 774
Tobak (kg)	31	12	126	950%	114

a) 2015 års siffror justerade.

Alkohol

Mängden beslagtagna sprit har legat på ungefär samma nivå sedan 2010 (se tabell 50) men både modus för smuggling och Tullverkets kontrollmetoder har förändrats under åren. Den kraftiga minskningen av beslagtagna sprit under 2012 beror på att Tullverket inte påträffade några hela lastbilar med sprit vilket skett tidigare år. Efterföljande år har Tullverket varit bättre på att kontrollera högriskflöden vilket återställt volymerna av alkohol. Om alkoholen beslagtas eller omhändertags beror på om brott kan styrkas eller inte. Totalt har beslagtagna och omhändertagna alkohol tillsammans en relativt konstant volym på cirka 700 000 liter över de senaste tio åren. De mest omfattande beslagen för respektive år är i huvudsak relaterade till den tunga trafiken. Smugglingen av sprit har under perioden framför allt skett med lastbil, buss, personbil och resenärer med färjor och passagerarfartyg.

Tullverkets beslag av vin har legat relativt stabilt även om såväl antal beslag som mängd minskat något. Smugglingen av vin har framför allt skett med lastbil, buss, personbil och resenärer på färjor och passagerarfartyg.

Beslagen av öl är relativt jämn över åren med en topp 2014 och 2016. Under 2016 genomfördes en kontrolloperation mot den frekventa införsel av alkohol i busstrafiken över Öresund vilket förklarar den stora volymen öl. Smugglingen av starköl har under perioden framför allt skett med lastbil, buss, personbil och med resenärer på färjor och passagerarfartyg.

Under 2017 har volymerna av beslagtagna alkohol ökat men antalet beslag minskat. Antalet omhändertaganden av alkohol och tobak har ökat under 2017 jämfört med 2016. Mängderna omhändertagna alkohol omfattar även internetbeställd alkohol. Ökningarna av beslag och omhändertaganden beror huvudsakligen på den kontrollinsats som genomfördes i regeringsuppdraget mot illegala punktskattevaror.

Cigarett

Till skillnad mot tidigare år har Tullverket inte gjort några stora beslag i lastbilstrafiken men enskilda stora beslag får fortsatt kraftigt genomslag i statistiken. Tullverket gör flest antal beslag av cigaretter i resandeflödet (ca 2,5 miljoner cigaretter) varav merparten tagits i flygflödet samt i flödet av-

seende transportmedel (cirka 7,8 miljoner cigaretter) huvudsakligen i lastbilar och trailrar samt personbilar. En kraftig ökning har också skett i flygfraktflödet med två beslag på totalt 687 000 cigaretter.

Under 2017 gjordes en husrannsakan där en omfattande illegal tillverkning av cigaretter avslöjades. Vid husrannsakan beslagtogs totalt drygt 15 miljoner cigaretter och nästan 11 ton rökto bak motsvarande undandragna skatter om cirka 54 miljoner kronor samt maskiner för cigarettproduktion.

De övriga större beslagen av cigaretter har gjorts i containrar eller i lokaler för lagring av varor.

Övrig tobak

Antalet beslag av övrig tobak än cigaretter har ökat avsevärt mer än den beslagtagna mängden. Denna utveckling är särskilt tydlig de tre senaste åren.

Ökningen beror delvis på smuggling av rökto bak och vattenpiptobak. Den internationella trenden går mot en ökad inhemsk produktion av cigaretter vilket också styrks av beslag i Sverige under de senaste åren. Trenden avseende omfattning på smuggling av rökto bak i ett längre tidsperspektiv är ökande, vilken återspeglas i Tullverkets beslag av den illegala varan. Såväl antal beslag som beslagtagna mängd rökto bak har i detta perspektiv mer än fördubblats.

Under perioden har en viss ökning av den beslagtagna mängden rökto bak skett medan antalet beslag närapå fördubblats. Aktörerna bakom smugglingen bedöms ha lagt om modus från att ha varit enhetslaster i kommersiella sändningar till att i ökad grad omfatta mindre mängder per sändning. Mest frekventa flöden för antal beslag av rökto bak har under periodens samtliga år varit flygresenärer samt posten, där tre fjärdedelar av antalet beslag har gjorts. Störst mängd rökto bak har under perioden beslagtagits i postflödet, resandeflödet med flyg och lastbil, samt vid husrannsakan. Även mängden omhändertagna av tobak har ökat under året och omhändertagandena har främst skett i postflödet.

Det förekommer en omfattande import där rökto bak felaktigt deklarerats som råto bak eller tobaksavfall och sedan saluförs som rökto bak i butik eller via internethandel. Skattskyldigheten för råto bak inträder först då beredning påbörjats vilket vanligtvis sker först efter gränspassage. Detta gynnar den illegala tillverkningen.

Rättsläget vad gäller beskattning av tobak är

osäkert. EU-domstolen har i en dom från april 2017⁹ lämnat flera klargörande uttalanden om hur bestämmelserna som definierar skattepliktig röktaobak ska tolkas och tillämpas. Genom domen har gråzonen för vad som inte är skattepliktigt minskat betydligt. Kammarrätten i Sundsvall meddelade dock en dom i juli 2017¹⁰ som gör rättsläget något otydligare vad gäller beskattning av så kallat tobaksavfall. Domen har överklagats av Skatteverket till Högsta förvaltningsdomstolen och fram till att de uttalat sig i frågan kommer osäkerheten att kvarstå.

Vapen

Tullverket har kontinuerligt beaktat vapensmuggling i underrättelse- och kontrollverksamheten och 39 av Tullverkets 44 sökhundar var i slutet av 2017 certifierade för vapen- och ammunitionssök.

Tullverket deltar i EMPACT:s¹¹ vapeninriktning (se Internationellt samarbete, sidan 76) och har under året deltagit i två kontrolloperationer. Tullverket har i den ena operationen lagt ut EMPACT:s riskprofiler i selekteringsverktyget Siv vilket gav nästan 300 utfall. De kontroller som utfördes gav ingen träff. Riskparametrarna bedömdes vara för generella och kommer att omarbetas. Den andra

kontrolloperationen riktade sig mot vapensmuggling i post- och kurirflödet. Inga vapen eller delar till vapen påträffades, dock beslagtogs 41 elpistoler.

Mängderna av beslagtagna vapen har under åren varit relativt stabilt men antalet beslagstillfällen har sjunkit. Att fler vapen beslagtagits per beslagstillfälle är starkt relaterat till mer omfattande beslag i resandeflödena med personbil och buss samt vid husrannsakan. Personbils- och bussflödena står för 30 procent av antalet beslag samt 47 procent av mängden vapen.

Beslagen av vapen vid husrannsakan uppgår till drygt 60 procent av antalet och till 48 procent av mängden. Parallellt med detta har såväl antal som mängd vapen i beslag i post- och kurirflödet sjunkit. Under 2016 var antalet beslag i dessa flöden 41 procent av den totala mängden och under 2017 minskade till 5 procent av den totala mängden.

Av den totala mängden skjutvapen dominerar pistoler och revolverar. Dessa typer av handeldvapen står för nära 90 procent av den totala mängden beslag. Västra Balkan bedöms fortsatt vara ursprung för större delen av de skjutvapen som smugglas till Sverige.

Andra vapen, sprängmedel m.m.

Från och med den 1 november 2017 har Tullverket befogenhet att beslagta explosiva varor från annat EU-land. Under november och december gjordes drygt 100 beslag, främst i postflödet. Över 21 700

9) Mål C-638/15, Eko-Tabak

10) KRSU mål 271-17

11) Inom EU pågår ett arbete mot organiserad brottslighet inom den så kallade policycykeln EMPACT (European Multidisciplinary Platform against Criminal Threats).

Tabell 53

Beslag^{a)} av vapen

Källa: Tullmålsjournalen

Varutyp	Antal beslag			Mängd			Enhet
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	
Skjutvapen	41	35	28	61	53	61	st
	1 122	4 878	2 836	7 283	14 365	32 680	st
Andra vapen, ammunition, sprängmedel m.m.	-	-	-	-	-	-	kg
	2	-	-	7	-	-	l
Övriga avvikelser^{b)}							
Andra vapen, ammunition m.m. ^{c)}	28	23	29	10 916	77 352	111 126	kg
	2	19	21	2	84	156	st

a) Beslagsposter i Tullmålsjournalen

b) Under avvikelser redovisas upptäckta avvikelser i samband med kontroll där beslag inte görs.

c) Andra vapen, explosiva varor, ammunition m.m. inkluderar farliga föremål och produkter med dubbla användningsområden (PDA). För PDA redovisas ingen mängd eller vikt, eftersom avvikelserna kan bestå i avsaknad av tillstånd eller rutiner och avvikelserna är därför inte kopplad till en specifik vara.

Foto: Tullverket

varor beslagtogs, varav de flesta är så kallade bangers. I gruppen andra vapen, ammunition och sprängmedel ingår bland annat elpistoler, gaspistoler, startpistoler och knivar. Beslagen av elpistoler har minskat och uppgår till 682 stycken mot 847 stycken föregående år.

I mängden andra avvikelser övriga vapen ingår militärfordon från Norge som saknade korrekta tillstånd för gränspassage.

Produkter med dubbla användningsområden

Produkter med dubbla användningsområden (PDA) är varor som har en civil användning men även kan användas för militära ändamål eller för framställning av massförstörelsevapen. Exempel på dessa varor kan vara olika slags kemikalier, verktygsmaskiner, värmväxlare, ventiler och pumpar. Export av PDA omgärdas av internationella regler¹² och internationella sanktioner, bland annat avseende länder och specifika mottagare

till vilka export av vissa produkter inte är tillåten. Tullverket kontrollerar efterlevnaden av regelverket och internationella sanktioner. Vid kontroll av export av krigsmaterial och PDA samverkar vi med Inspektionen för strategiska produkter som är nationell tillstånds- och tillsynsmyndighet.

Produktsäkerhet och immaterialrätt

Varumärkesintrång är ett globalt problem som omsätter stora värden. Intrång innebär till exempel varor som är varumärkesförfalskade, pirattillverkade eller varor som gör intrång i patent. Det kan röra sig om varor som kläder, leksaker, läkemedel eller elektronik. Tullverket prioriterar att ingripa mot produkter som utgör en direkt fara för konsumenten. Under 2017 har Tullverket gjort 411 ingripanden omfattande cirka 29 000 varor. Antalet ingripanden har ökat jämfört med föregående år bland annat som en följd av en intern informationsinsats om immaterialrätt och produktsäkerhet.

Under året har Tullverket samverkat med Arbetsmiljöverket, Elsäkerhetsverket, Konsumentverket

12) Rådets förordning (EG) nr 428/2009

och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap i ärenden som lett till att Tullverket har stoppat varor. Exempel på varor som hindrats från att komma ut på marknaden är elartiklar och leksaker, bland annat så kallade fidget spinners.

Andra restriktionsvaror

Beslagen av antalet andra läkemedel än narkotiska har minskat till nästan en tredjedel de senaste åren. Beslagen av läkemedel mätt i kilo har närapå fördubblats. Antalet beslag av läkemedel mätt i liter ligger på ett relativt konstant fåtal medan mängderna kontinuerligt minskat. För andra läkemedel än narkotiska sker beslagen framför allt i post- och kurirflödet men även med resande i flygtrafiken. Antalet beslag i post- och kurirflödet bedöms huvudsakligen utgöras av beställningar via internet för leverans direkt till slutkonsument.

Under 2017 har Tullverket fortsatt sitt arbete med att förhindra illegala gränsöverskridande avfallstransporter. Totalt har runt 500 ton avfall belagts med exportförbud efter tullkontroll tillsammans med länsstyrelserna. Det är en stor del av de sändningar som tas ut för kontroll som resulterar i exportförbud efter kontroll. Dessutom har 247 (173 stycken 2016) avfallstransporter med avfall hindrats från att komma in i Sverige från Norge på grund av inkorrekt handlingar. Gränsöverskridande avfallstransporter är till sin natur en internationell fråga och Tullverket har omfattande kontakter med tull- och miljömyndigheter i andra länder rörande området.

Internationellt bedöms brott mot konventionen om artskydd, CITES¹³, vara ett av de mest vinstgivande brottsområdena tillsammans med narkotika och vapen. Tullverket samverkar med flera myndigheter under ledning av Naturvårdsverket och Jordbruksverket gällande handeln med hotade arter av vilda djur och växter. Det pågår ett arbete med implementeringen av EU-förordning mot invasiva arter. Det innefattar bland annat importförbud och Tullverket diskuterar tillämpningen med Natur-

vårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten. Inom det nordiska underrättelsesamarbetet mellan polis- och tullmyndigheter har en konferens om artskydds- och CITES-brott genomförts under året där Tullverket har deltagit. Två endagars CITES-utbildningar har genomförts för tulltjänstemän längs Norgegränsen.

Animaliska livsmedel och produkter samt levande djur ska kontrolleras av gränsveterinär och får endast föras in över ort med gränskontrollstation. Innan sändningen övergår till fri omsättning ska den vara godkänd av gränsveterinär. Livsmedelsverket är ansvarig myndighet avseende veterinärkontroll av livsmedel och Jordbruksverket är ansvariga för animaliska produkter, levande djur och växtskydds-kontroll.

Tullverket ska säkerställa att varor som ska genomgå veterinärkontroll inte förs in utan kontroll samt rapportera avvikelser till Livsmedelsverket. Under 2017 upptäcktes endast ett sådant ärende jämfört med 6 stycken föregående år och 16 stycken 2015, se tabell 16. Det förbättrade resultatet beror på att Tullverket under året har utvecklat samarbetet med Livsmedelsverket och Jordbruksverket, samt förtydligat rutinerna för hur avvikelser ska förmedlas till de olika myndigheterna. Tullverket har under året lagt riktade spärrar för kontroll av importörer efter Livsmedelsverkets riskbedömning, vilket lett till att färre varor förts in utan veterinärkontroll upptäcktes. Tullverket lämnar en årlig rapport till Livsmedelsverkets årsredovisning.

En internationell kontrolloperation mot illegal handel med kulturföremål anordnades av WCO i samarbete med Interpol. Den illegala handeln utgör ett hot för kulturarvet och är även en potentiell risk som finansiering av terroristverksamhet. Kontrolloperationen genomfördes i samverkan med Riksantikvarieämbetet och Världskulturmuseerna. Inga avvikelser upptäcktes.

I början på 2017 beslagtogs dockor misstänkt som barnpornografi i kurirgodslödet och ärendena överfördes till Polisen. På initiativ från Tullverket genomfördes en kontrolloperation avseende barnpornografi tillsammans med Polisen. Insatsen gick ut på att genomföra tullkontroller och informera allmänheten om barnsexhandel.

13) Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora.

Tabell 54

Antal ingripanden med anledning av immaterialrätt eller produktsäkerhet					
<i>Källa: Redovisning från enheten för EU och internationell samordning</i>	2015	2016	2017		Förändring 2016–2017
Produktsäkerhet, antal ingripanden	30	26	63		142%
Immaterialrätt, antal ingripanden	242	207	411		99%
Immaterialrätt, antal artiklar	59 263	204 935	28 940		-86%

Tabell 55

Andra restriktionsvaror – typ, antal och mängd ^{a)}*Källa: Tullmålsjournalen samt redovisning från kompetenscentren*

Varutyp	Antal			Mängd			Enhet
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	
	1 219	433	251	240 548	171 201	105 609	st
Läkemedel m.m.	59	67	51	23	20	12	l
	104	193	160	35	93	179	kg
Hälssofarliga varor	454	319	148	26	17	17	kg
	9	50	28	146	175	155	l
	16	32	24	446	1 108	4 655	st
Sprutor och kanyler	368	332	372	48 568	23 147	25 460	st
Djur, växter och produkter av dessa, inkl. CITES	3	3	3	0,6	0,7	1,6	kg
	31	24	22	713	5 122	1 836	st
Levande djur	3	2	2	5	39	27	st
	23	15	23	7 406	157	3 648	kg
Livsmedel	2	-	-	10	-	-	l
	1	-	1	2	-	1	st
	6	5	-	1 481	33 337	-	l
Övriga varor ^{b)}	1	1	3	0,0	0,4	6	kg
	15	17	23	956	317	4 298	st
Summa ^{b)}	2 314	1 493	1 111				

Övriga avvikelser ^{c)}*Källa: Redovisning från kompetenscentren*

Läkemedel m.m.	161	338	232	5 319	4 118	1 815	kg
Farligt avfall/avfall (export)	24	30	29	349 355	352 191	505 035	kg
Djur, växter och produkter av dessa, inkl. CITES	6	10	5	29 064	42 931	29 659	kg
	1	4	8	13	4	11	st
Levande djur ^{d)}	84	1	6	125	1 900	11	st
Livsmedel	31	77	56	118 933	257 954	191 396	kg
Övrigt ^{e)}	14	13	31	111 629	29 491	28 474	kg
Summa	321	473	367				
Totalt antal	2 635	1 966	1 478				

a) Beslagsposter i Tullmålsjournalen

b) Under övrigt redovisas mineraliska och kemiska produkter, plast- och gummivaror samt läder- och skinnvaror.

c) Under avvikelser redovisas upptäckta avvikelser i samband med kontroll men där beslag inte görs.

d) I levande djur ingår hundar som inte tas i beslag av Tullverket, utan där beslut om åtgärd fattas av Jordbruksverket.

e) Övriga avvikelser redovisas endast som kg.

Förebygga och motverka brottslighet

Tullverket ska förebygga och motverka brottslighet i samband med in- och utförsel av varor. Tullverket ska bedriva viss utrednings- och åklagarverksamhet i fråga om brott mot bestämmelser om in- och utförsel av varor. Dessutom ska Tullverket bedriva viss verksamhet i fråga om rattfylleribrott.

Tolkning av uppdraget

Tullrelaterad organiserad brottslighet handlar i hög grad om köp och försäljning av olika typer av varor. Den gränsöverskridande brottslighet som Tullverket bekämpar kräver vanligen någon form av organisering för att förflytta varorna till slutmarknaden.

EU:s kriterier för organiserad brottslighet används för bedömningen av vad som är organiserad brottslighet.

Tullverket prioriterar arbetet mot den organiserade brottsligheten, både inom under rättelse-, kontroll- och tullkriminalverksamheten. När vi misstänker grova brott i vår kontrollerande verksamhet ska vi prioritera utredningen av dessa. Likaså ska de tullkriminalprojekt som Tullverket prioriterar ha bäring på den organiserade brottsligheten.

Tullverket arbetar för att förebygga och motverka den organiserade och storskaliga brottsligheten genom riktade insatser mot personer som deltar i brottsliga handlingar. Genom Tullverkets analys- och underrättelsearbete, tullkontroller och förundersökningsverksamhet samt i samverkan med andra myndigheter, identifieras personer som blir föremål för operativa insatser. Tullverkets förundersökningar leder till effekter i form av åtal, lagföring samt förverkande av varor och tillgångar. Dessutom ska Tullverket ta fram underlag av hög kvalitet till åklagare för beslut om att lagföra eller på annat sätt skada eller försvåra möjligheterna för brottslig verksamhet, till exempel genom att återta brottsvinster.

Samverkan inom ramen för det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet (OB-samverkan), annan bilateral myndighets-samverkan samt internationell samverkan är av stor betydelse för att effektivt kunna bekämpa den organiserade och storskaliga brottsligheten.

Bedömning

Resultatet av brottshanteringen är tillfredsställande.

Antalet identifierade och utslagna nätverk är fortsatt högt och antalet brottsutredningar har ökat jämfört med föregående år. Antalet förundersökningar har ökat och fler förundersökningar har lämnats över till åklagare vilket gör att andelen av slutredovisade undersökningar av inledda även har ökat.

Prestationens utveckling bedöms som tillfredsställande.

Kvaliteten i tillämpningen av Tullverkets nationella utredningskoncept (TNU) är lägre än föregående år. Kvalitetskontrollen riktas in på ärenden med högre risk för brister i kvalitet vilket förklarar att utfallet är lägre jämfört med föregående år. Däremot har andelen positiva lagföringsbeslut¹, genomströmningstiden för förundersökningar av enkel beskaffenhet, antalet öppna ärenden, andelen slutredovisade förundersökningar till åklagare samt andelen avvikelser vid inventering av beslagsärenden alla en positiv utveckling.

Kvaliteten i brottshanteringen bedöms sammantaget som tillfredsställande.

Verksamhet

Förebyggande kommunikationsarbete

Tullverket genomför flera olika slags kommunikationsinsatser för att informera allmänhet och företag om de regler som gäller för in- och utförsel av varor och för att öka kunskapen om smuggling av illegala varor som narkotika. Den enskilt viktigaste kanalen är webbplatsen men Tullverket kommunicerar även på andra sätt, till exempel i sociala medier och genom att möta människor vid utvalda tillfällen som på mässor och föreläsningar.

Tullverket har under året intensifierat sin närvaro på sociala medier. Tullverket har i dag cirka 3 700 följare på Facebook och av dessa är 48 procent kvinnor och 51 procent män och de flesta är i åldersgruppen 35–44 år. På Facebooksidan tar

¹) Med positiva lagföringsbeslut avses Åklagarmyndighetens beslut om åtal, åtalsunderlåtelse, strafföreläggande och företagsbot.

Foto: Tullverket

vi emot och besvarar frågor från privatpersoner. Frågorna rör oftast internethandel och vad man som resenär får ta med sig över gränsen.

Medieintresset för Tullverket har ökat under 2017. Sökverktyget Retriever hittade 16 182 texter ur redaktionella medier (5 994 publicerade i tryck och 10 188 på internet). Det är 51 procent fler än 2016 (10 204 texter) och 2015 (10 204 texter). Under den tid som vi mätt har intresset har aldrig varit större än under 2017.

Huvudmålgruppen för Tullverkets twitterkonto är media, men även allmänheten och andra myndigheter följer oss där. Tullverket twittrar bland annat om beslag, domar i olika ärenden, riktade kontroller och pressmeddelanden.

Tullverket har under hösten 2017 jobbat med regeringsuppdraget Förebygga brottslighet² kopplad till smuggling av alkohol. Vi har lett arbetet och genomfört det i samverkan med Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket och i dialog med Länsstyrelsernas ANDT-samordnare och brottsförebyggande samordnare. Syftet har varit att bidra till att öka kunskapen om smuggling av alkohol och dess koppling till organiserad brottslighet. Det har gjorts fler aktiviteter riktade mot media exempelvis

pressmeddelanden och inlägg på sociala medier. Den största aktiviteten är en kampanj som genomförts på Facebook där myndigheterna har lagt ut två filmer och två artiklar. Inläggen sågs av över 169 000 personer. Regeringsuppdraget kommer att redovisas i mars 2018.

Inom uppdraget har en undersökning genomförts av Kantar Sifo. Syftet med undersökningen var att få en bild av attityden kring alkoholsmuggling och också att eventuellt använda den i en medieaktivitet. Sex frågor ställdes till tusen personer under sju dagar. Resultatet visade att kännedomen om kopplingen mellan alkoholsmuggling och organiserad brottslighet är god och att mer än hälften tycker att det är ett allvarligt eller ganska allvarligt brott att smugla alkohol.

Tullverket har under året genomfört 19 föreläsningar om de vanligaste narkotiska preparaten, internetdroger och tecken på drogmissbruk. Målgruppen för föreläsningarna är föräldrar och personal som arbetar med unga.

Tullverket har även deltagit i mässor och konferenser, till exempel ”Sverige mot narkotika” som är en träffpunkt för myndigheter, organisationer och allmänheten som är engagerade i narkotikafrågan. Vi har även deltagit i Hundmässan där pris delas ut till årets narkotikasökhund.

2) STY 2017-552, Fi2017/02815/S3

Bekämpa organiserad och storskalig brottslighet

Nationellt samverkar Tullverket främst inom den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet, OB-samverkan³. Satsningen fick ett utvidgat uppdrag till 2017 och en ny struktur som givit bättre förutsättningar till samordning. Utvidgningen innebär bland annat att samhällets samlade åtgärder för att motverka våldsbejakande extremism och bekämpande av terrorism ska stödjas samt ett fokus på lokal nivå och problematiken i utsatta områden.

Tullverket deltar i samverkansrådet, operativa rådet (OPR), nationellt underrättelsecenter (NUC) och i sju regionala underrättelsecenter (RUC). Dessutom deltar Tullverket i de inom OB-samverkan nyetablerade regionala samverkansråden vilka ska fungera som OPR men på regional och lokal nivå. Tullverket deltar här i smugglings- och tullrelaterade ärenden med operativa resurser. Tullverket har uppdaterat prioriteringsmodellen för att säkerställa resurser till det myndighetsgemensamma arbetet i förhållande till det egna uppdraget. Under 2017 har Tullverket, tillsammans med Polisen, drivit en operativ insats beslutad av OPR.

Tullverket har genom en riktad selektering i utsatta områden kontrollerat ett urval av försändelser i syfte att förhindra införsel av varor som omfattas av förbud eller restriktioner, exempelvis narkotika och vapen. Kontrollinsatsen ledde till 117 beslag av narkotika, dopningsmedel och farliga föremål, men inga skjutvapen beslagtogs.

Tullverket och Kustbevakningen samverkar

3) Dnr Ju2015/09350/PO Slutredovisning av regeringsuppdrag avseende utveckling av den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet.

bland annat genom att ha tagit fram en gemensam maritim hotbildsanalys. I Tullverkets arbete med att bekämpa den organiserade och grova brottsligheten sker också samverkan med andra myndigheter såväl i projektverksamhet som i andra ärenden.

Internationellt samverkar Tullverket med tull- och polismyndigheter i andra länder och med internationella organisationer och organ, bland annat Europol och Östersjösamarbetet. Inom EU pågår ett arbete mot organiserad brottslighet inom policycykeln EMPACT⁴. Tullverket deltar i det operativa arbetet inom inriktningarna syntetiska droger, kokain och heroin, cannabis, vapen samt punktskatter, se avsnittet Internationellt samarbete, sidan 76.

Hantera brott

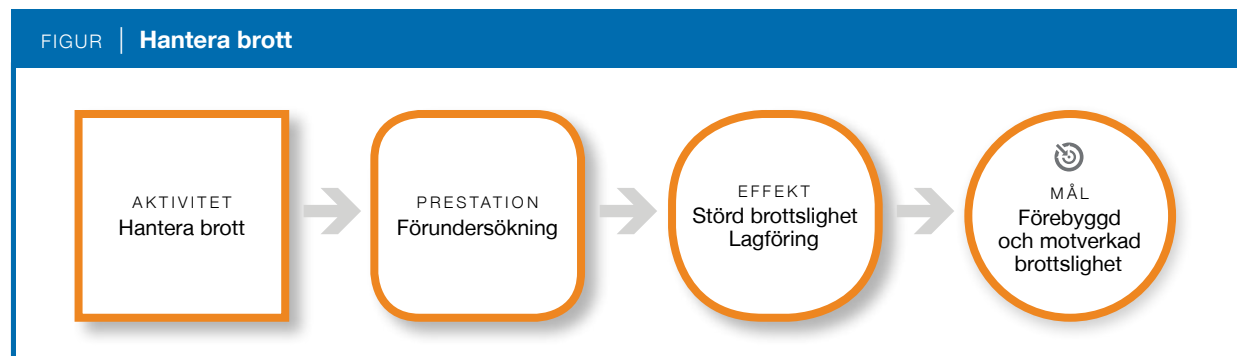
Tullverkets brottsutredningar ska vara av så hög kvalitet att de utgör ett bra stöd för åklagare när de ska fatta beslut om att väcka åtal eller utfärda straff-föreläggande. Kvalitetssäkring av brottsutredningsarbetet sker såväl löpande genom förundersökningsledning samt genom kontroller av att TNU tillämpas korrekt vid utredningsarbetet.

En rättssäker lagföring med en objektiv bevisning bidrar till ett samhälle med minskad brottslighet och bibehållen konkurrensneutralitet. För att öka rättssäkerheten och effektiviteten inom hanteringen av brott strävar Tullverket efter att förkorta handläggningstiderna. Genom ett arbetssätt där ärenden omhändertas i arbetsgrupper med flera kompetenser har en ökad flödeseffektivitet nåtts.

Tullverket deltar aktivt i det myndighetsgemensamma arbetet med Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF) för att säkerställa att information

4) European Multidisciplinary Platform against Criminal Threats

FIGUR | Hantera brott

inom brottmålsprocessen ska kunna utväxlas i digital form mellan de myndigheter som ingår i rättskedjan.

I Tullverkets brottsutredningsverksamhet görs flest narkotikabrottsutredningar och det är också där den största andelen tid läggs. Det visar att Tullverket ger högst prioritet till bekämpning av narkotikasmuggling samt storskalig och organiserad brottslighet. I ekobrottsutredningar ingår smuggling av alkohol och tobak. Ökningen av antalet ekobrottsutredningar är i huvudsak kopplad till regeringsuppdraget om illegal införsel av punktskattepliktiga varor.

Trots ökningen av antalet grova brott under året har produktiviteten ökat. Det är en följd av en ökad standardisering med nationell prioritering av ärenden samt effektivitetshöjande åtgärder i verksamheten.

Prestationen förundersökningsprotokoll

Tullverket redovisar utvecklingen för den prestation som i respektive kärnprocess bidrar mest till måluppfyllelsen om en säkerställd uppbörd. Genom förundersökning uppnås effekter i form av åtal,

lagföring samt förverkande av varor och tillgångar. På lång sikt leder prestationerna till minskad brottslighet och bibehållen konkurrensneutralitet. Produktion av förundersökningsprotokoll är en central verksamhet. Ärendena har en stor variation i komplexitet och rättssäkerheten alltid står i fokus liksom höga kvalitetskrav. Förundersökningsarbetet är det område inom processen Hantera brott där mest resurser används och det är där effektivisering av ärendehandläggningen kan ge störst effekt.

Viktiga faktorer för effektiva förundersökningar är satsningen på införandet av ett flödeseffektivt arbetssätt med ett aktivt förundersökningsledarskap som säkerställer att ärendena utreds med rätt kvalitet men också avslutas i rätt tid. På så sätt kan fler utredningar slutföras. Flertalet av ärendena leds av Tullverkets egna förundersökningsledare. De ärenden som leds av allmän åklagare rör mer komplicerade brott och kräver oftare längre utredningstid.

Styckkostnaden för slutredovisade förundersökningar har ökat men fler förundersökningsprotokoll har slutredovisats samtidigt som antalet arbetade timmar har minskat. Det visar

Tabell 56

Hantera brott – aktiviteter och tid	Antal			Förändring 2016–2017		
	2016	2017	Antal	2016	2017	Timmar
<i>Källa: Tullmålsjournalen och Agresso</i>						
Narkotikabrottsutredningar	1 708	1 707	0%	219 772	210 257	-4%
Ekobrottsutredningar	803	847	5%	41 707	41 207	-1%
Övriga brottsutredningar ^{a)}	988	977	-1%	33 210	26 705	-20%
Övrig tid inom processen ^{b)}	-	-	-	144 735	152 779	6%
Totalt	3 499	3 531	1%	439 424	430 948	-2%

a) Varav 49 egna stämningsansökningar.

b) Omfattar processens operativa ledning och planering 40 246 tim, restid 18 093 tim samt förbättringsarbete 6 410 tim. Dessutom ingår hanteringen av beslag och omhändertaganden 45 223 tim, tullåklagarverksamhet 20 997 tim samt övrigt arbete i processen 31 253 tim.

Tabell 57

Slutredovisade förundersökningsprotokoll ^{a)}	2016	2017
<i>Källa: Tullmålsjournalen och Agresso</i>		
Antal	1 873	2 050
Timmar brottsutredning	141 923	140 570
Styckkostnad netto	40 463	41 348
Totalkostnad netto	75 786 882	84 763 710

a) Slutredovisade till Åklagarmyndigheten.

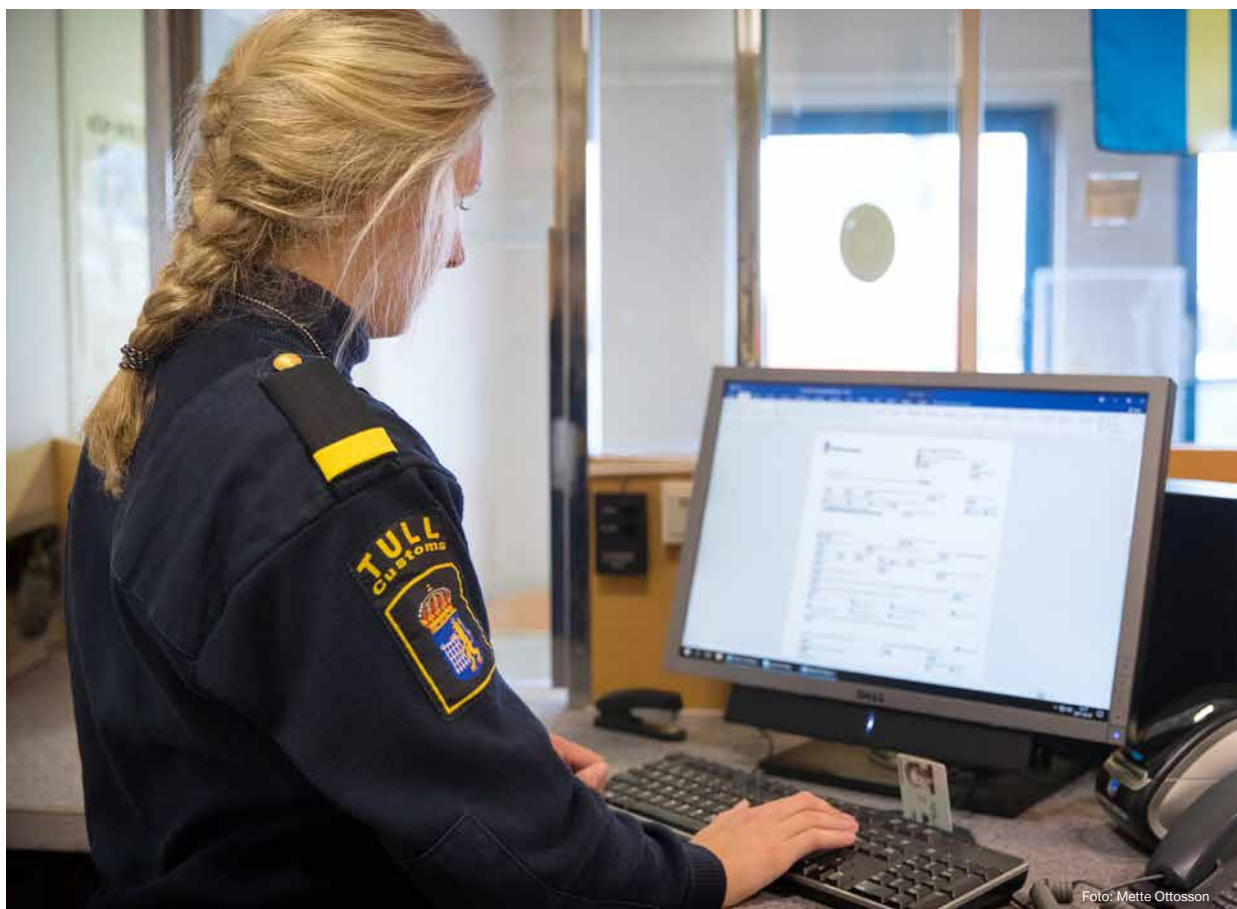

Foto: Mette Ottosson

att produktiviteten förbättrats. Den ökade styckkostnaden beror på en ny fördelning av kostnader. Det innebär att till exempel utvecklingskostnader ingår i styckkostnaden. Tullverket gör en satsning för att digitalisera brottshandlingen. Under de fem kommande åren ska nya it-stöd utvecklas och det, tillsammans med fördelningen av andra OH-kostnader, får konsekvensen att styckkostnaden för slutredovisade förundersökningsprotokoll ökar. När vi använder föregående års modell för fördelning av 2017 års OH-kostnader blir styckkostnaden 42 102 kronor.

Kvalitet i hantering av brott

En av de viktigare kvalitetsfaktorerna i hanteringen av brott är att arbetet skapar värde genom att det leder till lagföring. Därför mäts andelen positiva lagföringsbeslut⁵. Dessa har ökat något jämfört med föregående år och ligger på en fortsatt hög nivå. Det

5) Med positiva lagföringsbeslut avses Åklagarmyndighetens beslut om åtal, åtalsunderlåtelse, strafföreläggande och företagsbot.

visar att Tullverkets förundersökningar håller en hög kvalitet trots att genomströmningstiden har minskat.

Genomströmningstiden för förundersökningar av enkel beskaffenhet mäts för att säkerställa effektiviteten i handläggningen. För 2017 ändrades målnivån från högst 180 dagar till högst 160 dagars genomströmningstid vilket innebär en skärpning av målnivån. Utfallet ligger på en högre andel än föregående år. Framgångsfaktorer är aktivt förundersökningsledarskap, engagerade utredare, nationell prioritering av ärenden samt förbättringsåtgärder i ärendehandläggningen. Förbättringsarbeten inom brottsutredningsverksamheten, utbildningar i brottsutredning och erfarna förundersökningsledare bidrar till en hög kvalitet.

Antalet öppna ärenden av enkel beskaffenhet äldre än 160 dagar visar en förbättring jämfört med årets början med en minskning av äldre ärenden med knappt 1 procent. Insatta åtgärder för att reglera beslag och avsluta ärenden som vunnit laga kraft har gett positivt resultat.

Det totala antalet öppna ärenden har minskat

med knappt 1 procent under året vilket visar att insatta åtgärder för att hålla nere ärendebalansen har gett resultat trots att de grova brotten med stora beslag har prioriterats framför ärenden av enkel beskaffenhet.

För att öka rättssäkerheten, enhetligheten och skapa ett standardiserat arbetssätt i verksamheten följs tillämpningen av TNU genom stickprovsvisa kvalitetssäkrande kontroller i vissa ärendetyper. Kvalitetskontrollen riktas in på ärenden med högre risk för brister i kvalitet vilket förklarar att utfallet är lägre än jämfört med föregående år.

Andelen slutredovisade förundersökningar som överlämnats till åklagare är högre än jämfört med föregående år. Svårigheten att styrka brott vid smuggling i postförsändelser, vilket leder till att

förundersökningen läggs ner innan de slutredovisats till åklagare, har en negativ påverkan på måluppfyllelsen.

För att säkerställa att Tullverket hanterar beslagtagna varor på ett rättssäkert sätt genomförs slumpmässiga inventeringar av beslagen. Den låga andelen avvikelser vid inventering av beslagsärenden visar på en fortsatt hög kvalitet. I de fall avvikelser identifierats har rutiner justerats för att minimera risken för liknande avvikelser i framtiden. Under 2018 kommer streckkodsmärkning av beslag att införas vilket förväntas minska risken för avvikelser ytterligare.

För att ytterligare säkerställa kvaliteten på ärenden som lämnas över till åklagare skickar Tullverket var tredje år en enkät till

Tabell 58

Hantera brott – effektivitet				Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>	2015	2016	2017	
Andel förundersökningar av enkel beskaffenhet med högst 160 dagars genomströmningstid ^{a)}	80%	85%	83%	-2
Antal öppna ärenden av enkel beskaffenhet äldre än 160 dagar ^{b)}			-0,6%	

a) Avser ärenden där Tullverket har rätt att leda förundersökningen.

b) Nytt mått 2017.

Tabell 59

Positiva lagföringsbeslut^{a)}				Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Antal
<i>Källa: Åklagarmyndigheten</i>	2015	2016	2017		
Antal redovisade misstankar där beslut tagits av Åklagarmyndigheten	2 081	2 146	1 595	-26%	-551
Antal åtal	1 344	1 559	1 186	-24%	-373
Andel positiva beslut	65%	73%	74%	1%	-

a) Avser åtal, åtalsunderlåtelser, strafförelägganden och företagsbot.

Tabell 60

Hantera brott – kvalitet				Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter, Åklagarmyndigheten och Tullmålsjournalen</i>	2015	2016	2017	
Andel beslagsärenden utan avvikelser	91%	98%	98%	0
Andel slutredovisade förundersökningar av inledda förundersökningar ^{a)}	42%	54%	54%	0
Andel väckta åtal av brottsmisstankar som har överlämnats till åklagare	51%	61%	60%	-1
Andel positiva lagföringsbeslut	65%	73%	74%	1
Andel ärenden där TNU tillämpats korrekt	75%	87%	78%	-9

a) Avser antal slutredovisade förundersökningar, strafförelägganden och Tullverkets egna stämningsansökningar.

Åklagarmyndigheten. Nästa enkätundersökning genomförs 2018.

Fortsatt kompetenshöjning är också en viktigt grund för bibehållande av kvaliteten i brottsutredningen. Tullverket har under året tagit fram digitala utbildningar för att höja kompetensen vid inrapportering och utredning av brott för medarbetare i kontroll- och tullkriminalverksamheterna. Utbildningarna i brottsutredning och förundersökningsanalys ska leda till ett effektivare utnyttjande av resurser, arbetsväxling och team-baserat arbetssätt.

Bedömning av kvalitet

En bedömning har gjorts utifrån ett antal områden vilken sammantaget ger en bild av kvaliteten i brottshanteringen.

Kvaliteten i tillämpningen av TNU är lägre än föregående år. Däremot har andelen positiva lagföringsbeslut, genomströmningstiden för förundersökningar av enkel beskaffenhet, antalet öppna ärenden, andelen slutredovisade förundersökningar till åklagare samt andelen avvikelser vid inventering av beslagsärenden alla en positiv utveckling. Kompetenshöjande insatser har också genomförts under året.

Kvaliteten i brottshanteringen bedöms därför sammantaget vara tillfredsställande.

Verksamhetens resultat

Organiserad brottslighet

Målet för Tullverkets arbete, inklusive regeringens satsning mot den organiserade brottsligheten, är att lagföra eller på annat sätt skada eller försvåra möjligheterna att ägna sig åt kriminell verksamhet för de grävsta kriminella och deras närmaste medarbetare. I smuglingsnätverk som Tullverket

identifierar finns generellt en kärna bestående av ett fåtal personer eller en inre krets. I Tullverkets Lägesbild organiserad brottslighet 2017⁶ ges en mer detaljerad bild av arbetet. Ett kriminellt nätverk räknas som utslaget eller allvarligt skadat när hälften av nätverkets identifierade medlemmar dömts till fängelse varav hälften för grovt brott.

Ett stort antal uppdagade grova brott i linje-verksamheten samt i projektverksamheten har lett till att 39 kriminella nätverk identifierats. Nätverkens fördelning är 30 inom narkotika, 6 inom alkohol och 2 inom tobak samt 1 rörande potensmedel i postflödet. Tullverkets fortsatta underrättelsearbete både i rena underrättelseärenden samt i pågående förundersökningar fortsätter att ge goda resultat i form identifierade kriminella nätverk.

Antal utslagna eller allvarligt skadade nätverk har sjunkit jämfört med tidigare år. Projektverksamheten inom tullkriminalenheten har under året inte gett det resultat Tullverket önskat. Det beror bland annat på att de grupperingar Tullverket arbetat mot ändrat modus och att de hemliga tvångsmedlen i kombination med färre spaningsresurser inte räckt till. De misstänkta använder alltmer krypterad kommunikation som Tullverket i dag inte kan avlyssna. I avsaknad av information från hemliga tvångsmedel blir det väldigt svårt att korrekt bedöma när tillslag ska göras i projektverksamheten.

Ett led i det brottsbekämpande arbetet är att komma åt det ekonomiska utbytet av brott. Förverkande av brottsvinster ingår som en del av Tullverkets arbete mot organiserad brottslighet. Tullverket arbetar aktivt genom att genomföra tillgångsutredningar och beslagta misstänkt utbyte av brott. Förverkande av tillgångar yrkas av åklagaren och beslutas av domstol.

Antalet inledda förundersökningar ligger på en

6) ANA 2017-289

Tabell 61

Antal identifierade kriminella nätverk	2015	2016	2017	Förändring 2016-2017	Förändring 2016-2017 Antal
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>					
Narkotikasmuggling	29	34	30	-12%	-4
Alkoholsmuggling	2	4	6	50%	2
Tobaksmuggling	2	1	2	100%	1
Ekobrott	0	0	0	0	0
Övrigt	0	0	1	0	1
Totalt antal	33	39	39	0%	0

Tabell 62

Antal utslagna/ allvarligt skadade kriminella nätverk^{a)}											Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Antal
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
Narkotikasmuggling	19	21	10	12	10	9	18	15	16	12	-25%	-4
Alkoholsmuggling	1	0	3	3	0	0	1	1	2	2	0%	0
Tobaksmuggling	1	5	6	2	0	1	2	1	0	2	0	2
Ekobrott	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Övrigt	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Totalt antal	21	26	19	17	10	11	22	17	18	16	-11%	-2

a) Arbetet med att skada och slå ut nätverk sträcker sig över årsskiften vilket påverkar jämförbarheten mellan åren.

Tabell 63

Förverkat värde vid utbyte av brott				Förändring 2016–2017
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>	2015	2016	2017	
Antal domar	9	19	13	-32%
Förverkat värde (tkr)	5 397	10 373	4 329	-58%

Tabell 64

Förundersökningar av brott				Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Antal
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>	2015	2016	2017		
Antal inledda förundersökningar	5 606	6 446	6 559	113	2%
Antal strafförelägganden utfärdade av Tullverket	961	1 593	1 442	-151	-9%
Antal till Åklagarmyndigheten slutredovisade förundersökningar	1 372	1 873	2 050	177	9%
Tullverkets egna stämningsansökningar ^{a)}		27	49	22	81%
Andel till Åklagarmyndigheten slutredovisade förundersökningar av inledda	24%	29%	31%	-	8%
Andel slutredovisade förundersökningar av inledda ^{b)}	42%	54%	54%	-	0%

a) Nytt mått 2016.

b) Inkluderar strafförelägganden och Tullverkets egna stämningsansökningar.

Tabell 65

Inledda förundersökningar^{a)}	2017
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>	
Antal inledda förundersökningar	6 559
– varav kvinnor	14%
– varav män	66%
– varav utan uppgift om kön	20%

a) Data saknas för 2015 och 2016.

fortsatt hög nivå vilket beror på ett stort inflöde av enstaka farliga föremål⁷ i postflödet. Inflödet har dock minskat något jämfört med föregående år (862 stycken 2015, 4 442 stycken 2016 mot 2 285 stycken 2017).

Den totala ökningen av antalet ärenden redovisade till åklagare har ökat något och beror på en ökning av ekobrottsärenden kopplat till operativa insatser mot bland annat busstrafiken utifrån regeringsuppdraget avseende illegal hantering av punktskattepliktiga varor. Trots att en ökning av antalet grova brott under året så har andelen slutredovisade förundersökningar ökat till följd av bland annat effektivare styrning med nationell prioritering samt effektivitetshöjande åtgärder i den brottsutredande verksamheten.

Alla Tullverkets brottsutredningar är egeninitierade, det vill säga det är när Tullverket upptäcker brott som beslut tas om att inleda en förundersökning.

Uppgiften om kön är ingen obligatorisk uppgift vid brottsrapporteringen. Av antalet inledda förundersökningar med koppling till en individ där kön är registrerat så rör 18 procent kvinnor och 82 procent män. Antalet misstänkta personer utan uppgift om kön är högt men flertalet (drygt 950 ärenden) rör

7) Exempelvis batonger och knogjärn.

okänd mottagare i post, kurir och fraktflödet eller beslag i buss och tågtrafiken där ingen resenär tar på sig ägaransvaret.

Tullverket kan i dagsläget inte dra några slutsatser över skillnaderna i handläggningen av förundersökningar gällande kvinnor och män. Under kommande år ligger ett uppdrag att utvärdera ett antal faktorer som skulle kunna påverka utredningsarbetet.

De ärenden som resulterar i ett strafföreläggande visar, liksom slutredovisade förundersökningar till Åklagarmyndigheten, en högre andel lagförda män. Andelen kvinnor som lagförs med ett strafföreläggande är något lägre jämfört med de slutredovisade förundersökningarna till Åklagarmyndigheten.

Av de förundersökningar som inleds är det en större andel män än kvinnor (40 procent mot 37 procent) som slutredovisas till Åklagarmyndigheten. Även här har Tullverket en högre andel förundersökningar med misstänkta män som slutredovisas till åklagare.

För strafförelägganden⁸, som innebär ett utdömande av böter och avser mindre allvarliga brott (främst ringa narkotikasmuggling och ringa

8) Strafföreläggande innebär att ärendet inte går vidare till rättegång utan avgörs genom att åklagare inklusive tullåklagare beslutar om böter för ett brott som den misstänkte har erkänt och om den misstänkte godtar strafföreläggandet.

Tabell 66

Slutredovisade förundersökningar till Åklagarmyndigheten^{a)}

Källa: Tullmålsjournalen

	2017
Totalsumma	2 050
– varav kvinnor	16%
– varav män	82%
– varav utan uppgift om kön	2%

a) Data saknas för 2015 och 2016.

Tabell 67

Strafförelägganden fördelat på kvinnor och män^{a)}

Källa: Tullmålsjournalen

	2017
Totalsumma	1 442
– varav kvinnor	14%
– varav män	86%

a) Data saknas för 2015 och 2016.

tullbrott), är andelen män högre. För ett mindre antal strafförelägganden saknas uppgift om kön i registren.

Rattfylleribrott

Tullverket har ett uppdrag att bedriva viss verksamhet i fråga om rattfylleribrott. Tullverket ingår i Samverkan mot alkohol och droger i trafiken (SMADIT) som är ett samarbete mellan Trafikverket, Polisen, Kustbevakningen, kommuner, landsting, Transportstyrelsen och Kriminalvården. Samverkan innebär bland annat att de förare som ertappas ska erbjudas vård och därigenom minskar risken för återfall.

Tullverket utför rattfyllerikontroller i samband med tullkontroller. Vi utför utandningsprov vid varje tullkontroll av motordrivet fordon med förare när nödvändig teknisk utrustning finns på plats. De misstankar om rattfylleribrott som uppstår vid dessa kontroller utreds normalt av Tullverket.

Under 2017 har antalet alkoholutandningskontroller ökat något. En stor del av tulltjänstemännen

i kontrollverksamheten har under året utrustats med ett personligt sållningsinstrument vilket bidragit till ökat antal kontroller och inledda förundersökningar. Under 2018 kommer samtliga av dessa tulltjänstemän att vara utrustade med sållningsinstrument.

Rattfyllerikontrollerna har lett till 437 inledda förundersökningar om rattfylleribrott. Av dessa utfärdade Tullverket 56 strafförelägganden och slutredovisade 207 ärenden till Åklagarmyndigheten.

Tullverket har genom att utföra kontrollerna och utreda misstankar om rattfylleri bidragit till trafiksäkerhetsarbetet samt regeringens mål för ANDT-politiken⁹.

Lagföring

Tullverkets brottsutredande arbete följer myndighetens prioritering för det brottsbekämpande arbetet där narkotikasmuggling samt storskalig och organiserad brottslighet ges högsta prioritet. Genom

9) Skr 2015/16:86 En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken 2016–2020.

Foto: Björn Roos

Tabell 68

Rattfyllerikontroller				
<i>Källa: Agresso</i>	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
Antal genomförda rattfyllerikontroller	59 961	55 770	59 310	6%

Tabell 69

Antal inledda förundersökningar rattfylleri				
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
Rattfylleri	234	285	345	21%
Grov rattfylleri	25	18	27	50%
Rattfylleri under påverkan av narkotika	40	31	65	110%
Totalt	299	334	437	31%

Tabell 70

Redovisade förundersökningar rattfylleri					
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Antal
Antal strafförelägganden utfärdade	7	27	56	107%	29
Antal slutredovisade förundersökningar till Åklagarmyndigheten	226	251	307	22%	56

Tabell 71

Antal personer lagförda för grova brott												
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Antal
Antal personer	62	107	177	187	147	150	152	171	159	143	-10%	-16
Antal fängelseår	301	634	673	693	501	520	485	487	464	447	-4%	-17

Tabell 72

Påföljd efter dom^{a)}	Antal ärenden	Domslut män	Andel domslut män^{b)}	Domslut kvinnor	Andel domslut kvinnor^{b)}	Domslut utan uppgift om kön	Andel domslut utan uppgift om kön^{b)}
Fängelse	374	347	19%	23	6%	7	22%
Dagsböter	451	407	23%	39	11%	5	16%
Penningböter	9	9	1%				
Annan påföljd	345	276	15%	75	21%		
Frikänd	109	95	5%	16	4%	2	6%
Totalt	1 288	1 134	63%	153	43%	14	44%

a) Statistiken är beroende av att alla påföljder införs manuellt i Tullverkets tullmålsjournal. I ett ärende kan det finnas både dömda kvinnor och män varför antalet ärenden är mindre än antalet domslut per kön.

b) Andel kvinnor och män som dömts utgående från antal förundersökningar gällande kvinnor respektive män och som överlämnats till Åklagarmyndigheten.

Tullverkets förundersökningar uppnår effekter i form av åtal, lagföring samt förverkande av varor och tillgångar. På lång sikt leder prestationerna till minskad brottslighet och konkurrensneutralitet.

Under 2017 har totalt 143 personer lagförts för grov brottslighet vilket har resulterat i 447 utdömda fängelseår vilket är lägre än föregående år. Antalet lagförda för grova brott påverkas av utfallet på identifierade och utslagna kriminella nätverk vilket minskade under 2017. Tullverket upptäcker allt fler grova brott i den kontrollerande verksamheten. Grova brott medför omfattande utredningar som pågår under en längre tid, ofta mer än ett år, varför statistiken som redovisas släpar efter. De misstänkts användande av krypterad kommuni-

tion har negativt påverkat möjligheten att samla tillräcklig bevisning mot personer misstänkta för grova brott vilket bidrar till minskningen av antalet lagförda och antal utdömda fängelseår.

Andelen redovisade ärenden som lett till påföljd visar att färre kvinnor, 43 procent jämfört med 63 procent för män, får en påföljd av något slag i de ärenden som överlämnats till Åklagarmyndigheten. Det är en större andel män (19 procent) än kvinnor (6 procent) som döms till fängelse. Andelen män som får dagsböter (23 procent) är större än andelen kvinnor (11 procent). En större andel kvinnor får annan påföljd jämfört med männen. Andel frikända män och kvinnor är nästan jämnstora.

ÖVRIGA ÅTERRAPPORTERINGSKRAV

Internationellt samarbete

I det europeiska och övriga internationella samarbetet ska Tullverket prioritera insatser för att förenkla regler och procedurer med beaktande av behovet av kontrollmöjligheter, effektiv riskhantering och rationell användning av it. Tullverket ska också bidra till en effektiv brottsbekämpning, särskilt inom ramen för EU:s policycykel i kampen mot organiserad brottslighet. Tullverket ska fortsätta fokusera på strategiska och operativa insatser med koppling till terrorismbekämpning.

Åtterrporteringskrav

Enligt regleringsbrevet ska Tullverket redovisa vilka insatser som har genomförts och analysera resultatet av dessa. Vidare ska Tullverket även redovisa i vilken omfattning myndigheten har sökt, och beviljats externa finansiering i det internationella arbetet.

Samarbete

Tullverket deltar i omfattande internationellt samarbete, främst inom den europeiska tullunionen. Andra forum där Tullverket medverkar är Världstullorganisationen (World Customs Organization, WCO), Östersjösamarbetet, Polis- och tullsamarbetet i norden (PTN) samt Nordiska tulladministrativa rådet.

Tjänstemän från Tullverket har valts som ordförande i tre internationella grupper. Det är arbetsgruppen för tullfrågor inom transportsektorn, Working Party on Customs Questions affecting Transport som möts vid FN:s Europahögkvarter i Genève, WCO arbetsgruppen för översyn av den reviderade Kyotokonventionen för underlättande av handel, samt WCO:s Harmonized System Review Sub-Committee som rör det harmoniserade systemet som används för tulländamål med varubeskrivning och kodifieringssystem på global nivå.

Tullverket har fortsatt en tulltjänsteman placerad i Peking som del i det nordiska PTN-nätverket med sambandsmän. I Kina undertecknade generaltulldirektören en ny strategisk handlingsplan för samverkan mellan Tullverket och den kinesiska tullförvaltningen (GACC) för åren 2018–2020, under närvaro av statsminister Stefan Löfven och Kinas premiärminister.

Bland övriga möten på gd-nivå kan nämnas ett besök hos litauiska tullmyndigheten där fördjupat

samarbete mellan tullmyndigheterna diskuterades samt Asia-Europé Meeting (ASEM) där Berlin-deklarationen med handlingsplan på tullområdet för 2018–2019 antogs.

Redovisningen av ansökningar om och beviljad EU-finansiering lämnas i avsnittet verksamhetsutveckling nedan.

Insatser för förenkling av regler och tullprocedurer

På EU-nivå har Tullverket drivit frågor om regel- och procedurförenklingar med beaktande av behovet av kontrollmöjligheter samt effektiv riskhantering och rationell användning av it. Det har främst handlat om deltagande i tullkodexkommitténs olika sektioner, olika aktiviteter inom Tull 2020-programmet såsom möten i samordningsgruppen för elektronisk tull och projektgrupp där diskussioner kring hur EU:s finansieringsprogram som ska följa efter Tull2020-programmet från och med 2021 ska vara utformat. Tullverket har även deltagit i arbetsbesök inom EU för att utbyta erfarenheter om bland annat garantisystem, manifesthantering och kvotahantering.

Brexit

Storbritannien lämnade den 29 mars 2017 in den formella ansökan om utträde ur EU enligt artikel 50 i EU-fördraget (Lissabonfördraget). Detta kommer att påverka Tullverket i och med att Storbritannien kommer att bli ett så kallat tredjeland och regelverk för handel med länder utanför EU blir fullt ut tillämpligt. Vilka övriga krav som kommer att ställas och hur omfattande de blir beror på vilken handels-teknisk lösning som förhandlingarna resulterar i. De konsekvenser vi ser är:

Foto: Tullverket

Foto: Henrik Sjöstrand

- Alla tänkbara scenarier där Storbritannien lämnar EU kommer att medföra att tullformaliteter enligt tullagstiftningen införs.
- Antalet tulldeklarationer och anmälningshandlingar kommer att öka väsentligt, eftersom handeln med Storbritannien är omfattande. Sammantaget beräknas ökningen bli mellan en till en och en halv miljon.
- Antalet ansökningar om tillstånd uppskattas tillfälligt öka under 2019 med 250–500 ansökningar.
- Längre ledtider för transporter till följd av tullkontroller i det legala varuflödet.

Storbritannien är i dag en av de mest drivande medlemsstaterna i Europolsamarbetet och driver flera frågor som är av betydelse för Sverige och Tullverket. Det är därför av vikt att Storbritannien även efter ett utträde ur EU har ett nära och omfattande samarbete med Europol.

Brexit kommer att påverka alla svenska företag som på något sätt bedriver handel med Storbritannien. Mycket är i dagsläget oklart och Tullverket följer utveckling och förhandlingar mellan EU-kommissionen och Storbritannien. Tullverkets ansats är att den betydande utrikeshandeln med Storbritannien bör hanteras så smidigt och effektivt som möjligt sett utifrån både kontroll och förenkling. Tullverket har även tagit fram information om vad brexit kan komma att medföra

för förändringar på tullområdet jämfört med i dagsläget för företag som i dag handlar eller planerar att handla med Storbritannien.

Vägledning

Förutom att delta i lagstiftningsarbetet gällande den gemensamma tullagstiftningen, har Tullverket valt att delta i arbetet med att ta fram vägledning inom olika områden exempelvis import/export, garantier och tillstånd till förenklingar. Arbetet bedrivs på EU-nivå med deltagande av näringslivet. Vägledningarna ger, förutom ett harmoniserat förhållningssätt från alla medlemsstater, även en utförligare beskrivning, tolkningar och förtydliganden av lagstiftning på tullområdet.

Riskhantering samt it-system för elektronisk uppgiftslämning

Tullverket har sedan lång tid deltagit i arbetet med att ta fram ett elektroniskt riskhanteringsystem (Import Control System 2, ICS2) för att förbättra riskhanteringen men även ta fram en inom EU central portal där näringslivet kan lämna de elektroniska uppgifter som krävs vid tredjelandshandel. Arbetet intensifierades under 2017.

Single Window

Single Window är först och främst en handelsförenkling för näringslivet och bygger på tanken om

ett samarbete mellan myndigheter som innebär ett förenklat informationsutbyte företag till myndighet och myndighet till myndighet. Näringslivet möts av flera krav från olika myndigheter när de ska fullfölja de formaliteter som ska uppfyllas vid gränsöverskridande handel och det innebär att samma information efterfrågas av olika myndigheter. Under 2017 har Tullverket aktivt deltagit i en projektgrupp på EU-nivå där vi inventerat och analyserat problemställningar i syfte att ge inspel till kommissionens konsekvensanalys. Inom arbetet med Single Window bedrivs ett pilotprojekt för ett elektroniskt utbyte av information avseende bland annat veterinärcertifikat där andra myndigheters beslut görs tillgängliga direkt från aktuell myndighet. Processen kan kortas ner och med digitalisering ges möjlighet till automatisering samt blir säkrare ur ett riskperspektiv.

Lågvärdeförsändelser

Under 2017 deltog Tullverket i en arbetsgrupp inom EU:s åtgärdsprogram för tullfrågor (Tull2020) om lågvärdeförsändelser. Arbetet har som syfte att försöka harmonisera regler för lågvärdeförsändelser i unionen. Utmaningarna finns framför allt på postförsändelser men samtidigt vill expressoperatörer och andra aktörer att reglerna ska harmoniseras. En stor utmaning är den ökade e-handeln på området och hur det intäktsbortfall som sker vid lågvärdeförsändelser vid postorderförsäljning kan förhindras samtidigt som hanteringen är effektiv och smidig. Ett antal initiativ pågår parallellt. Nämnas i sammanhanget bör den förändring som EU precis fattat beslut om när det gäller att möjliggöra att e-handelsplattformar blir de som kan betala in moms till det land där varan ska konsumeras.

Effektiv brottsbekämpning

Tullverket medverkar operativt i samarbetet inom EU:s policycykel i kampen mot organiserad brottslighet med koppling till de för EU, Sverige och Tullverket prioriterade brottsområden. Tullverket har en sambandsman på Europol som är EU:s brottsbekämpande organ. Europol samordnar utbytet av underrättelseinformation mellan medlemsstaterna. Europolns uppgift är att hjälpa medlemsstaterna till ett effektivare samarbete för att förebygga och bekämpa grov gränsöverskridande brottslighet och terrorism i Europa.

Ett förslag från Tullverket att förbättra fram-

tagandet av EU-hotbilden (EU SOCTA) genom ömsesidigt ökad kunskap om EU:s tullmyndigheter och Europol, genomförs nu som en åtgärd inom EU:s rådsarbetsgrupp för tullsamarbete under ledning av Tullverket.

EMPACT

Under 2017 beslutades om nya prioriterade inriktningar för EMPACT¹ för åren 2018–2021. De nya inriktningarna är: illegal invandring, människohandel, it-brott, syntetiska droger, narkotika (cannabis, kokain och heroin) och organiserade stöldbrott: skjutvapen, punktskattebrott/momsbrott och miljöbrott samt en övergripande prioritering mot kriminell vinst/penningtvätt.

Tullverket kommer fortsätta delta i EMPACT i följande inriktningar: syntetiska droger, narkotika (cannabis, kokain och heroin), punktskattebrott och skjutvapen. Av dessa kommer Tullverket att vara ansvarigt för det svenska deltagandet i inriktningarna syntetiska droger, narkotika (cannabis, kokain och heroin) och punktskattebrott.

Tullverket har under 2017 deltagit i de inriktningar som redovisas nedan. Resultatet av kontrolloperationer i form av beslag ingår i redovisningen under rubriken Verksamhetens resultat, sidan 53.

Syntetiska droger

Tyngdpunkten för arbetet inom inriktningen syntetiska droger har under 2017 varit inriktat mot Baltikum. Två kontrolloperationer med Litauen och Lettland var planerade under innevarande år. En av kontrolloperationerna ställdes in på grund av bristande finansiering från Polen. Tullverket har varit aktivitetsledare för denna aktivitet sedan 2014.

Kokain

Inom EMPACT-inriktningen mot kokain har Tullverkets aktiviteter fokuserats mot smuggling i småflyg. Tullverket är, tillsammans med Tyskland, biträdande aktivitetsledare i denna aktivitet.

Punktskatter

Tullverket fortsatte under 2017 arbetet mot den illegala handeln med tobak, där Tullverket är

1) Inom EU pågår ett arbete mot organiserad brottslighet inom den så kallade policycykeln EMPACT (European Multidisciplinary Platform against Criminal Threats).

biträdande aktivitetsledare. Tullverket har också inlett ett underrättelsearbete mot illegal produktion av cigaretter i Sverige samt mot illegal handel med mineralolja. Dessa aktiviteter genomförs i samverkan med Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten.

Vapen

Tyngdpunkten på Tullverkets deltagande i EM-PACT-inriktningen för vapen ligger på smuggling av skjutvapen eller vapendelar i post- och kurirflödet. En kontrolloperation har genomförts. Det är fjärde året som Tullverket är aktivitetsledare för inriktningen mot smuggling i post- och kurirflödena. Samordning har också skett med aktiviteter som genomförts mot smuggling av skjutvapen inom handlingsplanen för Ministerrådets arbetsgrupp för tullsamarbete och inom kommissionens prioriterade kontrollområde för skjutvapen.

Terrorismbekämpning

Regeringen fastställde den 27 augusti 2015 en ny nationell strategi mot terrorism² som ska vara utgångspunkten för Sveriges långsiktiga arbete på området, både nationellt och internationellt.

Tullverkets roll under området förebygga terrorism avgränsas till att genom att ha ett helhetsperspektiv samverka med andra aktörer i arbetet med att motverka radikaliserings och våldsbejakande extremism. Det kan exempelvis innebära att Tullverket vidarebefordrar information till relevanta aktörer i de fall vi, till exempel i kontroll- eller utredningsverksamheten, påträffar individer som kan antas ha kopplingar till terrorism eller uppvisar tecken på radikaliserings.

Under området förhindra terrorism omnämns Tullverket som aktör enbart i egenskap av deltagande myndighet i Samverkansrådet mot terrorism. De delar som berör samverkan och informationsutbyte är relevanta för Tullverkets arbete, liksom frågan om ändamålsenliga verktyg i form av befogenheter för att kunna bidra till arbetet framför allt kopplat till finansiering av terrorism.

Tullverkets uppdrag att övervaka och kontrollera varuflödet faller inom ramen för avsnittet försvåra för terrorism. I avsnittet behandlas specifikt gränspassage och kontroll av farliga föremål där Tull-

verket pekas ut som en viktig aktör, framför allt kopplat till myndighetens kontrollbefogenheter. Inom ramen för försvåra ingår också samverkan med andra myndigheter.

Tullverket har inget uppdrag att ingripa mot eller avbryta ett terroristattentat. Däremot kan myndigheten komma att involveras efter ett inträffat attentat, då främst med bäring på samverkan och samordning med andra myndigheter. En sådan hantering innefattar också förmåga att omhänderta egen personal och att upprätthålla verksamheten. Strategin anger att varje myndighet ansvarar för sin krisberedskap. Funktionen tjänsteman i beredskap finns vid de myndigheter som har ett särskilt utpekat ansvar för förmågan att hantera en krissituation, härigenom innefattas även Tullverket.

Tullverkets har under 2017 tecknat en överenskommelse om samverkan med Säkerhetspolisen³. Målsättningen med den ökande samverkan är bland annat att Tullverket kan bidra med information om godsflöden, varor och aktörer.

Terrorfinansiering

Polisregion Stockholm instiftade 2016 en särskild grupp inom gränspolissektionen för kontroll av kontanta medel med fokus på finansiering av terrorism. Samarbete med denna grupp sker såväl avseende underrättelsetjänst som gemensamma kontrollinsatser.

Kontrolloperationer

Tullverket har sedan 2011 samverkat inom det internationella tullsamarbetsprojektet Global Shield. Detta samarbete är i hög grad inriktat mot terrorhot och icke statliga aktörer som agerar i kända konfliktområden utanför Europa. Under 2017 har inte Tullverket deltagit i någon kontrolloperation utan samverkan har bestått i informationsutbyte.

Inom ramen för det europeiska tullsamarbetet har en Joint Customs Operation (JCO) med inriktning mot kontanta medel genomförts under året. Syftet med kontrolloperationen var att upptäcka och motverka förflyttning av odeclarerade kontanta medel och förhindra att dessa används för penningtvätt eller finansiering av terroristverksamhet. I operationen deltog 27 medlemsländer inom EU. I Sverige deltog förutom Tullverket även Polisen och Kronofogden.

2) Skr 2014/15:146 Förebygga, förhindra och försvåra – den svenska strategin mot terrorism

3) UTR 2017-435

ÖVRIGA ÅTERRAPPORTERINGSKRAV

Verksamhetsutveckling

Tullverkets utvecklings- och förvaltningsarbete är samlat i en portfölj som består av två program, Elektronisk tull och Förändringsprogrammet, samt förvaltningen av Tullverkets it-system samlade i förvaltningsobjekt. Tullverkets utvecklings- och förändringsarbete stöder sig på utvecklingsprinciper som styr verksamheten och dess utveckling mot Tullverkets övergripande mål och visioner. Utvecklingsprinciperna rör till exempel behovet av flexibilitet för att hantera förändringar i verksamhetens förutsättningar och en korrekt hantering av information¹.

Åtterrporteringskrav

Tullverket ska enligt regleringsbrevet redovisa de viktigaste verksamhets- och it-utvecklingsinsatserna som har skett under året. Redovisningen ska göras utifrån förväntad nytta, påverkan på myndighetens sätt att utföra sina uppgifter och när effekten förväntas uppstå. Vidare ska myndigheten redovisa vilka större framtida utmaningar som har identifierats men där något utvecklingsarbete ännu inte har inletts.

Programmet Elektronisk tull

I utvecklingsprogrammet Elektronisk tull hanterar Tullverket allt förändringsarbete kopplat till den nya tullagstiftningen och kravet på digital tullhantering. I Elektronisk tull ingår ett flertal projekt som följer kommissionens övergripande plan. Under året reviderades den övergripande planen av kommissionen och slutdatum förlängdes från 2020 till 2025 för ett antal områden, till exempel export. Detta innebär att Tullverket behövde anpassa sin nationella genomförandeplan. Konsekvensen är bland annat att möjligheten att ta hem effekter senareläggs samt att förvaltningskostnader ökar på grund av att tiden då parallella system måste vara i drift blivit förlängd. Dessutom har arbetet med omställningen till en digital hantering av exportproceduren avslutats och kommer preliminärt att startas upp igen i början på 2020.

Under året har två större projekt startats inom programmet. Det är Omställning import och Omställning ekonomisk aktör. Båda beräknas vara klara i slutet på 2019. De verksamhetsomställningar som krävs för att få en elektronisk importprocedur enligt legala krav samt Tullverkets mål och priori-

teringar medför ett behov av ett avsevärt förändrat it-stöd. Förändringsbehovet är störst för klareringsverksamheten i samband med varors övergång till fri omsättning. Genom att göra denna hantering digitaliserad och automatiserad kan verksamheten effektiviseras samtidigt som kvaliteten i uppgiftslämnandet kan öka. Den nya importproceduren innebär även en mer enhetlig hantering och ett minskat antal variationer av deklARATIONER jämfört med tidigare. Det innebär effektiviseringar i det administrativa flödet för både Tullverket och företagen.

Projektet Omställning ekonomisk aktör syftar till att minska det manuella arbetet samt öka kvaliteten på uppgifter om de företag som i sin näringsverksamhet omfattas av tullagstiftningen, så kallade ekonomiska aktörer. Denna typ av uppgifter används i flertalet av Tullverkets system, både nuvarande och kommande, bland annat för valideringar och riskvärderingar. Det befintliga it-stödet innehåller en rad tekniska och funktionella brister. Det är komplext och splittrat och saknar helt eller delvis automatisk integration och synkronisering mot andra interna och externa system. Detta påverkar både användbarheten, kvaliteten i uppgifterna och förvaltningsbehovet negativt samt minskar möjligheten till effektivisering av verksamheten. Behov finns därför av ett nytt system som automatiskt hämtar och uppdaterar uppgifter om den ekonomiska aktören. Tullverket samarbetar med Bolagsverket för att ta fram av en sådan lösning.

Tullverket har under 2017 infört en digital hantering i systemet Tess för tullagerförfarandet. Därigenom har Tullverket påbörjat arbetet med att effektivisera tullagerproceduren samt förbättra risk-

1) Tullverkets utvecklingsprinciper, STY 2016-883.

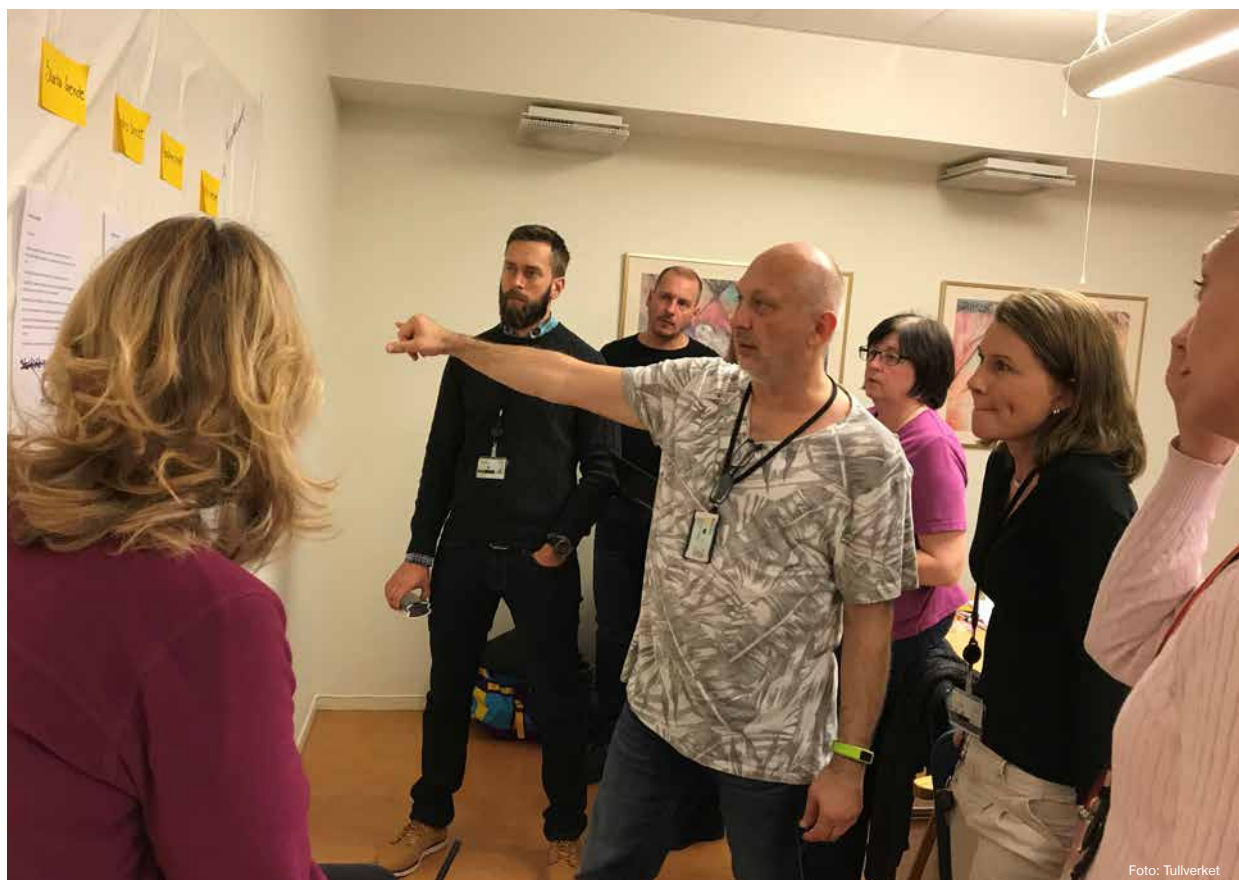

Foto: Tullverket

hanteringen av dessa deklARATIONER. Systemet förenklar för näringslivet när deklaranterna har kontakt med Tullverket i realtid och inte endast i efterhand. Det nya systemet underlättar även möjligheten för tillståndshavarna att övervaka lagringen och hålla en uppdaterad bokföring, eftersom den information de behöver finns digitalt.

I oktober 2017 anslöt sig Tullverket till det nya EU-gemensamma systemet, Systemet för tullbeslut (Customs Decision Systems, CDS). CDS är en gemensam portal för att ansöka om och hantera de 22 tillståndstyper som regleras i unionens tullagstiftning. Med CDS digitaliserades och harmoniserades tillståndshanteringen för tillstånd som regleras av EU-lagstiftning. Detta gör att den ekonomiska aktören både ansöker om tillstånd samt erhåller beslut i ärendet på elektronisk väg via ett EU-gemensamt system. Systemet hanterar inte bara kommunikation mellan tullmyndighet

och företag utan även all ärenderelaterad kommunikation mellan europeiska tullmyndigheter sker elektroniskt via det nya tillståndssystemet. Genom systemet infördes ett helt elektroniskt tillståndsflyde på Tullverket där både ansökan, handläggning och beslut sker och skickas digitalt till och från företagen. CDS driftsattes den 2 oktober men inkörningsproblem behöver åtgärdas av kommissionen innan ansökningar för samtliga ingående tillståndstyper kan hanteras fullt ut i systemet.

Arbetet med att införa en EU-harmoniserad process och digital hantering av uppgiftslämnandet vid ankomst av transportmedel och ankomst av varor har fortsatt under året. En elektronisk hantering för lagring av varor på anläggning för tillfällig lagring ska vara driftsatt i slutet av 2018 och slutligt infört ett år senare.

De ökade volymerna av försändelser i post- och paketflödet till följd av den ökade internethandeln

främst med Kina innebär en stor utmaning då elektroniska lösningar inte kommer att vara på plats inom EU förrän 2021. Sedan 2015 har det inom ramen för Elektronisk tull planerats in start av utvecklingsprojekt för omställning av postflödet under andra kvartalet 2018. Förstudien för detta projekt tidigarelades under slutet av 2017. Det är flera projekt som pågår och planeras som berör hanteringen av postflödet. Dessa är primärt Omställning import, Ankomst av transportmedel och varor, samt ICS2.

Programmet Elektronisk tull följer EU:s implementationsplan för den nya tullkodexen i MASP (Multi Annual Strategic Plan). För att jämna ut belastning i utvecklingen så har Tullverket varit tvungen att påbörja förändringsarbete inom områden trots att kravbilderna på EU-nivå inte har varit helt tydliga. En avvägning görs mellan risken att kraven förändras och möjligheten att kunna leverera enligt MASP inom ramen för Tullverkets utvecklingsförmåga. Satsningen gällande ankomst av transportmedel och varor måste vara slutförd 2019 så att näringslivet har möjlighet att anpassa sina system i tid. Under 2019 startar också satsningen på nästa fas inom importkontrollområdet, ICS2. Det är en stor investering som kommer kräva mycket resurser under framför allt 2020. Under 2020 startar bland annat import och export centraliserad klarering, omställning av exportproceduren del 2, automatisering av särskilda förfaranden och elektronisk carnet, eATA. Det innebär en fortsatt hög utvecklingstakt även åren 2020–2022. Utöver detta så finns behov av att ersätta nuvarande uppbörds-system med ett nytt system med funktionalitet för hantering av garantier enligt unionens gemensamma tullagstiftning.

Förändringsprogrammet

Förändringsprogrammet har i uppdrag att skapa förutsättningar för att nå Tullverkets målbild 2020 genom förbättringar av systemstöd som inte ligger inom programmet Elektronisk tull.

Under året har arbetet fortsatt för att få ett bättre beslutsstödsystem. Arbetet ska ge en ökad analys-, lednings- och styrningsförmåga genom att koppla ihop information från olika verksamhetssystem. Ett antal nya informationskällor från både befintliga och nya it-system har under året anslutits. Arbetet

är relativt omfattande och det bedrivs med successiva leveranser de kommande åren där planen för närvarande sträcker sig fram till slutet på 2020.

Införandet av nytt ärendehanteringssystem innebär, tillsammans med driftledning, en ökad möjlighet att nå ett enhetligt, förbättrat och effektiviserat arbetssätt vilket också skapar möjlighet till enklare och tydligare ledning och styrning. Införandet av ett nytt ärendehanteringssystem i Tullverket (TV360) sker successivt och blev under 2017 klart vad gäller tillståndshanteringen. Under 2017 startades arbetet med nästa verksamhetsområde, operatörsuppföljning. Detta kommer att vara klart under 2018. Under 2018 kommer ett arbete startas att transformera de ärenden som i dag hanteras i vårt nuvarande diariesystem till TV360. Det är ett omfattande arbete som beräknas pågå till 2021. I samband med det ska det nuvarande diariesystemet fasas ut.

En satsning har påbörjats för att effektivisera det brottsutredande arbetet inom Tullverket. Det nya utredningsstödet ska möjliggöra en enhetlig, effektiv och rättssäker hantering av ärenden i hanteringen av brott. Först ut är projektet Utredningsstöd som startades under sommaren och beräknas vara klart första halvåret 2020. Projektet ska leverera grunden för kommande arbeten och funktionalitet för inrapportering av brott och beslag. Funktionaliteten ska bygga på en informationsmodell som kan samverka med RIF (Rättsväsendets informationsförsörjning). Tullverket har under 2017 ansökt om och erhållit 15 000 000 kronor ur fonden för EU:s inre säkerhet (ISF-Polis) som medfinansiering för projektet.

Under året har en särskild expertgrupp fått i uppdrag av regeringen att stödja myndigheter som avser att göra större strategiska verksamhetsinvesteringar i immateriella anläggningstillgångar med väsentliga inslag av it och digitalisering. Tullverket är en av 20 myndigheter som omfattas av uppdraget och expertgruppen har under hösten analyserat och lämnat rekommendationer för projektet Utredningsstöd.

Tullverket ansökte under 2017 om att delta som partner i ett internationellt program med finansiering under EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horisont 2020. Programmet rör vidareutveckling av riskhanteringskapaciteten för analys

av hot och risker inom den internationella leveranskedjan för varor. Tullverkets finansieringsandel i projektet "Profile Data Analytics, Data Sources, and Architecture for Upgraded European Risk Management" uppgår till 220 640 EUR.

Förvaltning

Den höga utvecklingstakten inom Tullverket, vilken ofta är styrd av externa krav på anpassning till regelverk, har fortsatt hög påverkan på systemförvaltningen. En genomlysning har genomförts avseende möjlighet att avveckla it-komponenter men den förlängda sluttidpunkten för införandet av den EU-gemensamma tullagstiftningen begränsar möjligheterna.

Tullverket har genomfört analyser inom

förvaltningen för att säkerställa att Tullverkets system uppfyller kraven i den nya dataskyddsreformen samt de nya nationella lagstiftningarna. Detta arbete kommer att fortsätta under 2018.

It- och informationssäkerhet

Tullverket har under året genomfört en översyn och analys kring leverantörskontrakt och vilka system som är outsourcade för att säkerställa att dessa inte omfattas av säkerhetsskyddslagens krav på sekretess.

I slutet av 2017 fastställde Tullverket en plan för strategiskt informationssäkerhetsarbete för att få en tydligare struktur och långsiktighet inom området.

ÖVRIGA ÅTERRAPPORTERINGSKRAV

Jämställdhetsintegrering

Tullverket har i enlighet med tidigare uppdrag om jämställdhetsintegrering redovisat en plan för hur myndigheten avser bedriva arbetet med jämställdhetsintegrering under 2017–2018 så att verksamheten bidrar till att nå de jämställdhetspolitiska målen (skr 2016/17:10).

Åtterrporteringskrav

Enligt regleringsbrevet ska Tullverket redovisa genomförda aktiviteter och resultatet av dessa i myndighetens årsredovisningar för 2017 och 2018.

Handlingsplan

Tullverket identifierade hösten 2016 två övergripande problem inom myndighetens verksamhetsområde med koppling till de jämställdhetspolitiska målen. Dels att män är överrepresenterade i smugglingsbrottsligheten (90 procent) och dels att det finns en risk för omotiverade skillnader i bemötande på grund av kön. Riskerna och åtgärder för att reducera dem finns i Tullverkets handlingsplan för jämställdhetsintegrering 2017–2018¹.

För att säkerställa att vårt arbete inte bidrar till att män är osakligt överrepresenterade i smugglingsbrottsligheten har vi under 2017 kvalitetssäkrat de systemstöd inklusive handledning och utbildning som används i underrättelseverksamhet ur ett jämställdhetsperspektiv.

Kvalitetssäkringen visade att i en databas utgör kvinnor 11,5 procent av de registrerade personerna. I en annan helt ny databas består underlagen främst av information om företag, men av de individer som fanns registrerade var 9 procent kvinnor. Av de underrättelser som lämnades till verksamheten fanns kvinnor med i 14 procent av uppslagen. Handledningen för de övergripande principerna i underrättelsemodellen är skriven på ett sätt där kvinnor och män illustreras lika och där man ofta använder efternamn för att namnge personer. En utvärdering av utbildningen visar att i lärplattformen används ett du-tilltal och det är en jämn fördelning

av könen i illustrationerna. I en av de övningar som görs i utbildningen och som är baserade på verkliga ärenden är 29 män och 5 kvinnor misstänkta. Kvalitetssäkringen har identifierat förbättringsmöjligheter även i andra övningar.

För att säkerställa att vi inte bemöter individer olika utifrån deras kön har Tullverket gjort en mätning av bemötandet i tre olika situationer där vi möter allmänhet och företag: informationstjänsten Tullsvär (telefonsamtal), en klareringsexpedition och en fysisk kontroll av resenärer vid gräns. På samtliga ställen har undersökningen bestått av två delar, dels observation (klarering, kontroll) eller medlyssning (Tullsvär), dels enkätfrågor om upplevt bemötande till företagsrepresentanter och resenärer efter deras besök. Undersökningarna visar inga oskäligen skillnader mellan könen i bemötandet och merparten av kunderna och resenärerna, oberoende av kön, är mycket nöjda med Tullverkets bemötande. Observera att Tullverket har genomfört ett litet antal mätningar av bemötandet och att det därför inte går att dra generella slutsatser av resultaten. Metodutvecklingen och mätningarna fortsätter under 2018.

Jämställdhetsperspektivet är integrerat i planerings- och uppföljningsprocessen bland annat genom att det tydligt framgår att all verksamhet ska säkerställa att kvinnor och män har samma möjligheter och villkor i allt förändringsarbete och i allt arbete med ständiga förbättringar. Tullverket har tagit fram en handlingsplan med aktiviteter för 2018². Åtgärderna i handlingsplanen för jämställdhetsintegrering för 2018 följs upp i den ordinarie processen för tertialuppföljningar.

1) Dnr STY 2016-873

2) Del av verksamhetsplanen 2018 dnr STY 2017-334

ÖVRIGA ÅTERRAPPORTERINGSKRAV

Civilt försvar och stärkt säkerhetsskyddsarbete

Åtterrappporteringskrav

Enligt regleringsbrevet ska Tullverket i egenskap av bevakningsansvarig myndighet redovisa vilka övergripande åtgärder som myndigheten har vidtagit för att bedriva ett systematiskt säkerhetsskyddsarbete i enlighet med säkerhetsskyddslagen (1996:627) och säkerhetsskyddsförordningen (1996:663). Uppdraget ska redovisas tillsammans med redovisningen av uppdraget om planeringsanvisningar för det civila försvaret¹.

Planeringsarbete

De bevakningsansvariga myndigheterna ska årligen redovisa hur planeringsarbetet inom det egna ansvarsområdet fortskrider och vilka resultat som har uppnåtts. Redovisningen ska ske vid samma tidpunkt som årsredovisningen antingen som en separat redovisning eller som en del i årsredovisningen. Tullverket lämnar separat redovisning till regeringen av uppdraget om planering av civilt försvar².

Sammanfattningsvis har Tullverket under 2017 genomfört flertalet av aktiviteterna i grundplanen för civilt försvar. Tullverket har bland annat säkerställt förmågan att ha en tillfällig operativ klarering vid höjd beredskap. Vi har också skapat förutsättningar för en tillfällig förmåga till gränsövervakning genom att krigsplacera tjänstemän i sådan befattning. Tullverket har fattat beslut om en tillfällig krigsdelegationsordning och ledningsförmåga från en alternativ skyddad ledningsplats. Under året har arbetet gradvis bytt fokus från den tillfälliga förmågan till långsiktig planering för åren 2018–2020 och de tillhörande strategiska frågorna för personalförsörjning, logistik och juridik.

Tullverket har under 2017 i nära samverkan med Försvarsmakten, Polismyndigheten och länsstyrelserna kommunicerat och löst relevanta frågor för gemensamma ansvarsområden inom civilt försvar.

Tullverket deltog under hösten i försvarsövningen Aurora 17.

Foto: Astrid Arntén Skage/Försvarsmakten

1) Beslut Ju2015/0054/SSK m.fl., Tv dnr STY 2015-903

2) Dnr STY 2015-903, 2018-02-19

ÖVRIGA ÅTERRAPPORTERINGSKRAV

Miljöhandlingsplan

Resultatet av Tullverket miljöledningsarbete redovisas årligen i särskild ordning till regeringen och till Naturvårdsverket.¹

Tullverkets målsättning är att vara en miljömedveten myndighet där hänsyn till miljön präglar verksamheten och är en naturlig del av arbetet. Tullverket vill bedriva ett aktivt miljöarbete som kännetecknas av ständiga förbättringar och som bidrar till en hållbar utveckling.

Tullverket omfattas av miljöledningsförordningen² och har tagit fram både en miljöpolicy³ och miljömål⁴ för att bidra till en hållbar utveckling och till att nå Sveriges miljö kvalitetsmål.

Tullverkets delmål för 2017 var att

- Utsläpp av fossil koldioxid från tjänsteresor med bil ska uppgå till högst 1 225 ton CO₂.

- Utsläpp av fossil koldioxid från tjänsteresor med flyg ska uppgå till högst 731 ton CO₂.
- Tullverkets elförbrukning (exklusive el för uppvärmning) ska uppgå till högst 8 200 000 kWh.
- Beslut om källsortering och genomförandeplan är färdigställt.

Miljömålen ska ha nåtts till 2019. Utifrån Tullverkets miljöpolicy och fyra strategiska miljömål har Tullverket under 2017 samlat tio konkreta förbättringsförslag i den nationella miljöplanen. Under året har Tullverket bland annat förbättrat avfallshandlingen, implementerat teknik för distansmöten samt tagit fram och tillämpat en uppförandekod för leverantörer vid upphandling. Under 2017 genomfördes för första gången interna miljörevisioner av Tullverkets miljöledningssystem.

1) Dnr VER 2018-215, 2018-02-19

2) Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

3) Tullverkets miljöpolicy, STY 2015-874

4) STY 2015-951 Beslut om Tullverkets miljömål

ÖVRIGA ÅTERRAPPORTERINGSKRAV

Kompetensförsörjning

Foto: Anders Riisenberg

Åtterrporteringskrav

Tullverket ska enligt 3 kap. 3 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion och till vad regeringen har angett i regleringsbrevet eller annat beslut. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter.

Bedömning och återrapportering

När det gäller att ha rätt och tillräckliga resurser på plats för att klara av myndighetens uppdrag har det under 2017 funnits utmaningar. Vi har överlag kunnat säkerställa resursförsörjningen men i avdelningen Brottsbekämpning har resursläget varit extra ansträngt, dels med tanke på att vi inte har kunnat återrekrytera i den utsträckning som vi haft avgångar (i huvudsak pensioner) dels för att vi behövt flytta resurser från att utföra fysiska

kontroller till utredningsverksamheten, som varit hårt belastad på grund av omfattande beslag. Även inom avdelningen Effektiv handel har kompetens behövt nyttjas mer flexibelt. För att hinna ompröva EU-gemensamma tillstånd enligt den nya tullagstiftningen har tullrevisorer fått lägga sitt ordinarie arbete åt sidan för att i stället delta i arbetet med omprövningar.

Tullverket bedömer att vi under 2017 efter omprioriteringar och flexibelt resursutnyttjande sammantaget haft tillgång till den kompetens som behövts för att fullgöra myndighetens uppgifter.

Åtgärder för kompetensförsörjning

Ur ett både kort- och långsiktigt perspektiv är det viktigt att Tullverket kan ställa om till de nya roller och arbetssätt som den ökade digitaliseringen och automatiseringen medför. Därför påbörjades under året ett grundligt arbete på ledningsnivå för att säkerställa att inte bara myndighetens strategiska kompetensplaner utan även lönebildningen går i

linje med myndighetens långsiktiga kompetensbehov. Med hjälp av information om förväntade effektiviseringar i verksamheten på grund av bland annat digitalisering och troliga pensionsavgångar har vi gjort en analys av var i organisationen vi kan förvänta oss ett visst överskott respektive underskott av resurser. Planering för kompetensutveckling och omställning av resurser behövs för att klara de förväntade effektiviseringarna samt minska risken för övertalighet respektive resursbrist. Till exempel har insatser gjorts för att tydliggöra roller och utvecklingsmöjligheter för tullrevisorer samt en planering för ökat samarbete för att bredda kompetensen för de tjänstemän som arbetar i olika roller vid Norgegränsen.

Anställda

En åtgärd för att underlätta kompetensförsörjningen är att vi från vår grundutbildning skapat separata utbildningsmoduler som tjänstemän kan ta del av när de behöver växla arbetsuppgifter eller repetera kunskap. Tullverket har också under året provat nya former för lärande i form av ”kompetenskvartar” där vi använder oss av ny teknik för att på ett enkelt sätt dela kunskap med varandra.

En annan åtgärd för att säkerställa kompetensförsörjningen är de särskilda utbildningsinsatser som genomförts inom områden som kameraselektering, brottsutredning och bevis- och spårsäkring. Inom området Effektiv handel har det under 2017 pågått ett arbete med att utveckla påbyggnadskurser till den grundutbildning som finns, exempelvis en kurs i att tillämpa metodisk varuklassificering, använda tulltaxans hjälpmedel samt kunna motivera beslut om klassificering. Ett arbete har också påbörjats för att skapa en tillståndshandläggarutbildning. Det har även tagits fram en utbildning i civilt försvar som är obligatorisk för samtliga anställda på Tullverket.

Attrahera och rekrytera kompetens

Under 2017 har 159 personer slutat sin anställning¹, varav 96 var pensionsavgångar. Vid årets början uppgick antalet anställda till 2 025, fördelat på 1 012 kvinnor och 1 013 män. Vid årets slut hade antalet anställda minskat till 1 967 medarbetare fördelat på 990 kvinnor och 977 män. Personalomsättningen på Tullverket var under året 8,0 procent. Medelåldern för Tullverkets medarbetare under 2017 var 47 år.

Det ökade anslaget från regeringen för att möjliggöra nyanställningar till framför allt Tull-

Attrahera och rekrytera kompetens

Det ökade anslaget från regeringen för att möjliggöra nyanställningar till framför allt Tull-

Det ökade anslaget från regeringen för att möjliggöra nyanställningar till framför allt Tull-

1) Exklusive visstidsanställningar.

Tabell 73

Externa sökanden till tjänster som utlysts

Källa: HR-avdelningen

Avdelning	2016			2017		
	Antal sökande	Andel kvinnor	Andel män	Antal sökande	Andel kvinnor	Andel män
Brottsbekämpning (BB)	1 854	36%	64%	3 889	43%	57%
Effektiv handel (EH)	754	53%	47%	2 138	59%	41%
EH/BB Gemensam	219	37%	63%	453	50%	50%
Stödavd/stab (exkl. IT)	553	59%	41%	466	48%	52%
IT	149	24%	76%	250	23%	77%
Totalt	3 529	43%	57%	7 196	48%	52%

Tabell 74

Anställda av externa sökanden till utlysta tjänster

Källa: HR-avdelningen

Avdelning	2016			2017		
	Antal anställda	Andel kvinnor	Andel män	Antal anställda	Andel kvinnor	Andel män
Brottsbekämpning (BB)	28	54%	46%	76	42%	58%
Effektiv handel (EH)	20	60%	40%	64	68%	32%
EH/BB Gemensam	3	33%	67%	9	56%	44%
Stödavd/stab (exkl. IT)	12	83%	17%	14	57%	43%
IT	10	20%	80%	22	27%	73%
Totalt	73	55%	45%	185	51%	49%

verkets kontrollerande verksamhet har inneburit ett intensivt rekryteringsarbete under hösten 2017. Sex grundutbildningar är inplanerade under 2018 till vilka cirka 75 personer anställts innan årsskiftet² och ytterligare cirka 80 personer kommer att anställas under 2018.

Tullverket har under året nyanställt totalt 185 personer (jämfört med 146 personer 2016). I de flesta fall har det varit relativt många sökande till de ledigförklarade tjänsterna, men det har märkts av en generell minskning av antalet ansökningar. Minst antal sökande har vi haft framför allt inom it-området, tullrevision och upphandling.

Tullverket finns på LinkedIn där vi regelbundet publicerar inlägg om både lediga tjänster och om hur det är att arbeta på Tullverket. Inläggen brukar ha 40 000–80 000 visningar i månaden. I dagsläget har vi drygt 2 450 följare på LinkedIn.

Tullverket arbetar enligt en metod för kompetensbaserad rekryteringsprocess³ för att genomföra en objektiv och fördomsfri rekryteringsprocess och för att få hög kvalitet i rekryteringarna och förhindra diskriminering. Inom brottsbekämpningen har antalet kvinnliga sökande har ökat från 36 procent 2016 till 43 procent 2017 (Se tabell 73). Andelen anställda kvinnor (se tabell 74) ligger i nivå med andelen sökande. Andelen nyanställda kvinnor till it-avdelningen har ökat från 20 procent till 27 procent (se tabell 74), vilket också är en förändring i positiv riktning. Antalet anställda män till Effektiv handel har sjunkit något till 32 procent 2017 (se tabell 74). Det beror på att andelen manliga sökanden har sjunkit något från förra året och att de kvinnor som sökt har haft bättre meriter, vilket har varit vägledande vid anställning.

Moderna beredskapsjobb och praktik i staten

Tullverket har under året anställt åtta personer i moderna beredskapsjobb. De har framför allt arbetat inom verksamhetsservice med arbetsuppgifter inom vaktmästeri och reception. Två av de anställda har anställts till it-avdelningen. Under året har Tullverket haft tre personer i praktik inom uppdraget

praktik i staten, en man på rättsavdelningen, en kvinna på KC Tillstånd och en man på it-avdelningen.

Vi ser kontinuerligt över möjligheten att erbjuda fler anställning i moderna beredskapsjobb eller möjlighet till praktik inom Tullverket.

Arbetsmiljö

Under hösten genomfördes en medarbetarenkät med hög svarsfrekvens (89 procent). Medarbetarindexet låg på 65 vilket är en genomsnittlig nivå i Sverige. En särskilt positiv utveckling är att andelen som svarat att man känner till vilka resultat som ska uppnås med arbetet har ökat med 15 procent, från 71 procent år 2015 till 86 procent under 2017. Detta kan ha ett samband med att man anser att närmsta chef är mer tillgänglig nu än tidigare. En av flera förklaringar till dessa förbättringar kan vara 2016 års förtydligande av chefs- och ledarrollen. En annan åtgärd är att Tullverket ändrat metod för medarbetarsamtal där nu tätare dialog förordas snarare än årliga samtal. Tullverket har också arbetat med att betona linjechefernas centrala roll som kommunikationsbärare. Även införande av driftsledningsmöten i vissa verksamheter kan ha bidragit till ett ökad fokus på resultat.

Vi såg däremot en försämring när det gäller medarbetares förtroende för sina avdelnings- och kompetenscenterledningar, liksom en något minskad nöjdhet när det gäller arbetsförutsättningar och arbetsmiljö.

Ett viktigt arbete kring arbetsmiljö är att Tullverket under året fortsatt arbeta med de åtgärder som finns i handlingsplanen för uppdrag Hot och våld, baserat på den omfattande riskanalys som genomfördes 2016. Uppdrag Hot och våld omfattar områden som utrustning och efterlevnad, kompetens och lämplighet, riskbedömning samt beväpningsfrågor. Arbetet fortsätter under 2018.

I medarbetarenkäten uppgav 4 procent att de har utsatts för diskriminering eller kränkande särbehandling vilket är en minskning jämfört med föregående mätning. Dock har 34 procent av medarbetarna svarat att man inte vet vart inom Tullverket man ska vända sig om man utsätts för diskriminering eller kränkande särbehandling, liksom att det framgår att få av dem som upplevt kränkning valt att anmäla saken. Tullverket påbörjade därför insatser i slutet av 2017 för att informera om vårt regelverk och för att skapa öp-

2) De är med i statistiken i tabellen men de påbörjar sin anställning först under 2018.

3) Kompetensbaserad rekrytering innebär att vi i behovsfasen av rekrytering definierar vilka kompetenser som efterfrågas och att vi strukturerat håller oss till dessa kompetenser genom hela rekryteringen, via urvalsarbetet med intervjuer och referenstagning fram till den slutliga utvärderingen.

penhet kring frågorna. Dessa insatser fortsätter under 2018.

Sjukfrånvaron på Tullverket uppgick under 2017 till 3,75 procent för samtliga anställda, vilket är samma nivå som under föregående år (3,73 procent 2016). Sjukfrånvaron för kvinnor är fortfarande högre än för män (kvinnor 5,2 procent jämfört med män 2,3 procent). Sjukfrånvaron i åldersgruppen upp till 30 år mellan 2015 och 2016 påverkas av att ett fåtal individer. Övriga åldersgrupper ligger på en konstant nivå jämfört med tidigare år. Under hösten påbörjades ett analysarbete i delar av verksamheten där sjukfrånvaron ökat under en tid och arbetet resulterade i ett antal aktiviteter i syfte att minska både den korta och den längre sjukfrånvaron. Arbetet fortsätter under 2018 och omfattar nu hela verksamheten.

Ledarskap och medarbetarskap

Under 2017 har ett arbete påbörjats som syftar till att skapa förutsättningar för en kultur där medarbetare kan, vill, vågar och får ta ansvar. Det var också temat för årets chefsdagar och kommer följas av aktiviteter som involverar Tullverkets medarbetare under 2018.

Vi behöver få fler medarbetare som söker till utlysta chefstjänster. Tullverket har därför under året tagit fram och genomfört en första omgång av ett program kallat "Nyfiken på ledarskap" som är ett sätt att fånga upp och stimulera ett intresse för chefs- och ledarskap. I programmet deltog 12 kvinnor och 8 män.

Av Tullverkets chefer är det på övergripande nivå en jämn könsfördelning (45 procent av cheferna är kvinnor) men avdelningsvis är det en mer ojämn könsfördelning (inom Brottsbekämpningen är det 70 procent manliga chefer och på Effektiv handel 73 procent kvinnliga chefer).

Diagram 4
Sjukfrånvaro i procent, alla och per kön
Källa: Palasso

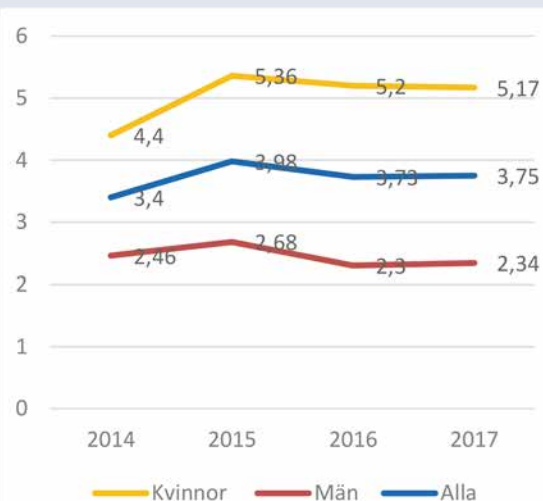

Diagram 5
Sjukfrånvaro i procent per åldersgrupp
Källa: Palasso

Mätmetoder och definitioner

Prestationer

Tullverket har för sin resultatredovisning, enligt förordning (2006:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB), definierat fem slutprestationer. Slutprestationerna definieras utifrån vad Tullverkets kärnprocesser levererar till allmänhet och företag.

Fem av Tullverkets kärnprocesser levererar produkter eller tjänster till allmänhet och företag: Hantera tillstånd, Genomföra fysisk kontroll, Klarera varor och transportmedel, Följa upp operatör och ärende samt Hantera brott. De fem processerna speglar de huvuduppgifter som Tullverket har enligt instruktionen: att säkerställa uppbörd, att övervaka in- och utförselrestriktioner, förebygga och motverka brottslighet i samband med in- och utförsel av varor samt att bedriva viss utrednings- och åklagarverksamhet.

Tullverkets sjätte kärnprocess, Analysera och selektera, levererar endast produkter till de övriga kärnprocesserna och ingår därför inte i Tullverkets prestationsredovisning, även om utvecklingen av dessa produkter följs upp internt.

För redovisningen av myndighetens prestationer enligt 3 kap. 1 § FÅB har Tullverket valt ut en slutprestation per kärnprocess. Valet av prestation baseras till exempel på vilken prestation som är mest prioriterad, hur mycket tid och resurser prestationen tar i anspråk eller vilken prestation som mest bidrar till att myndighetens mål nås.

Fördelning av kostnader och tid per process

Under året har Tullverket utvecklat fördelningen av kostnader och tid för att få en mer rättvisande bild. Exempelvis har kostnader och timmar för utveckling fördelats utifrån vilken process som kommer att få nytta av utvecklingen. Ett annat exempel är att kostnaderna och timmarna för Tullverkets underrättelseverksamhet har fördelats till kärnprocesserna utifrån i vilken utsträckning de får underrättelser. Detta innebär att delar av det som tidigare definierades som ofördelade OH-kostnader nu har fördelats till kärnprocesserna.

Metod för fördelning av utfall av kostnader per kärnprocess

- har hämtats från ekonomisystemet Agresso den 30 januari 2018.
- för lokaler har fördelats enligt information från administrationsavdelningen.
- för kompetensutveckling har fördelats enligt information från Tullskolan.
- för utvecklingsprojekt har fördelats utifrån information från programkontoret.
- för förvaltningskostnader har fördelats utifrån information från IT-avdelningen.
- för avskrivningar har fördelats utifrån en fördelningsnyckel utifrån hur investeringarna sett ut i flera år.
- för löner är fördelat utifrån antalet registrerade timmar per process.
- för övriga kostnader är redovisade i den process som de är konterade i.
- för kostnader för processen Analysera och selektera har fördelats utifrån information från processägaren.
- för ledning och stöd har fördelats i proportion till kärnprocessernas ekonomiska storlek.

Metod för fördelning av timmar per kärnprocess

- Utfallet av alla timmar är hämtat ur ekonomisystemet Agresso tid den 24 januari 2018.
- Timmarna för sökhundverksamheten är fördelade till processen genomföra fysisk kontroll.

- Timmarna för utvecklingsprojekten är fördelade utifrån information från programkontoret.
- Timmarna för förvaltning och övriga timmar för it-verksamheten är fördelade enligt information från IT-avdelningen avseende hur kostnaderna är fördelade.
- Timmarna för processen Analysera och selektera är fördelade utifrån information från processägaren.
- Timmar för ledning och stöd är fördelade till kärnprocesserna i proportion till deras storlek.

Produktivitet

Tullverket har definierat produktiviteten i detta sammanhang som arbetsproduktivitet, vilket uttrycker förhållandet mellan prestationens volym och arbetad tid. Arbetsproduktiviteten beräknas genom att dividera det totala antalet av den utvalda delprestationens volym med delprestationens nettotid.

Kvalitet och effektivitet

Tullverket ska bidra till ett säkrare samhälle och konkurrensneutral handel, vilket kräver enhetlighet och god kvalitet i myndighetens arbete. Med enhetlighet menar Tullverket att samma slags ärende behandlas på samma sätt, oavsett var inom myndigheten ärendet hanteras. Enhetlighet är i sig inte någon garanti för hög kvalitet. I kvalitet ingår förutom enhetlighet även att ärendet är handlagt rättssäkert och att allmänhet och företag har fått ett professionellt bemötande.

Effektivitet är relationen mellan kostnad och kvalitet. Tullverket strävar efter en hög inre effektivitet genom optimalt resursutnyttjande med bibehållen kvalitet. Faktorer såsom ärendeflöden, genomströmningstider, standardisering och automatisering är därför centrala i effektivitetsbegreppet. Tullverket tolkar effektivitet som en förmåga att leverera ändamålsenliga resultat med ett minimalt utnyttjande av resurser.

För att mäta och redovisa kvalitet samt effektivitet använder Tullverket indikatorer och mått per kärnprocess. Måtten definieras och väljs ut i samband med verksamhetsplaneringen. Måtten representerar specifika områden som är särskilt viktiga att följa upp eller förbättra. Till skillnad från produktivitetmåttet ligger fokus på myndighetens

strävan att ständigt förbättra effektivitet och kvalitet, och inte på jämförelser mot föregående år. Det redovisas därför även kvalitetshöjande åtgärder som inte är mätbara men som bedöms bidra till en ökad eller bibehållen kvalitet.

Tullverket gör bedömningen av kvalitet, inklusive effektivitet, genom en sammanvägd bedömning av mått samt andra åtgärder. Utfallens rimlighet bedöms i förhållande till myndighetens uppdrag och instruktion, regeringens mål, lagstiftning, andra myndigheters resultat, kvalitetsfrågor eller interna utvärderingar.

Bedömningsgrunder

Tullverkets bedömningar i årsredovisningen bygger på utveckling av resultat, kvalitet inklusive rätts-säkerhet, enhetlighet och effektivitet samt övriga relevanta faktorer och är antingen tillfredsställande eller inte tillfredsställande.

Skattefelet

Skattefelsmodellen

Tullverket använder en modell för att redovisa hur de åtgärder som vidtagits bidrar till att minska skattefelet. Fokus i modellen ligger på tre så kallade skattefelsområden som Tullverkets åtgärder kan påverka. Områdena är vägledning och attitydpåverkan; strukturutveckling samt kontroller. Skattefelsområdena motsvarar Tullverkets förebyggande, styrande och kontrollerande arbete för att minska skattefelet och säkerställa uppbörden.

Vägledning och attitydpåverkan

Skattefelsområdet vägledning och attitydpåverkan är kopplat till vårt förebyggande arbete för att minska skattefelet. Åtgärderna kopplade till detta område genomförs för att påverka kunskaper och attityder hos företag och allmänhet. Enligt Tullverkets kontrollstrategi¹ ska vägledning främst handla om att vägleda de importörer som vill följa reglerna till att kunna göra rätt, medan attitydpåverkan handlar om att påverka de importörer som inte följer reglerna till att vilja göra rätt.

Syftet med det förebyggande arbetet är att allmänhet och företag ska få den vägledning som

1) 1) STY 2012-636

behövs för att det ska vara enkelt att göra rätt från början samt att förtroendet för Tullverket ska vara högt. Med åtgärder som ger ökade kunskaper hos importörerna och ett högt förtroende för myndigheten bidrar Tullverket till att minska skattefelet.

Strukturutveckling

Skattefelsområdet strukturutveckling är kopplat till Tullverkets styrande arbete mot skattefelet. I arbetet ingår myndighetens interna styrning av analys- och underrättelseverksamhetens förmåga att upptäcka risker för skattefel, utvecklingen av system och spärrar för kontroll av uppgiftslämning samt utvecklingen av rättsliga strukturer och ramar som förenklar möjligheten att göra rätt från början.

Syftet med det styrande arbetet inom strukturutveckling är att bidra till att minska skattefelet genom att utveckla tekniska och juridiska lösningar som minimerar risken för felaktigheter och gör det lättare att betala rätt tull, skatt och avgifter. Underrättelseverksamheten ska öka myndighetens förmåga att finna och korrigera skattefel, samtidigt som den ska bidra till att den upplevda risken för upptäckt ökar hos de importörer som är ovilliga att följa reglerna.

Kontroller

Med kontroll avses kontroller som Tullverket har rätt att utföra enligt tullkodex och nationell lag.

Enligt Tullverkets kontrollstrategi ska kontrollverksamheten fokusera på effektiva riskbaserade kontroller vilka i huvudsak ska riktas mot avsiktliga och allvarliga felaktigheter.

Syftet med det kontrollerande arbetet är att stärka och upprätthålla efterlevnaden av regler, samt att upptäcka fel som kan leda till felaktig uppbörd eller att varorna förs in eller ut ur landet i strid mot regelverket. Riskbaserade kontroller inriktade mot uppbörd bidrar till att minska skattefelet. Kontrollerna har även preventiv och vägledande effekt. Ett långsiktigt mål är att även få fler företag att både vilja göra rätt och ha kunskap att göra det.

Beräkning av skattefelet

Tullverket har i samarbete med Statistiska

centralbyrån (SCB) under 2016 tagit fram en metod² för att beräkna skattefelets (tullfelets) storlek. Beräkningen är baserad på 2014 års siffror och avser en modell där diskrepans avseende underrapporterad information i Intrastat även kan antas föreligga vad avser import i Extrastat.

Kvalitetsmätningen

Till hjälp för bedömningen av skattefelets förändring utförs slumpbaserade kvalitetsmätningar. Tullverket mäter varje år kvaliteten på de uppgifter som företagen lämnar i samband med import. Resultatet av mätningen följs upp och insatser genomförs för att minska konstaterade avvikelser.

I mätningen som genomfördes under 2017 har 100 deklARATIONER slumpats fram varje månad under perioden 1 augusti 2016–31 juli 2017. Målet för mätningen var att granska 1 200 deklARATIONER. Totalt granskades 1 192 deklARATIONER vilket innebär att bortfallet i undersökningen blev 0,7 procent.

Kvalitetsmätningarna för 2016 och 2017 är inte helt jämförbara med mätningen som genomfördes 2015. År 2016 var det första hela året som Tullverket inte var uppbördsmyndighet för mervärdesskatten och i resultatet för 2015 ingår fem månader där även mervärdesskatten redovisades till Tullverket.

Genomsnittlig kredittid

Den genomsnittliga kredittiden beräknas genom att slå ihop tiden för inlämningsfristen och betalningsfristen. Inlämningsfristen är den tid som löper från en varas utlämningsdag till fakturering. Betalningsfristen är den tid som löper från fakturering till dess att betalningen är Tullverket tillhanda.

Samhällsnytta

Tullverkets beräkning av samhällsnytta utgår från en modell som presenterades i SOU 1998:18 ”En Gräns – en myndighet”. Utifrån SOU-modellen har Tullverket år 2000 i samverkan med andra myndigheter vidareutvecklat en anpassad modell. Båda modellerna beräknar samhällsnytta på beslagtagna narkotika och på beslagtagna alkohol och tobak. Det samhällsekonomiska värdet

²) STY 2016-344 Rapport beräkning av skattefelet

av narkotika är baserat på en uppskattning av samhällets kostnader för missbruket med hänsyn taget till gatupriser, missbrukardoser och FN:s skadeindex.

Det samhällsekonomiska värdet av beslagtagna alkohol och tobak är baserat på skattebortfallet enligt schablonvärdena i 3 § lag (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

I Tullverkets modell från år 2000 beräknas samhällsnyttovärdet på fler preparat till exempel LSD, ecstasy, kat, narkotiska läkemedel och dopningsmedel. Vid beräkning av samhällsnytta är det fastställda samhällsnyttovärdet per substans

detsamma som år 2000. Värdet för narkotika och dopningspreparat har inte justerats men nya preparat som ansetts intressanta att följa har fått ett värde utifrån likartade substanser som tidigare beräknats.

Värdet för beslagtagna alkohol och tobak (skattebortfallet) har justerats över tid enligt gällande skattebestämmelser. Skattebortfallet för beslagtagna och omhändertagna alkohol och tobak har inte räknats med i samhällsnyttovärdet utan redovisas som skattebortfall.

Regeringsuppdrag

Förteckningen innehåller uppdrag som redovisats vid andra tidpunkter än vid årsredovisningen.

Vad	Beslut	Redovisas senast	Redovisat
Förenkla för företag	Fi2016/04489/S3 Tv dnr 2017-44	2017-12-01	2017-11-27
Mina meddelanden	Fi2016/04489/S3 Tv dnr 2017-44	2017-10-02	2017-11-27
Kontroll av illegal privat införsel av animaliska livsmedel	Fi2016/04489/S3 Tv dnr 2017-44	2017-04-01	2017-03-31
Moderna beredskapsjobb	Fi2016/04489/S3 Tv dnr 2017-44	2017-08-01	2017-06-14
Ta emot nyanlända	Fi 2016/00386, ESA Tv dnr STY 2016-111	2017-04-01	2017-03-10
Praktik för personer med funktionsnedsättning	A2017/0238/A Tv dnr STY 2016-136	2017-04-01	2017-03-10
Illegal hantering av punktskattepliktiga varor	Fi2015/05353/S3 Tv dnr UTR 2015-384	2017-10-01	2017-10-02

Internrevision

Tullverket omfattas av internrevisionsförordningen (2006:1228). Internrevisionsfunktionen har under 2017 varit bemannad med tre revisorer.

Under året har sex granskningsrapporter lämnats till generaltulldirektören med totalt 49 rekommendationer. Generaltulldirektören har hittills beslutat om åtgärdsplaner för 25 av rekommendationerna. För granskningar som avslutades under senare delen av året pågår beredning inför beslut om åtgärder. Genomförda granskningar har bland annat avsett

- styrning av it-förvaltning och utveckling,
- leverans av analys- och underrättelseprodukter till Tullverkets kontrollverksamheter,
- rutiner för ärenden avseende aktiv förädling som säkerställer att det inte sker administrativa misstag som leder till ekonomiska krav från Europeiska kommissionen,
- myndighetsgemensam samverkan mot organiserad brottslighet. (Granskningen genomfördes i samarbete med internrevisionen vid Polisen, Försäkringskassan och Kriminalvården.)

Internrevisionen följer årligen upp status för beslutade åtgärder med anledning av lämnade rekommendationer. Resultatet av uppföljningen redovisas i internrevisionens årsrapport till generaltulldirektören. Enligt internrevisionens bedömning finns en väl fungerande process inom Tullverket för att hantera rekommendationerna, vilket leder till att åtgärdsplaner tas fram och genomförs.

En extern kvalitetsutvärdering under 2017 har resulterat i bedömningen att Tullverkets internrevision erhåller det högsta betyget ”Generally Conforms” med standards och de etiska riktlinjerna. Detta innebär att internrevisionen har riktlinjer, policyer och processer som bedöms vara i överensstämmelse med internrevisionsförordningen (2006:1228) och allmänt accepterade riktlinjer för yrkesmässig internrevision, The Institute of Internal Auditors (IIA) Standards och Code of Ethics.

Intern styrning och kontroll

Tullverkets process för intern styrning och kontroll är väl utvecklad och har implementerats i hela verksamheten. Ett flertal förbättringsområden för processen identifierades under 2016 och beslut om åtgärder fattades i början av 2017. Fokus för utvecklingen av ISK-processen har handlat om ökad integration med ordinarie planerings- och uppföljningsprocess, att tydliggöra kopplingen mellan verksamhetens riskanalyser och ledningsgruppens prioriterade risker samt öka processperspektivet.

Riskhantering

Utöver de risker som identifierats av Tullverkets avdelningar och i olika processer beslutades tre övergripande risker på myndighetsnivå i verksamhetsplanen för 2017.

Risk att Tullverket inte klarar av det långsiktigt bekymmersamma budgetläget

Risken hanterades genom försiktighet med rekrytering och ersättning av vakanser. Den budgetförstärkning som riksdagen beslutade för åren 2018–2020 med varaktig höjning från 2021 har bidragit till reducering av risken och att rekryteringar för 2018 kunde påbörjas.

Risk att utvecklingsprojekt och andra uppdrag inte får avsedd resultat eller effekt

Risken hanterades framför allt genom en ny tullnyttamodell som stöd för prioritering av Tullverkets utvecklingsportfölj, en förbättrad resurshandling samt införandet av ett nytt systemstöd för planering och prognostisering i projekten vilket leder till en bättre styrning och uppföljning.

Risk att Tullverket inte följer processtyrningen

Risken hanterades genom fortsatt etablering av kärnprocesserna där många uppdrag med förbättringar och kvalitetssäkring genomförts under året. Den kärnverksamhetsnära stödprocessen Kommunera externt har påbörjat sin etablering under året. Förberedande arbete inför etablering har i viss utsträckning genomförts för stödprocesserna.

Under året har konstaterats att det är särskilt viktigt

att fortsätta fokusera på att begränsa **risken för att Tullverkets förändringsarbete inte leder till önskad effekt** samt att begränsa **risken för att inte kunna omhänderta effekterna av brexit** med bland annat förväntad ärendeökning. Dessa risker har prioriterats i verksamhetsplanen för 2018. Åtgärderna hanteras av berörda verksamheter och dokumenteras i respektive handlingsplaner som kommer följas upp i ordinarie uppföljningsprocess.

Andra åtgärder som Tullverket vidtagit under året för att hantera övergripande risker har omfattat förutsättningar för ett mer långsiktigt och strukturerat informationssäkerhetsarbete, läs mer i avsnittet Verksamhetsutveckling, sidan 80.

För att säkerställa att Tullverket uppfyller de legala kraven i **dataskyddsreformen** i tid för ikraftträdandet i maj 2018, inklusive den speciallagstiftning som gäller för Tullverket i till exempel tullbrottsdatalagen (2017:447), har Tullverket under 2016 och 2017 genomfört analyser av krav¹ och beslutat om åtgärder. Åtgärderna ska genomföras successivt till och med sista juni 2018.

Posthantering från tredjeland

Inom avdelningen Effektiv handel identifierades en brist i klareringsprocessen avseende posthanteringen i tredjelandinflödet. Den stora och snabba ökningen av postförsändelser har medfört att det inte är praktiskt möjligt att säkerställa att de varor som ska deklarerars för tull och moms faktiskt deklarerars. Tullverket har hanterat bristen genom olika åtgärder på kort och lång sikt. Se vidare avsnitt Postflödet från tredjeland, sidan 30. Det finns alltid en risk att de varor som enligt lagstiftning ska deklarerars inte deklarerars. Tullverket har i uppdrag att minimera den risken. Åtgärderna som behövs balanseras med hänsyn till risk och väsentlighet och detta styr Tullverkets nyttjande av resurser och kontrollinsatser inom alla flöden.

Bedömning

Tullverket bedömer att den interna styrningen och kontrollen är betryggande.

1) STY 2016-931 Slutrapport för uppdrag Dataskyddsreformen samt STY 2017-567 beslut om uppdragsbeställning Dataskyddsreform del II.

Finansiell redovisning

Sammanställning av väsentliga uppgifter (tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Låneram i Riksgäldskontoret					
beviljad	325 000	330 000	300 000	212 000	180 000
utnyttjad (per bokslutsdatum)	288 416	256 175	197 441	175 003	158 253
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
beviljad	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
maximalt utnyttjad	-	-	-	-	-
Räntekontot					
räntekostnader ^{a)}	898	640	476	-	-
ränteintäkter	-	-	-	502	1 327
Avgiftsintäkter som disponeras av myndigheten					
belopp i regleringsbrevet	605	565	928	1 110	4 355
utfall	5 030	5 435	6 311	7 414	7 026
Avgiftsintäkter som ej disponeras av myndigheten					
belopp i regleringsbrevet	2 000	1 100	1 000	9 000	15 000
utfall	2 680	1 525	5 867	7 939	6 285
Anslag					
beviljad kredit	52 318	51 815	50 441	50 299	48 557
utnyttjad kredit	-	-	-2 250	-	-10 377
anslagssparande	31 671	9 508	-	89 904	-
Intecknade belopp^{b)}	7 059	10 145	13 093	17 281	17 377
Antal årsarbetskrafter^{c)}	1 757	1 825	1 842	1 844	1 892
Medelantalet anställda	1 981	2 053	2 076	2 051	2 107
Driftkostnad per årsarbetskraft	932	899	920	862	848
Årets kapitalförändring	748 671	-806 812	-2 254 235	190 507	-2 214 211
Balanserad kapitalförändring	-558 741	248 071	2 502 305	2 311 798	4 526 009

a) Under hela 2017 och 2016 har räntekontot haft minusränta, därav en räntekostnad.

b) Avser avsättning för pensioner.

c) Årsarbetskrafter beräknad enligt ESV:s allmänna råd till 2 kap. 4 §.

Resultaträkning (tkr)		2017-01-01 -- 2017-12-31	2016-01-01 -- 2016-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		1 716 950	1 708 482
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	not 1	5 030	5 435
Intäkter av bidrag		4 641	2 924
Finansiella intäkter	not 2	1 468	1 148
Summa		1 728 089	1 717 989
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	not 3	-1 251 969	-1 257 370
Kostnader för lokaler		-132 624	-135 776
Övriga driftskostnader	not 4	-252 237	-247 624
Finansiella kostnader	not 2	-943	-779
Avskrivningar och nedskrivningar	not 5, 6	-90 318	-75 930
Summa		-1 728 091	-1 717 479
Verksamhetsutfall		-2	510
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	not 7		
	not 8	2 680	1 525
Skatteintäkter m.m.	not 9	6 974 302	6 805 478
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamheten	not 10	-6 992 987	-6 849 647
Saldo		-16 005	-42 644
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av Sveriges tullavgift till EU		5 800 444	4 609 070
Sveriges tullavgift till EU inom systemet för gemenskapernas egna medel		-5 035 766	-5 373 748
Saldo		764 678	-764 678
Årets kapitalförändring	not 11	748 671	-806 812

Balansräkning (tkr)			
Tillgångar		2017-12-31	2016-12-31
Immateriella anläggningstillgångar not 5			
Balanserade utgifter för utveckling		130 034	106 865
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		32 185	39 276
		162 219	146 141
Materiella anläggningstillgångar not 6			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		9 563	9 469
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		138 439	142 825
		148 002	152 294
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		3 165	1 411
Fordringar hos andra myndigheter		22 469	21 870
Uppbördsfordringar	not 12	187 499	203 672
Övriga kortfristiga fordringar	not 13	3 372	601
		216 505	227 554
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	not 14	65 366	56 956
Upplupna bidragsintäkter	not 15	228	37
Övriga upplupna intäkter	not 16	115	24
		65 709	57 017
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	not 17	217 571	162 506
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		216 507	185 692
Kassa och bank		200	172
		216 707	185 864
Summa tillgångar		1 026 713	931 376

Balansräkning (forts.)			
Kapital och skulder		2017-12-31	2016-12-31
Myndighetskapital	not 18		
Statskapital		100	100
Balanserad kapitalförändring		-558 741	248 071
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	not 11	748 671	-806 812
		190 030	-558 641
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	not 19	7 059	10 145
Övriga avsättningar	not 20	8 665	7 236
		15 723	17 381
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	not 21	250 930	232 885
Övriga krediter i Riksgäldskontoret	not 22	37 486	23 290
Skulder till andra myndigheter		35 406	35 588
Leverantörsskulder		84 540	88 490
Övriga kortfristiga skulder	not 23	19 971	19 803
Övriga kortfristiga skulder, uppbörd	not 24	33	4 474
Depositioner	not 25	241 579	156 644
		669 945	561 174
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	not 26	120 386	885 077
Upplupna kostnader, uppbörd		335	501
Oförbrukade bidrag	not 27	5 824	4 666
Övriga förutbetalda intäkter	not 28	24 470	21 218
		151 015	911 462
Summa kapital och skulder		1 026 713	931 376

Redovisning mot inkomstitlar (tkr)						
Inkomstittel	Benämning			Beräknat belopp	2017	2016
			not 29			
9411	0	11	Mervärdesskatt		642 265	637 674
9424	0	13	Tobaksskatt		3 477	7 844
9425	0	13	Skatt på etylalkohol		7 832	12 055
9425	0	23	Skatt på vin och andra jästa produkter		3 852	4 558
9425	0	33	Skatt på mellanklassprodukter		5	156
9425	0	43	Skatt på öl		5 240	2 463
9428	0	13	Allmän energiskatt, bensin		1 895	47 519
9428	0	23	Allmän energiskatt, oljeprodukter m.m.		11 468	9 606
9428	0	33	Allmän energiskatt, övriga bränslen		67	2 710
9428	0	53	Koldioxidskatt, bensin		1 081	36 921
9428	0	63	Koldioxidskatt, oljeprodukter m.m.		16 934	35 592
9428	0	73	Koldioxidskatt, övriga bränslen		208	11 609
9428	1	12	Svavelskatt		896	623
9438	0	12	Kemikalieskatt		14 936	0
9452	0	13	Skatt på annonser och reklam		33	80
9471	0	11	Tullmedel		6 261 996	6 018 268
9472	0	13	Privatinförsel av tobak och alkohol		145	152
9472	0	21	Övrigt, d.v.s. räntor m.m. Tullverket	not 30	-17	-492
9811	0	12	Skattetillägg		12 664	12 770
9821	0	12	Förseningsavgifter		1 107	1 111
2397	0	42	Dröjsmålsränta hos Tullverket	1 100	996	1 813
2712	0	6	Bötesmedel		82	178
2714	4	21	Transporttillägg		1 353	527
2811	3	16	Övriga inkomster av statens verksamhet		4 472	5 910
Summa redovisat mot inkomstittel					6 992 987	6 849 647

Redovisning mot anslag (tkr)

Anslag	In- gående över- förings- belopp	Årets tilldelning enligt reglerings- brev	Om- disponerade anslags belopp	Utnyttjad del av medgivet över- skridande	In- dragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Ut- gående över- förings- belopp
UTGIFTSOMRÅDE 3								
SKATT, TULL OCH EXEKUTION								
1:2 Tullverket								not 31
Anslagspost 1 Tullverket (Ram)	9 508	1 743 925				1 753 433	1 721 762	31 671
UTGIFTSOMRÅDE 27								
AVGIFTEN TILL EUROPEISKA UNIONEN								
1:1 Avgiften till Europeiska unionen								
Anslagspost 3 Tullavgift (Ram)	23 523	6 180 247			-23 523	6 180 247	5 800 444	379 803

FINANSIELLA VILLKOR**1:2 Tullverket , ap 1**

Anslagskrediten för ap 1 är 52 318 tkr.

Tullverket ska från anslaget betala kostnaderna för en av Finansdepartementet utsedd tjänsteman stationerad vid Sveriges ständiga representation vid EU i Bryssel. Kostnaderna uppgick 2017 till 2 911 tkr.

Av anslaget får högst 10 000 tkr användas med anledning av särskilda krav från EU-kommissionen på grund av att Tullverket underlåtit att betala in traditionella egna medel. Detta ska dock inte gälla krav på egna medel till följd av beslut som ligger utanför Tullverkets kontroll. Under 2017 har 2 548 tkr belastat anslaget.

Av anslaget får högst 10 074,8 tkr användas för abonnemangavgift för RAKEL. Avgiften betalas till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Under 2017 har 10 074,8 tkr använts till avsett ändamål.

1:1 Tullverket, ap 3 Tullavgift

Anslagskrediten för ap 3 är 618 025 tkr.

Anslagsposten ska användas för att finansiera utgifter för Sveriges avgift till EU-budgeten avseende tullar.

Noter Belopp anges i tkr, om inget annat anges.

Uppgifter om insynsrådet

Redovisning av utbetalda skattepliktiga ersättningar och värdet av förmåner till ledande befattningshavare, som utsetts av regeringen, och insynsrådets ledamöter. Uppdrag i styrelser eller råd i andra statliga myndigheter eller aktiebolag anges under respektive person.

Ledande befattningshavare	2017	2016
Therese Mattsson, generaltulldirektör <i>Ledamot i eSam Ledamot i Samverkansrådet mot organiserad brottslighet Ledamot i Samverkansrådet mot terrorism Ledamot i Strålsäkerhetsmyndighetens insynsråd Ledamot i styrelsen för Post- och telestyrelsen Ledamot i Kustbevakningens insynsråd Ledamot i Arbetgivarverkets styrelse Revisor i Kåpan Pensioner</i>	1 366 tkr	1 325 tkr
Per Nilsson, överdirektör <i>Ledamot i Luftfartsverkets styrelse</i>	1 083 tkr <i>varav 4 tkr värde av förmåner</i>	1 028 tkr <i>varav 4 tkr värde av förmåner</i>
Insynsrådets ledamöter		
Erik Andersson, riksdagsledamot (M) Stockholms län <i>Ledamot i Arbetsmiljöverkets insynsråd</i>	4,5 tkr	4,5 tkr
Lars Andreen, tullexpert, Transportindustriförbundet	7,5 tkr	4,5 tkr
Christina Gellerbrant Hagberg, rikskronofogde, Kronofogdemyndigheten <i>Ordförande Forskarskattenämnden Ledamot i Arbetgivarverkets styrelse Ordförande i Kronofogdemyndighetens insynsråd Ledamot i Samverkansrådet mot organiserad brottslighet</i>	4,5 tkr	1,5 tkr
Agnès Courades Allebeck, kommersråd, Kommerskollegium	4,5 tkr	1,5 tkr
Anders Hall, utvecklingschef, Polismyndigheten <i>Ledamot i insynsrådet för Brottsförebyggande rådet</i>	3 tkr	4,5 tkr
Göran Hellstrand, överåklagare, Åklagarmyndigheten	6 tkr	4,5 tkr
Per Anders Lorentzon, senior advisor, Sydsvenska industri- och handelskammaren	6 tkr	4,5 tkr
Patrik Lundqvist, riksdagsledamot (S) Gävleborgs län	4,5 tkr	4,5 tkr
Anna Sandberg Nilsson, skatteexpert, Svenskt Näringsliv <i>Ledamot i Skatterättsnämnden Styrelsesuppleant i Marum Management AB</i>	6 tkr	3 tkr
Annika Wahlfried Wikingsson, stabschef, Kustbevakningen <i>Ledamot i statens överklagandenämnd Ledamot i rådet för myndighetssamverkan vid internationell fredsfrämjande verksamhet</i>	6 tkr	3 tkr
Fredrik Rosengren, administrativ chef, Skatteverket <i>Ledamot i SPAR-nämnden</i>	4,5 tkr	0 tkr

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt förordningen (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag. Redovisningen följer god redovisningssed i enlighet med förordning (2000:606) om myndigheters bokföring.

Undantag från ekonomiadministrativa regelverket

Enligt regleringsbrevet medges Tullverket undantag avseende offentligrättsliga avgifter från 13 och 15 § anslagsförordningen (2011:223) i de delar som rör anslagsavräkningen. Av regelverket framgår att de offentligrättsliga avgifterna ska redovisas mot anslag när debitering av tullräkning sker. I enlighet med undantaget redovisar Tullverket de offentligrättsliga avgifterna mot anslaget när betalning erhålls.

Värderingsprinciper

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar tas upp till de belopp varmed de beräknas inflyta. Som osäkra fordringar bedöms främst fordringar som förfallit till betalning den 31 oktober 2017 och som därefter inte reglerats eller delbetalats. Fordringar som bedöms osäkra bokförs i årsredovisningen som befarad förlust. Skulder har värderats till anskaffningsvärde om inte annat anges i not. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs enligt ESV:s allmänna råd till 5 kapitlet 12 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag.

Värdering av uppbördsfordringar

Vid värdering av uppbördsfordringar har Tullverket använt sig av dels en individuell värdering av fordringar, dels en kollektiv värdering. Den individuella värderingen avser de fordringar som har beviljats uppskjuten verkställighet. Dessa ärenden värderas utifrån om säkerhet har ställts eller inte.

Metoden för att göra den kollektiva värderingen utgår från att fordringar äldre än 6 månader värderas till 0 kr, resterande anses som säkra fordringar.

Värde- och säkerhetshandlingar

Tullverket har, i Tulldatasystemets säkerhetssystem, registrerade värde- och säkerhetshandlingar som uppgår till 2 490 920 tkr. Värdehandlingarna utgörs framför allt av bankgarantier, pantförskrivning och borgensförbindelser. Värde- och säkerhetshandlingarna nyttjas i de fall företag inte kan fullgöra sina åtaganden.

Periodavgränsningsposter

I de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag (2018-01-05) eller om fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt när

bokslutet upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Beloppsgården i bokslutet 2017 för periodavgränsningsposter är 50 tkr.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärdet och skrivs av enligt en linjär avskrivningsmetod utifrån den bedömda livslängden. I anskaffningsvärdet inkluderas samtliga direkta hänförliga kostnader.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella tillgångar av typen, licenser och likande rättigheter	3 år
Andra datorer (t.ex. servrar)	3 år
Kringutrustning till datorer	5 år
Möbler och vitvaror ^{a)}	5 år
Immateriella tillgångar, egenutvecklade	5 år
Teknisk utrustning	5 år
Fordon	5 år
Djur	5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	5 år
Mobil skanner	10 år

Värdegränser för definition av anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar av typen utveckling	1 000 000 kr
Immateriella tillgångar av typen licenser för dataprogram	100 000 kr
Förbättringsutgifter på annans fastighet	100 000 kr
Övriga anläggningstillgångar ^{a)}	21 000 kr

a) Möbler klassificeras som anläggningstillgång om de anskaffats vid ett tillfälle för möblering av till exempel nya lokaler och värdet överstiger 100 000 kronor. Enskilda möbler som har ett anskaffningsbelopp över 21 000 kr och har en livslängd på minst 5 år klassificeras som anläggningstillgång.

Avsättning för pensioner

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 4 kap. 2 § i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag har avsättning för pensioner redovisats till det försäkringstekniska värdet av pensionsåtaganden beräknade med ledning av den beräkningsmodell som Statens tjänstepensionsverk använder.

Not 1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2017	2016
	Offentligrättsliga avgifter	63	105
	Kontroll av exportbidragsgods	378	359
	Kontroll av päls av katt och hund	40	75
	Kontroll av sälprodukter	11	17
	Intäkter av tjänsteexport	53	0
	Övrig uppdragsverksamhet	246	507
	Avgifter enl. 4 § avgiftsförordningen	2 362	2 710
	Icke-statliga medel enl. 6 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordn.	172	0
	Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar	900	629
	Övriga ersättningar	805	1 033
	Summa	5 030	5 435
	Kostnader för kontroll av exportbidragsgods – Jordbruksverket	434	313
	Intäkterna avser kontroller av bidragsberättigad jordbruksexport. Tullverket medges i regleringsbrevet undantag från 5 § första stycket avgiftsförordningen (1992:191).		
	Sammanställning tjänsteexport		
	Intäkter	53	0
	Kostnader	-53	0
	Summa	0	0

Not 2	Finansiella intäkter och kostnader	2017	2016
	Finansiella intäkter		
	Ränta på lån hos Riksgälden	1 431	1 142
	Övriga ränteintäkter	0	0
	Övriga finansiella intäkter	28	2
	Periodisering ränteintäkter	9	4
	Summa	1 468	1 148
	Finansiella kostnader		
	Ränta på räntekonto hos Riksgälden	898	642
	Övriga räntekostnader	18	102
	Övriga finansiella kostnader	27	35
	Summa	943	779

Under 2017 har räntan för räntekonto och lån hos Riksgälden varit negativ.

Not 3	Kostnader för personal	2017	2016
	Lönekostnader för personal (exklusive AG-avgifter)	849 714	856 764
	– varav arvode till styrelse	57	39
	– varav ej anställd personal	876	891

Not 4 Övriga driftskostnader

I Övriga driftskostnader ingår reaförluster vid försäljning/utrangeringar av anläggningstillgångar med 873 tkr (föregående år 625 tkr).

Not 5 Immateriella tillgångar	2017	2016
Utvecklingsarbete, egen utveckling		
<i>Anskaffningsvärden</i>		
Ingående balans	306 289	252 633
Årets anskaffningar	48 454	53 656
Utgående balans	354 743	306 289
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Ingående balans	-199 424	-178 491
Årets avskrivningar	-25 285	-20 933
Utgående balans	-224 709	-199 424
Licensavgifter för datorprogram		
<i>Anskaffningsvärden</i>		
Ingående balans	112 991	85 193
Årets anskaffningar	10 841	32 229
Årets utrangeringar/försäljningar	-19 667	-4 431
Utgående balans	104 165	112 991
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Ingående balans	-73 715	-68 255
Årets avskrivningar	-17 621	-9 852
Årets utrangeringar/försäljningar	19 356	4 392
Utgående balans	-71 980	-73 715
Bokfört värde	162 219	146 141

Not 6 Materiella tillgångar	2017	2016
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
<i>Anskaffningsvärden</i>		
Ingående balans	14 270	19 678
Årets anskaffningar	2 617	4 171
Årets utrangeringar/försäljningar	-2 055	-9 579
Utgående balans	14 832	14 270
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Ingående balans	-4 801	-11 596
Årets avskrivningar	-2 523	-2 554
Årets utrangeringar/försäljningar	2 055	9 349
Utgående balans	-5 269	-4 801
Transportmedel, maskiner och inventarier		
<i>Anskaffningsvärden</i>		
Ingående balans	361 733	345 872
Justering ingående balans	0	-396
Årets anskaffningar	41 162	38 966
Årets utrangeringar/försäljningar	-24 242	-22 709
Utgående balans	378 653	361 733
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Ingående balans	-218 908	-198 660
Årets avskrivningar	-44 888	-42 592
Årets utrangeringar/försäljningar	23 582	22 344
Utgående balans	-240 214	-218 908
Bokfört värde	148 002	152 294

Not 7 Uppbördsverksamheten

Under rubriken *Uppbördsverksamhet* redovisas skatteuppbörd, offentligrättsliga avgifter och liknande ekonomiska händelser där Tullverket uppbär och redovisar medel för statens räkning.

Intäkter är belopp som debiterats och *Medel som tillförts statens budget* belopp som inlutit och redovisats mot inkomsttitlar i statsbudgeten.

Avgifter som uppbärs för andra myndigheters räkning redovisas inte i Tullverkets utan i respektive myndighets resultaträkning.

Fordringar som lämnats till Kronofogden för indrivning kvarstår inte som intäktsbokförda hos Tullverket utan skrivs av i resultaträkningen i samband med överföring till Kronofogden. Redovisningsansvaret för dessa fordringar övertas av Kronofogden, som även redovisar inlutna medel direkt mot statsbudgeten.

Intäkter av avgifter och andra avgifter m.m. som inte disponeras utgörs av dröjsmålsränta, bötesmedel och sanktionsavgifter.

Not 8 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2017	2016
Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras		
<i>Offentligrättsliga avgifter</i>		
Dröjsmålsränta, ink.titel 239704 ^{a)}	867	1 804
Bötesmedel, ink.titel 2712	82	178
Sanktionsavgifter, ink.titel 2714	1 731	-457
Summa offentligrättsliga avgifter	2 680	1 525

Ingen av avgifterna har något ekonomiskt mål.

a) Dröjsmålsränta debiteras vid för sen betalning av tull och annan skatt enligt tullagen (2000:1281). Avgiften utgör en sanktion som inte motsvaras av någon uppkommen kostnad.

Not 9 Skatteintäkter m.m.	2017	2016
Debiterad uppbörd enl. tabell 24	6 758 409	6 905 779
Medel som Tullverket tar in för andra myndigheters räkning	-19 600	-16 153
Offentligrättsliga avgifter som Tullverket disponerar ^{a)}	-64	-105
Förändring värde reglering av uppbördsfordringar	238 238	-82 518
Offentligrättsliga avgifter som Tullverket inte disponerar ^{b)}	-2 681	-1 525
	6 974 302	6 805 478

a) Offentligrättsliga avgifter som Tullverket disponerar består bl.a. av ansökningavgifter och tullförrättningsavgifter.

b) Offentligrättsliga avgifter som Tullverket inte disponerar består av dröjsmålsräntor, bötesmedel och sanktionsavgifter.

Not 10 Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamheten	2017	2016
Influten uppbörd enl. tabell 26	7 012 819	6 866 092
Medel som Tullverket tar in för andra myndigheters räkning	-19 766	-16 340
Offentligrättsliga avgifter m.m. som Tullverket disponerar	-66	-105
	6 992 987	6 849 647

Not 11 Årets kapitalförändring	2017	2016
Saldo från uppbördsverksamheten	-16 005	-42 644
Saldo från transfereringsverksamheten	764 678	-764 678
Tjänsteexport	0	510
Periodisering av offentligrättsliga avgifter som får disponeras av Tullverket	-2	0
	748 671	-806 812

Saldo från Uppbördsverksamheten består av skillnaden mellan den uppbörd och de avgifter m.m. som debiterats respektive influtit under året. Influten uppbörd är de medel som tillförts statsbudgeten och redovisats mot inkomsttitel. Saldot från uppbördsverksamheten åter speglar i stort förändringen av uppbördsfordringarna.

Saldot från transfereringsverksamheten beror på en återbokning av en upplupen kostnad till EU avseende retroaktiv betalning av tullavgifter åren 2014–2016.

Not 12 Uppbördsfordringar	2017	2016
Uppbördsfordringar	917 144	810 641
Indrivningsärenden	-500 491	-139 577
Värdereglering	-229 154	-467 392
Summa	187 499	203 672

Fordringar som lämnats till Kronofogden för indrivning ligger kvar på kontot för uppbördsfordringar samtidigt som kontot för indrivningsärenden krediteras.

Tullverket ställer varje måndag ut tullräkningar för uppbörden för alla varor som importerats kalenderveckan tre veckor dessförinnan. Tullräkningen förfaller normalt till betalning fredagen den fjärde veckan från importtillfället eller närmast följande bankdag om fredagen är en röd dag/helgdag. De faktorer som har störst betydelse för hur stora uppbördsfordringarna är vid en viss tidpunkt, som vid årsskiftet, är om det är två veckors utställda tullräkningar som inte förfallit till betalning eller en veckas utställda tullräkningar.

Uppbördsfordringarna har ökat något jämfört med 2016 vilket beror på enstaka större fordringar. Indrivningsärendena har däremot ökat avsevärt vilket beror på att tre stora fordringar (totalt 359 mkr) gått vidare till indrivning i ett bolag som gått i konkurs.

Not 13 Övriga kortfristiga fordringar	2017	2016
Fordringar/förskott hos anställda	102	73
Fordran leverantör	0	397
Fordran hyresvärd	3 205	0
Kontantkassor	15	131
Förbetalda kontantkort	50	0
Summa	3 372	601

Not 14 Förutbetalda kostnader	2017	2016
Förutbetalda hyreskostnader	25 928	27 832
Service- och underhållsavtal, underhållslicenser	39 438	29 124
Summa	65 366	56 956

Not 15 Upplupna bidragsintäkter	2017	2016
Fordringar på statliga myndigheter	228	37
Summa	228	37

Not 16 Övriga upplupna intäkter	2017	2016
Ej fakturerade intäkter	115	24
Summa	115	24

Not 17 Avräkning med statsverket

Avräkning med statsverket utgör dels mot statsbudgeten redovisade inkomster som ej motsvaras av insättningar på Statens centralkonto i Riksbanken (SCR), dels uttag från SCR som ej motsvaras av redovisade utgifter i statsbudgeten. Även skillnader mellan till räntekontot tillförda anslagsmedel och det anslagsbelopp som avräknats mot statsbudgeten under året ingår i posten.

	2017	2016
Uppbörd		
Ingående balans	161 624	104 884
Redovisat mot inkomsttitel	-6 992 987	-6 849 647
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	7 072 284	6 906 387
Fordringar avseende uppbörd	240 921	161 624
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag	5 800 444	4 609 070
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-5 800 444	-4 609 070
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-9 508	2 249
Redovisat mot anslag	1 721 762	1 715 413
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-1 743 925	-1 727 170
Återbetalning av anslagsmedel	0	0
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-31 671	-9 508
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	13 113	20 044
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-4 812	-6 931
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	8 301	13 113
Övriga fordringar /skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
Ingående balans	-2 723	-2 566
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	7 346 646	7 293 617
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-6 072 063	-4 996 457
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	-1 271 839	-2 297 317
Övriga fordringar på statens centralkonto i Riksbanken	21	-2 723
Saldo	217 571	162 506

Not 18 Myndighetskapital

Förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Balanserad kapitalförändring Tjänsteexport	Balanserad kapitalförändring uppbörd	Balanserad kapitalförändring transfereringar	Kapitalförändring enligt RR	Summa
Utgående balans 2016	100	-511	248 582	0	-806 812	-558 641
A Ingående balans 2017	100	-511	248 582	0	-806 812	-558 641
Föregående års kapitalförändring		511	-42 644	-764 678	806 812	0
Årets kapitalförändring					748 671	748 671
B Summa årets förändring	0	511	-42 644	-764 678	1 555 483	748 671
C Utgående balans 2017	100	0	205 938	-764 678	748 671	190 030

Not 19 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

2017

2016

Av de *utgående avsättningarna* utgör 62 tkr åtaganden för framtida utbetalningar av pensionsersättning till anställda över 60 år. 6 997 tkr avser avsättningar för delpensioner.

Ingående avsättning	10 145	13 093
Årets pensionskostnad	1 548	2 308
Årets pensionsutbetalning	-4 634	-5 256
Utgående avsättning	7 059	10 145

Not 20 Övriga avsättningar

2017

2016

Enligt kollektivavtal ska 0,3% av lönesumman avsättas för lokalt omställningsarbete (tidigare benämnt kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder) om vilka lokala parter kan enas.

Ingående avsättning	7 236	5 031
Årets avsättningskostnad	2 553	2 572
Årets kompetensutvecklingsåtgärd	-1 125	-367
Utgående avsättning	8 665	7 236

År 2017 beräknas 1 100 tkr att nyttjas av avsatta medel.

Not 21 Lån i Riksgäldskontoret

2017

2016

Ingående balans	232 885	176 403
Nyupptagna lån under året	107 511	131 447
Amorteringar under året	-89 466	-74 965
Utgående balans	250 930	232 885
Beviljad låneram	325 000	330 000

Not 22 Övriga krediter i Riksgäldskontoret	2017	2016
Ingående balans	23 290	21 038
Nyupptagen kredit under året	65 627	48 926
Amortering under året	-51 431	-46 674
	37 486	23 290

Övriga krediter avser löpande kredit för finansiering av egen utveckling av immateriella anläggningstillgångar som är pågående och ännu ej överförda i ordinarie verksamhet.

Tullverket har en beviljad räntekontokredit på 100 miljoner kronor.

Not 23 Övriga kortfristiga skulder	2017	2016
Personalens källskatt	19 911	19 476
Övriga skulder	60	327
	19 971	19 803

Not 24 Övriga kortfristiga skulder, uppbörd	2017	2016
Oreglerade utbetalningar via plusgiro	70	52
Medel under utredning TDS	-38	4 422
Skuld till Trafikförsäkringsföreningen	1	0
	33	4 474

Medel under utredning TDS per 2016-12-31 avser en returnerad utbetalning som skett de sista dagarna i december och som åter utbetalats i januari 2017.

Not 25 Depositioner	2017	2016
Depositioner, långfristiga	162 816	121 418
Depositioner, kortfristiga	78 763	35 226
Summa	241 579	156 644

Depositionerna utgörs i huvudsak av ställda säkerheter för kredittillstånd för tullärenden samt av andra liknande kontanta säkerheter i uppbördsverksamheten.

Antalet långfristiga depositioner har ökat jämfört med förra året, vilket främst beror på att det i den nya tullkodexen ställs betydligt högre krav på garanti än tidigare. Även beloppen har ökat, vilket främst beror på att Tullverket utfärdat tillstånd som krävt höga garantibelopp, samt att omprövningar av säkerheter har resulterat i en höjning av beloppen. Detta kommer även framöver att påverka både antalet ställda garantier och belopp.

Beloppet för de kortfristiga depositionerna har mer än fördubblats jämfört med 2016. Orsaken är främst tre ärenden gällande aktiv förädling motsvarande 41 038 tkr samt ett antal ärenden med stora beslag.

Not 26 Upplupna kostnader	2017	2016
Upplupna löner	10 564	10 916
Upplupna semesterlöner	63 430	62 750
Upplupna sociala kostnader	33 952	33 719
Övriga upplupna kostnader	2 597	2 959
Upplupen flexskuld	6 718	6 867
Skuld för sociala avgifter på flexskuld	3 125	3 188
Upplupen skuld till EU	0	764 678
Summa	120 386	885 077

Upplupen skuld till EU per 2016-12-31 avsåg retroaktiv betalning av tullavgifter åren 2014–2016 beroende på att EU-kommissionen hade ändrat räntesatsen för behållningsgraden av traditionella medel.

Not 27 Oförbrukade bidrag	2017	2016
Utomstatliga	4 996	4 531
Inomstatliga ^{a)}	828	135
Summa	5 824	4 666

Oförbrukade bidrag består av erhållna förskott av bidrag för olika projekt som finansieras genom tilldelning från anslag som disponeras av andra myndigheter eller departement, eller genom bidrag från utomstatliga organisationer. Till den del dessa projekt ännu inte har genomförts har erhållna bidrag skuldbokförts.

a) Medlen förväntas tas i anspråk enligt följande:

– inom tre månader	814	48
– mer än tre månader till ett år	14	68
– mer än ett år till tre år	0	19
– mer än tre år	0	0
	828	135

Not 28 Övriga förutbetalda intäkter	2017	2016
Hyresrabatter	24 470	21 218
	24 470	21 218

Tullverket har erhållit hyresrabatter av hyresvärdar för några lokaler. Hyresrabatterna periodiseras över hyreskontraktens period.

Not 29 Redovisning mot inkomsttitlar

Kommentarer till uppbördsutfallet och beskrivning av faktorer som påverkat uppbörden för olika inkomsttitlar finns under rubriken Tullverkets uppbörd, se sidan 35. I den här noten lämnas därför endast kortare kommentarer till de största förändringarna mellan åren.

De sammanlagda uppbördsmedlen utgörs till störst del av Tullmedel (9471), Mervärdesskatt (9411), men även Energiskatt (9428) är storleksmässigt betydande. Totala uppbördsmedel har minskat med 2,1 % jämfört med 2016.

Den officiella handelsstatistiken från SCB, för januari–november 2017, visar en ökning av importen från icke-EU-länder med 10,4 procent (32,3 mdkr) jämfört med motsvarande period 2016.

Tullverkets importdata visar att importvärdet för helåret 2017 har ökat med 11,8 procent (41,6 mdkr) jämfört med 2016. En stor del av ökningen kan hänföras till oljeprodukter, som utgör en väsentlig del av importvärdet. Ökningen för oljeprodukter uppgår till 19,2 mdkr, vilket förklaras både av prisökningar och en ökning av importvolymen. För övriga varugrupper har totala importvärdet för ökat med 7,7 procent (22,4 mdkr).

Inkomsttiteln Inbetalning av mervärdesskatt till Tullverket har ökat marginellt under 2017 jämfört med 2016. Tullverket debiterar mervärdesskatt från icke momsregistrerade importörer och vid efterkontroller. Skatteverket är sedan 2015 huvudsaklig beskattningsmyndighet för importmomsen.

Influtna tullmedel har ökat med 4,0 procent (243,7 mkr). De varugrupper som ökat mest i tull är maskiner och apparater, plaster och plastvaror, aluminium och varor av aluminium. Att inkomsttiteln Tullmedel inte följer utvecklingen av värdet på importen kan förklaras med att importvärdet påverkas av stora värden på enskilda varor.

Influtna energiskatter har minskat med 77,5 procent (112,0 mkr). Generellt påverkas denna inkomsttitel mycket av enstaka ärenden. Produkterna representerar som regel mycket stora värden och avgiftssatserna är höga. De flesta importörer av punktskattepliktiga energiprodukter har möjlighet till punktskatteuppskov, vilket medför att debiterade och influtna energiskatter till Tullverket i normalfallet ligger på en relativt låg nivå (ofta mindre än 1 mkr/månad).

Influten tobaksskatt har minskat med 55,7 procent (4,4 mkr). Inkomsttiteln präglas av att det är relativt få större importörer som medför att tobaksskatt ska debiteras av Tullverket. Majoriteten av importen sker med uppskovsförfarande. Därför får enstaka ärenden stort genomslag. Minskningen kan främst förklaras av en enskild aktör som under 2016 hade ett antal större importörer av tobaksprodukter.

För ytterligare kommentarer läs under rubriken Tullverkets uppbörd, se sidan 35.

Not 30 Övriga skatter m.m. på import	2017	2016
Återbetalningsränta	-351	-613
Annan ränta	0	0
Extra inkomst	334	121
	-17	-492

Inkomsttiteln innehåller bland annat respiträntor, återbetalningsräntor och tullräkningsavgifter. Utfallet är -17 tkr på grund av att återbetalningsräntorna överstiger övriga poster.

Not 31 Redovisning mot anslag

UO 3 1:2 Tullverket Anslagspost 1 Ramanslag

Skillnaden mellan Intäkter av anslag i resultaträkningen och utfallet i anslagsredovisningen beror på uttag av semesterdagar sparade före 2008-12-31.

Sjukfrånvarorapportering

Sjukfrånvaro rapporteras i förhållande till alla anställdas totala ordinarie arbetstid eller i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid.

Sjukfrånvaro	2017	2016
Totalt	3,8%	3,9%
Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)	53,7%	53,9%
Kvinnor	5,2%	5,4%
Män	2,3%	2,4%
Anställda -29 år	4,1%	4,4%
Anställda 30-49 år	3,5%	3,7%
Anställda 50 år-	4,0%	4,1%

Tabellbilaga

Mått, indikatorer och nyckeltal

De mått, indikatorer och nyckeltal som redovisas i denna bilaga hämtas ur resultatredovisningen. Samtliga tabeller har en sidhänvisning till den löpande texten. De tabeller som är numrerade har samma nummer i resultatredovisningen, men alla finns inte med i resultatredovisningen.

Ekonomiskt resultat

Tabell 1

Tullverkets intäkter (tkr)			
<i>Källa: Agresso</i>	2015	2016	2017
Intäkter av anslag	1 764 511	1 708 482	1 716 950
Avgifter, ersättningar m.m.	6 842	6 583	6 498
Bidrag	4 114	2 924	4 641
Totalt	1 775 467	1 717 989	1 728 089

Tabell 2

Budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras (tkr)	+/- t.o.m. 2015	+/- 2016	Int. 2017	Kost. 2017	+/- 2017	Ack. +/- utgå. 2017
<i>Källa: Agresso</i>						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
– Expeditions- och ansökningsavgifter	-53	-	-6	-6	-	-53
– Tullförrättningsavgifter	-7	-	69	69	-	-7
Summa offentligrättslig verksamhet	-60	-	63	63	-	-60
<i>Uppdragsverksamhet</i>						
– Kontroll av exportbidragsgods	-1 492	46	378	434	-56	-1 502
– Kontroll av päls av katt och hund	-32	10	39	45	-6	-28
– Kontroll av handel med sälprodukter	-79	2	11	12	-2	-79
Summa uppdragsverksamhet	-1 603	58	428	416	-63	-1 608

Tabell 3

Budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna inte disponeras				Int. 2017	Kost. 2017	+/- 2017	Ack. +/- utgå. 2017
<i>Källa: Agresso</i>	Ink.tit.	+/- t.o.m. 2015	+/- 2016				
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>							
Dröjsmålsränta	2397	70 904	1 804	867	0	867	73 575

Mål Skatt, tull och exekution

Tabell 4

Ranking i internationella mätningar

Källa: Världsbanken *Doing Business*, *World Economic Forum Global Enabling Report* och Världsbanken *Logistical Performance Index* för åren 2012–2017.

	2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	SE ^{a)}	Tulldel	SE ^{a)}	Tulldel	SE ^{a)}	Tulldel	SE ^{a)}	Tulldel	SE ^{a)}	Tulldel	SE ^{a)}	Tulldel
Doing Business	13	8	11	4	12	4	8	17	9	18	10	18
Global Enabling Report	4	3	-	-	9	3	-	-	5	3	-	-
Logistical Perform. Index	12	12	-	-	6	15	-	-	3	8	-	-

a) SE avser total placering i ranking Tull avser placering i tulldelen.

Säkerställd uppbörd

Tabell 5

Hantera tillstånd – aktiviteter och tid	Antal			Timmar		
	2016	2017	Förändring 2016–2017	2016	2017	Förändring 2016–2017
<i>Källa: Operatörsregistret, TV360, W3D3, redovisning från kompetenscenter, Agresso</i>						
Tillståndshandläggning, särskilda förfaranden ^{a)}	334	201	-40%	21 936	15 651	-29%
Tillståndshandläggning, bindande klassificering, och ursprungsbesked	890	1 182	33%	13 093	17 520	34%
Tillståndshandläggning, samlad garanti ^{a)}	237	1 361	474%	4 729	18 233	286%
Tillståndshandläggning, övriga ^{a)}	1 546	945	-39%	34 076	18 798	-45%
Omprövning av tillstånd	5 833	3 715	-36%	11 343	28 586	152%
Övervakning av säkerheter	843	152	-82%	4 767	1 651	-65%
Övervakning av AEO	42	22	-48%	12 112	6 412	-47%
Övervakning av övriga tillstånd	134	64	-52%	4 667	2 931	-37%
Övrig tid inom processen ^{b)}	-	-	-	44 243	39 786	-10%
Totalt	9 859	7 642	-22%	150 966	149 568	-1%

a) Omfattar förutom beslut om att bevilja tillstånd och avslagna ansökningar även avvisade och avskrivna ansökningar.

b) Omfattar processens operativa ledning och planering 21 690 tim, hantering av överlaganden 584 tim samt förbättringsarbete 8 197 tim. Dessutom ingår arbete med Tullverkets webbtjänster 4 002 tim, samt övrigt arbete i processen 5 313 tim.

Tabell 6

Beslut om tillstånd särskilda förfaranden			
<i>Källa: Operatörsregistret och Agresso</i>		2016	2017
Antal ^{a)}		263	152
Timmar		21 936	15 651
Styckkostnad netto		44 873	60 854
Totalkostnad netto		11 801 568	9 249 741

a) Omfattar beslut om att bevilja tillstånd och avslagna ansökningar, men inte avvisade och avskrivna ansökningar.

Tabell 7

Hantera tillstånd – kvalitet				Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter</i>	2015	2016	2017	
Andel tillståndsansökningar som handläggs inom lagstadgad tid	86%	91%	98,7%	7,4
Andel ansökningar som avslås eller beviljas ^{a)}	-	67%	87%	20
Andel granskade ärenden utan anmärkning	94%	93%	75%	-18
Andel kompletta ansökningar	-	-	79%	-
Genomsnittlig genomströmningstid för AEO-uppföljningar (dagar)	-	180	151	-
Genomsnittlig genomströmningstid för ursprungsintyg (dagar)	-	43	32	-

a) Under 2015 särskiljdes inte avvisade och avskrivna ansökningar från beslut om avslag.

Tabell 8

Klarera varor och transportmedel – aktiviteter och tid	Antal			Timmar		
<i>Källa: TDS, Agresso, AvilmEx, NCTS, Insikt och Tess</i>	2016	2017	Förändring 2016–2017	2016	2017	Förändring 2016–2017
Hantera införsel	4 881 658	4 701 452	-4%	106 144	105 439	-1%
Hantera utförsel	3 675 342	3 354 276	-9%	48 800	44 068	-10%
Hantera transitering	536 322	574 449	7%	35 200	35 425	1%
Hantera ändring av tulldeklaration	58 941	48 732	-17%	9 598	6 306	-34%
Övrig tid inom processen ^{a)}	-	-	-	47 514	61 937	30%
Totalt	9 152 263	8 678 909	-5%	247 256	253 175	2%

a) Omfattar processens operativa ledning och planering 24 982 tim, hantering av överklaganden 3 240 tim samt förbättringsarbete 4 373 tim. Dessutom ingår arbetet med förtullningar i resandetraffiken 8 594 tim, efterarbete tulldeklarationer med mera 13 661 tim samt övrigt arbete i processen 7 085 tim.

Tabell 9

Tulldeklarationer (antal)						Förändring 2016–2017
<i>Källa: List, TDS och redovisning från kompetenscenter</i>	2013	2014	2015	2016	2017	
Tulldeklarationer (antal)	5 630 236	6 011 661	6 401 112	7 081 064	7 187 869	2%
Klarering av transportmedel (antal)	475 652	488 751	490 230	492 908	476 228	-3%
Omprövningar (antal)	38 925	47 969	62 537	58 941	48 732	-17%
Totalt antal	6 144 813	6 548 381	6 953 879	7 632 913	7 712 829	1%

Tabell 10

Total ärendemängd (antal)				Förändring 2016–2017
<i>Källa: TDS och NCTS</i>	2015	2016	2017	
Förenklad deklaration, import	546 169	513 151	496 798	-3,2%
Standarddeklaration för import ^{a)}	2 012 969	2 077 212	2 362 030	13,7%
Kompletterande deklaration, import	853 123	838 210	731 968	-12,7%
Transitering, påbörjad i Sverige	224 497	266 525	272 994	2,4%
Transitering, avslutad i Sverige	142 756	156 238	179 942	15,2%
Exportdeklaration	2 621 598	3 229 728	3 144 137	-2,7%
Totalt	6 401 112	7 081 064	7 187 869	1,5%

a) Benämndes "deklaration enligt normalförfarandet, import" i den tidigare lagstiftningen.

Tabell 11

Andel klareringsärenden som lämnas elektroniskt^{a)}				Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: LIST, NCTS, TDS, Tess och Insikt</i>	2015	2016	2017	
	93,54%	94,08%	93,92%	-0,16

a) Mätmetoden för andel klareringsärenden som lämnas elektroniskt har ändrats från och med 2017. För att måttet ska vara så heltäckande som möjligt har det kompletterats med meddelandetyperna ALI och ALE samt elektroniska uppläggningar på tullager. I denna årsredovisning har resultatet för 2015 och 2016 justerats utifrån den nya mätmetoden. Därför är inte siffrorna i denna tabell jämförbara med det som har redovisats i årsredovisningen 2015 respektive 2016.

Tabell 12

Andel automatklarerade och manuellt klarerade import- och exportärenden				Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: TDS</i>	2015	2016	2017	
Automatklarerade	86,8%	88,2%	88,6%	0,4
Manuellt klarerade	13,2%	11,8%	11,4%	-0,4

Tabell 13

Andel elektroniska import- och exportärenden				Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: TDS</i>	2015	2016	2017	
Elektroniska importdeklarationer	99,34%	99,45%	99,56%	0,11
– varav EDI-ärenden, import ^{b)}	98,00%	98,07%	98,46%	0,39
– varav TID-ärenden, import ^{c)}	1,34%	1,39%	1,10%	-0,29
Elektroniska exportdeklarationer	99,96%	99,97%	99,97%	0,00
– varav EDI-ärenden, export ^{b)}	97,73%	98,14%	98,14%	0,00
– varav TID-ärenden, export ^{c)}	2,23%	1,83%	1,83%	0,00
Totalt	99,61%	99,71%	99,75%	0,04

a) EDI=Electronic Data Interchange

b) TID=Tullverkets Internetdeklaration

Tabell 14

Tulldeklarationer (kontrollerat antal)					2017	Förändring 2016–2017
Källa: List, TDS, Agresso och redovisning från kompetenscenter	2013	2014	2015	2016		
Tulldeklarationer (antal)	5 630 236	6 011 661	6 401 112	7 081 064	7 187 869	2%
– varav kontrollerade genom dokumentkontroll (antal)	52 944	45 262	45 357	42 790	39 840	-7%
– varav kontrollerade genom klareringskontroll (antal)	26 964	35 581	39 454	41 129	22 727	-45%
– varav kontrollerade genom varuundersökning (antal)	1 998	1 989	1 811	2 077	2 233	8%

Tabell 15

Beslut om fastställande av tull		2016	2017
Källa: TDS och Agresso		2016	2017
Antal ^{a)}		2 915 422	3 093 998
Timmar		77 640	75 182
Styckkostnad netto		13	15
Totalkostnad		37 422 480	45 861 020

a) Omfattar standarddeklarationer och kompletterande deklarerationer.

Tabell 16

Klarera varor och transportmedel – kvalitet				Förändring 2016–2017 i procentenheter
Källa: Redovisning från rättsavdelning och kompetenscenter	2015	2016	2017	
Andel ändring av beslut i samband med Tullverkets omprövning av överklaganden	3,8%	7,3%	3,5%	-3,8
Andel överklagade ärenden som lett till ändrat beslut vid domar	18%	5%	14%	9,0
Andel av tulldeklarationer import där deklareranten begärt ändring	2,18%	2,02%	1,58%	-0,4
Andel transteringsärenden där uppbördsförfarandet inletts i enlighet med tidsfristerna	98,99%	99,89%	99,35%	-0,5
Antal sändningar som släppts i fri omsättning utan uppfyllda importvillkor för veterinär- eller växtskyddskontroll	16	6	1	-

Tabell 17

Kvalitetsmätningen				Förändring 2016–2017
Källa: Rapport Kvalitetsmätning 2017	2015	2016	2017	
Andel riktiga och fullständiga deklarerationer ur uppbördssynpunkt; skattat ^{a) b)}	89,00%	92,40%	92,30%	-0,10
Andel riktiga och fullständiga deklarerationer ur handelsstatistisk synpunkt i mätningen ^{c)}	78,90%	80,62%	80,12%	-0,50
Skattad andel rätt debiterad uppbörd ^{a) d)}	99,00%	98,24%	97,92%	-0,32

a) Skattningen är en beräkning som förhåller sig till den totala uppbörden respektive totalt antal deklarerationer för helåret.

b) Konfidensintervallet 2017 för andel riktiga och fullständiga deklarerationer ur uppbördssynpunkt är $\pm 1,8\%$.

c) Med uttrycket "i mätningen" menas att procentsatsen baseras på de faktiska antalet granskade deklarerationer i mätningen för aktuellt år.

d) Konfidensintervallet 2017 för skattad andel rätt debiterad uppbörd är $\pm 0,83\%$

Tabell 18

Följa upp operatör och ärenden – aktiviteter och tid	Antal			Timmar		
	2016	2017	Förändring 2016–2017 Antal	2016	2017	Förändring 2016–2017 Timmar
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter, Kvalitetsmätning 2016 och 2017 samt Agresso</i>						
Tullrevisioner	128	122	-5%	29 482	26 301	-11%
Eftergranskningar	220	199	-10%	20 164	28 048	39%
Kvalitetsmätning	1 197	1 192	0%	5 862	5 019	-14%
Kontroller av ursprungsintyg	305	457	50%	6 713	7 451	11%
Övrig tid inom processen ^{a)}	-	-	-	8 248	15 931	93%
Totalt	1 850	1 970	6%	70 469	82 750	17%

a) Omfattar processens operativa ledning och planering 11 650 tim, hantering av överklaganden 991 tim samt förbättringsarbete inom processen 3 290 tim.

Tabell 19

Granskningsrapporter tullrevision		2016	2017
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter och Agresso</i>			
Antal		128	122
Timmar		29 427	26 247
Styckkostnad netto		108 282	129 084
Totalkostnad netto		13 860 117	15 748 200

Tabell 20

Andel revisioner med maximalt 180 dagars genomströmningstid	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter</i>	79%	70%	69%	-1

Tabell 21

Följa upp operatör och ärenden – kvalitet	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från rättsavdelningen och kompetenscenter</i>				
Andel överklagade ärenden som lett till ändrade beslut vid domar	17%	13%	0%	-13
Andel företag som har ändrat beteende ^{a)}	-	80%	80%	0

a) Uppföljningen genomfördes inte under 2015.

Tabell 22

Andel tullrevisioner som resulterat i ändringar	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter</i>	75%	75%	76%	1

Tabell 23

Andel underlag överlämnade för kontroll i efterhand där efterkontrollen beräknas ge ett väsentligt resultat	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter</i>	52%	67%	66%	-1

Tabell 24

Under året debiterad uppbörd, totalt samt fördelat på avgiftsslag	2015		2016		2017		Förändring 2016–2017
<i>Källa: TDS</i>	tkr	%	tkr	%	tkr	%	
Tull	6 140 478	69,9%	5 951 011	86,2%	6 288 679	93,0%	5,7%
Skatt	2 607 608	29,7%	917 570	13,3%	421 175	6,2%	-54,1%
Avgifter	35 126	0,4%	37 198	0,5%	48 555	0,7%	30,5%
Totalt	8 783 212		6 905 779		6 758 409		-2,1%

Tabell 25

Debiterat efter kontroller (tkr) ^{a)}	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
<i>Källa: Insikt, TDS samt redovisning från kompetenscenter</i>											
Initialkontroller	6 502	13 170	41 133	78 027	21 439	10 167	32 591	17 076	112 711	43 425	-61%
Punktskattekontroller ^{b)}	-	-	10 912	7 225	6 791	9 799	3 576	1 806	2 149	2 189	2%
Efterkontroller	90 044	56 568	55 369	390 281	4 250 154	102 424	73 875	105 455	65 226	111 769	71%
Varav tullrevisioner	64 476	37 655	32 249	53 741	1 872 988	83 207	34 726	23 508	44 873	45 374	1%
Totalt debiterat	96 546	69 738	107 414	475 533	4 278 384	122 390	110 042	124 337	180 086	157 383	-13%

a) Avser debiteringar av tull, skatt (exklusive moms) och andra avgifter (ej tulltillägg). Debiteringarna är ett resultat av tullrevisioner, eftergranskningar, AEO-övervakningar, tillståndsovervakningar, ursprungsgranskningar och lagerkontroll. Dessutom ingår debiteringar efter punktskattekontroller och debiteringar av oavslutade transiteringar.

b) Säkerställda uppgifter för 2008–2009 går inte att ta fram.

Tabell 26

Under året influten uppbörd, totalt samt fördelat på avgiftsslag ^{a)}	2015		2016		2017		Förändring 2016–2017
<i>Källa: TDS</i>	tkr	%	tkr	%	tkr	%	
Tull	6 193 851	55,9%	6 018 268	87,7%	6 261 996	89,3%	3,9%
Skatt	4 842 518	43,7%	809 071	11,8%	710 316	10,1%	-13,9%
Avgifter	37 377	0,3%	38 753	0,6%	40 506	0,6%	4,3%
Totalt	11 073 746		6 866 092		7 012 818		2,1%

a) Denna tabell innehåller all uppbörd som Tullverket hanterar i sina system dvs. inkl. belopp som betalas till andra myndigheter eller som Tullverket disponerar.

Tabell 27

Uppbördsförändring (tkr)					
Källa: TDS		2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
Inkomsttitel	Benämning				
9411	Mervärdesskatt	4 706 313	637 674	642 265	0,7%
9471	Tullmedel	6 193 851	6 018 268	6 261 996	4,0%
9424	Tobaksskatt	14 871	7 844	3 477	-55,7%
9425	Alkoholskatt	26 135	19 233	16 928	-12,0%
9428	Energiskatter	94 714	144 580	32 549	-77,5%
9438	Kemikalieskatt ^{a)}	-	-	14 936	-
9811	Skattetillägg ^{b)}	11 895	12 770	12 664	-0,8%
-	Övrigt ^{c)}	13 002	9 279	8 172	-11,9%
	Summa	11 060 781	6 849 648	6 992 987	2,1%

a) Ny punktskatt fr.o.m. 1 juli 2017 som avser kemikalier i viss elektronik.

b) Under inkomsttiteln Skattetillägg redovisas tulltillägg.

c) Under benämningen Övrigt redovisas inkomsttitlarna 2397, 2712, 2714, 2811, 9452, 9472 och 9821.

Tabell 27.1

Antal tulltillägg					
Källa: Redovisning från kompetenscentren		2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
	Initialkontroll	559	427	413	-3%
	Kontroll i efterhand	115	156	176	13%
	Totalt	674	583	589	1%

Tabell 28

Influten uppörd^{a)} (tkr)											
Källa: TDS											Förändring 2016–2017
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
60 679 746	54 269 698	64 746 065	66 601 860	64 448 912	57 383 606	58 790 129	11 060 781	6 849 648	6 992 987	2,1%	

a) Tabellen visar influten uppörd som Tullverket redovisar mot inkomsttitel.

Tabell 29

Andel ej influten uppörd av det som debiterats under året^{a)}											
Källa: TDS											Förändring 2016–2017
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ^{b)}		
0,41%	0,21%	0,12%	0,14%	0,86%	0,18%	0,18%	0,19%	0,23%	0,21%	-0,02	

a) Här redovisas det som inte inbetalats vid tidpunkten för årsbokslutet.

b) Tullräkningar som har VI kod i TDS är inte medräknade. Koden omfattar ärenden där deklaranten har fått anstånd eller uppskjutande av genomförande av tulltaxeringsbeslut i avvaktan på dom.

Tabell 30

Uppbördsfordringar (tkr)				
<i>Källa: TDS och Agresso</i>	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
Uppbördsfordringar ^{a)}	772 505	810 641	917 144	13%
Indrivningsärenden	-140 212	-139 577	-500 491	259%
Värdereglering ^{b)}	-384 874	-467 392	-229 154	-51%
Summa	247 419	203 672	187 499	-8%

a) Beloppet omfattar samtliga debiterade tullräkningar som inte betalats den 31 december.

b) Värderegleringen av uppbördsfordringar beskrivs under Värderegleringsprinciper i den finansiella redovisningen.

Tabell 31

Uppbördsförlusterna^{a)}, uppdelat på tull, skatt och avgifter (tkr)				
<i>Källa: TDS</i>	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
Tull	1 890	2 950	439	-85%
Skatt	11 033	8 968	4 239	-53%
Avgifter	626	1 620	372	-77%
Totalt	13 549	13 538	5 050	-63%

a) Tullverkets definition av uppbördsförluster är att de utgörs av de ärenden som har avskrivits under året.

Tabell 32

Anspråk på egna medel från EU-kommissionen avseende krav på ekonomiskt ansvar för administrativa misstag (tkr)^{a)}				
<i>Källa: Inkommande diarieförda skrivelser</i>	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
	190	84	2 548	2 933%

a) Beloppet redovisas inklusive det 25-procentiga schablonavdrag för uppbördskostnad som medlemsländerna får göra vid betalningen till EU-kommissionen.

Tabell 33

Andel kursdeltagare på distans				
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter</i>	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017 i procentenheter
	29%	44%	49%	5

Tabell 34

Andel nöjda kursdeltagare vid externa kurser				
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter</i>	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017 i procentenheter
	95%	93%	94%	1

Tabell 35

Nöjda kursdeltagare vid externa kurser fördelat på kvinnor och män ^{a)}

Källa: Redovisning från kompetenscenter

	Antal	Andel
Kvinnor	380	94,5%
Män	280	94,4%

a) Data saknas för 2015 och 2016.

Tabell 36

Skattebortfall alkohol- och tobaksbeslag ^{a)}

Källa: Tullverkets årsredovisningar 2007–2016 samt Tullmålsjournalen

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 tkr
Skattebortfall (tkr)	64 162	125 570	174 525	65 397	113 933	98 739	129 120	153 553	119 097	164 125	38%	45 028

a) Exklusive debiterad punktskatt.

Efterlevda in- och utförelsestrukturer

Tabell 37

Genomföra fysisk kontroll – aktiviteter och tid

Källa: Agresso	Antal			Timmar		
	2016	2017	Förändring 2016–2017	2016	2017	Förändring 2016–2017
Kontroll av resande	26 326	23 979	-9%	64 214	58 867	-8%
Kontroll av transportmedel	21 576	25 993	20%	117 956	129 816	10%
Kontroll av post-, kurir- och fraktgods	17 641	15 945	-10%	18 034	19 319	7%
Punktskattekontroller	4 522	3 514	-22%	23 362	11 412	-51%
Övriga tullkontroller	2 164	2 320	7%	9 018	10 300	14%
Övrig tid inom processen ^{a)}	-	-	-	105 692	115 620	9%
Totalt	72 229	71 751	-1%	338 276	345 334	2%

a) Omfattar processens operativa ledning och planering 60 530 tim, restid 47 111 tim, förbättringsarbete 2 224 tim samt rattfyllerikontroller 5 754 tim.

Tabell 38

Kontroller av resenärer per trafikflöde

Källa: Manuell mätning vid tullkontroll

	Kvinnor			Män		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Flyg	25%	26%	28%	75%	74%	72%
Färja	22%	19%	15%	78%	81%	85%
Personbil vid landgräns	21%	20%	13%	79%	80%	87%
Personbil vid färja	18%	21%	12%	82%	79%	88%
Buss vid landgräns	21%	27%	31%	79%	73%	69%
Buss vid färja	13%	7%	63%	87%	93%	38%
Tåg	15%	14%	21%	85%	86%	79%
Total fördelning	21%	22%	21%	79%	78%	79%
Totalt antal kontrollerade	803	870	872	2 974	3 053	3 257

Tabell 39

Antal skanningar per skannerfordon				
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
	1 465	1 398	1 203	-14%

Tabell 40

Genomföra fysisk kontroll – effektivitet				
<i>Källa: Agresso</i>	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017 i procentenheter
Andel kontroller med skanner som leder till träffar ^{a)}	0,9%	7,1%	4,4%	-3
Andel träff efter fysisk kontroll, totalt	12,9%	18,5%	15,7%	-3
<i>Per flöde:</i>				
– Kontroll av resande	-	7,8%	6,9%	-1
– Kontroll av transportmedel	-	6,0%	6,1%	0
– Kontroll av post-, kurir- och fraktgods	-	52,1%	43,8%	-8
– Punktskattekontroller	-	8,0%	18,9%	11

a) Annat beräkningssätt under 2015 då alla skannade objekt räknades som kontrollerade varför andelen inte är jämförbar.

Tabell 41

Beslagsprotokoll efter kontroll av transportmedel		
<i>Källa: Tullmålsjournalen och Agresso</i>	2016	2017
Antal	1 596	1 919
Timmar	117 956	129 816
Styckkostnad netto	38 432	39 371
Totalkostnad netto	61 337 120	75 552 912

Tabell 42

Beslag per flöde

Källa: Tullmålsjournal

	2016				Totalt exkl. okända	Andel män exkl. okända	2017				Totalt exkl. okända	Andel män exkl. okända
	Män	Kvinnor	Okända	Totalt			Män	Kvinnor	Okända	Totalt		
Buss	43%	9%	48%	263	136	83%	42%	5%	53%	349	165	90%
Resande flyg	76%	13%	11%	831	742	86%	78%	15%	6%	730	683	83%
Personbil	78%	9%	14%	1 001	865	90%	75%	10%	16%	1 018	858	89%
Färja	68%	5%	26%	19	14	93%	60%	7%	33%	382	256	89%
Persontåg	56%	7%	37%	406	256	89%	54%	8%	38%	357	221	87%
Post	71%	15%	14%	8 622	7 435	82%	65%	15%	20%	5 998	4 773	81%
Övrigt	63%	12%	26%	2 466	1 828	84%	62%	15%	23%	1 946	1 501	80%
Totalt andel	69%	13%	17%	-	-	-	65%	14%	22%	-	-	-
Totalt antal	9 444	1 832	2 332	13 608	11 276	84%	6 987	1 470	2 323	10 780	8 457	83%

Tabell 43

Beslag			
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>	2015	2016	2017
Kvinnor	15%	13%	14%
Män	68%	69%	65%
Okänd	17%	17%	22%
Summa	9 532	13 608	10 780

Tabell 44

Genomföra fysisk kontroll – kvalitet				
<i>Källa: Redovisning från rättsavdelningen, Kompetenscenter samt nationell specialist</i>	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017 i procentenheter
Säkerställande av att skanningsrutinerna följs ^{a)}	-	90%	100%	10
Säkerställande av att rutinerna vid LPK-kontroller följs ^{a)}	-	60%	20%	-40
Andel skriftliga klagomål avseende tullkontroller i relation till det totala antalet fysiska kontroller: ≤0,1%	0,04%	0,11%	0,06%	0

a) Nytt mått 2016. Jämförelse saknas för 2015.

Tabell 45

Klagomål och skadestånd			
<i>Källa: Manuell beräkning</i>	2015	2016	2017
Kvinnor	14%	21%	11%
– varav klagomål/skadestånd på bemötande	22%	37%	20%
– varav vid fysisk kontroll	16%	23%	10%
Män	63%	61%	74%
– varav klagomål/skadestånd på bemötande	61%	56%	74%
– varav vid fysisk kontroll	67%	54%	80%
Juridisk person	13%	9%	10%
– varav klagomål/skadestånd på bemötande	11%	2%	6%
– varav vid fysisk kontroll	4%	8%	9%
Okänd	9%	8%	4%
– varav klagomål/skadestånd på bemötande	6%	5%	0%
– varav vid fysisk kontroll	13%	15%	1%
Antal	161	179	145
– varav antal klagomål/skadestånd på bemötande	18	43	35
– varav andel vid klagomål/skadestånd på bemötande	11%	24%	24%
– varav antal vid fysisk kontroll	76	79	90
– varav andel vid fysisk kontroll	47%	44%	62%

Tabell 46

Samhällsnytta narkotika och dopning (mnkr)

Källa: Tullverkets årsredovisningar samt Tullmålsjournalen och redovisning från kompetenscentren

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Mnkr
Samhällsnytta	1 344	1 860	1 346	854	1 566	1 481	1 211	1 057	1 456	3 001	106%	1 545

Tabell 47

Antal beslag narkotika och dopningsmedel

Källa: Tullmålsjournalen

	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Antal
Antal beslag totalt	6 651	7 318	7 271	-1%	-47

Tabell 48

Kvantiteter och typ av narkotikabeslag

Källa: Tullmålsjournalen

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Mängd
Cannabis (kg)	555	1 189	519	576	1 504	911	859	410	1 376	2 396	74%	1 020
Kat (kg) ^{a)}	10 059	10 109	13 836	18 349	11 608	7 569	9 580	3 505	2 926	3 979	36%	1 054
Opium (kg)	102	27	11	10	4	13	14	7	12	4	-67%	-8
Heroin (kg)	25	26	41	17	6	3	22	3	31	37	19%	6
Amfetamin inkl. metamfetamin (kg)	199	273	185	60	172	255	139	175	101	368	266%	267
Kokain inkl. kokablad (kg)	23	47	33	33	28	36	32	84	45	97	117%	52
Ecstasy (tabl.)	24 675	2 164	591	3 069	20 241	19 493	6 085	19 057	27 051	12 769	-53%	-14 282
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (tabl.)	848 931	480 536	781 265	648 289	1 049 665	896 452	735 805	718 349	1 259 998	2 197 933	74%	937 935
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (kg)	37	12	25	62	86	56	100	81	55	204	270%	149
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (l)	5	13	1	10	28	13	22	52	6	15	168%	9
Summa narkotika (tabl.)	873 606	482 700	781 856	651 358	1 069 906	915 945	741 890	737 406	1 287 049	2 210 702	72%	923 653
Summa narkotika (kg)	11 000	11 683	14 650	19 107	13 408	8 843	10 746	4 265	4 545	7 086	56%	2 541
Summa narkotika (l)	5	13	1	10	28	13	22	52	6	15	168%	9
Dopningsmedel (tabl.)	172 277	274 634	144 720	153 464	328 078	94 956	125 622	2 531 301	342 885	170 598	-50%	-172 287
Dopningsmedel (kg)	6	13	16	30	28	18	7	30	36	65	80%	29
Dopningsmedel (l)	32	26	20	71	51	16	13	121	52	51	-3%	-2

a) Varav torkad kat 1 834 kg 2015, 2 463 kg 2016 och 3 473 kg 2017.

Tabell 49

Omhändertagande av missbrukssubstanser

Källa: Insikt och redovisning från kompetenscentren

	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Antal	
Antal omhändertaganden	344	92	59	-36%	-33	
	kg	53	8	21	151%	13
Mängd	l	0,03	0,01	0,01	-30%	0
	st	21 181	9 586	623	-94%	-8 963

Tabell 50

Beslagtagna mängder alkohol och tobak m.m. (Varuslag och måttenhet)

Källa: Tullmålsjournalen

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Liter/st/kg
Sprit (l)	42 464	48 357	78 331	69 904	43 858	75 048	68 110	70 510	80 345	89 297	11%	8 952
Starköl (l)	318 077	349 215	347 906	304 621	328 169	338 381	428 918	368 796	439 693	328 995	-25%	-110 698
Vin (l) ^{a)}	49 658	63 814	56 253	50 740	56 131	43 161	57 645	44 974	65 156	35 054	-46%	-30 102
Cigaretter (st) ^{b)}	19 019 814	56 859 707	76 721 408	17 855 371	26 135 940	22 084 250	46 768 729	25 514 013	18 482 115	28 290 854	53%	9 808 739
Övrig tobak (kg) ^{c)}	3 415	2 165	7 262	3 613	23 945	12 823	7 139	31 811	21 245	32 401	53%	11 156

a) I vin ingår alkoholisk: 4 060 liter 2015, 4 402 liter 2016 och 4 536 liter 2017.

b) I cigaretter ingår cigarrer och cigariller: 28 327 stycken 2015, 11 973 stycken 2016 och 212 stycken 2017.

c) I övrig tobak ingår snus, röktobak och vattenpiptobak.

Tabell 51

Antal beslag och omhändertaganden av alkohol och tobak m.m.

Källa: Tullmålsjournalen och redovisning från kompetenscentren

	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Liter/st
Beslag alkohol	1 106	1 449	993	-31%	-456
Beslag tobak	739	1 051	977	-7%	-74
Omhändertaganden alkohol och tobak	356	232	708	205%	476
Totalt	2 201	2 732	2 678	-2%	-54

Tabell 52

Omhändertagna mängder alkohol och tobak m.m. (Varuslag och måttenhet)

Källa: Insikt samt redovisning från kompetenscentren

	2015 ^{a)}	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Liter/st
Sprit+alkoholisk (l)	30 729	20 350	64 144	215%	43 794
Vin+cider (l)	23 206	12 786	44 643	249%	31 857
Starköl (l)	225 210	139 453	273 246	96%	133 793
Cigaretter (st)	1 108 540	307 926	235 152	-24%	-72 774
Tobak (kg)	31	12	126	950%	114

a) 2015 års siffror justerade.

Tabell 53

Beslag^{a)} av vapen

Källa: Tullmålsjournalen

Varutyp	Antal beslag			Mängd			Enhet
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	
Skjutvapen	41	35	28	61	53	61	st
	1 122	4 878	2 836	7 283	14 365	32 680	st
Andra vapen, ammunition, sprängmedel m.m.	-	-	-	-	-	-	kg
	2	-	-	7	-	-	l
Övriga avvikelser^{b)}							
Andra vapen, ammunition m.m. ^{c)}	28	23	29	10 916	77 352	111 126	kg
	2	19	21	2	84	156	st

a) Beslagsposter i Tullmålsjournalen

b) Under avvikelser redovisas upptäckta avvikelser i samband med kontroll där beslag inte görs.

c) Andra vapen, explosiva varor, ammunition m.m. inkluderar farliga föremål och produkter med dubbla användningsområden (PDA). För PDA redovisas ingen mängd eller vikt, eftersom avvikelserna kan bestå i avsaknad av tillstånd eller rutiner och avvikelserna är därför inte kopplade till en specifik vara.

Tabell 54

Antal ingripanden med anledning av immaterialrätt eller produktsäkerhet	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
Källa: Redovisning från enheten för EU och internationell samordning				
Produktsäkerhet, antal ingripanden	30	26	63	142%
Immaterialrätt, antal ingripanden	242	207	411	99%
Immaterialrätt, antal artiklar	59 263	204 935	28 940	-86%

Tabell 55

Andra restriktionsvaror – typ, antal och mängd ^{a)}							
<i>Källa: Tullmålsjournalen samt redovisning från kompetenscentren</i>							
Varutyp	Antal			2015	Mängd		Enhet
	2015	2016	2017		2016	2017	
	1 219	433	251	240 548	171 201	105 609	st
Läkemedel m.m.	59	67	51	23	20	12	l
	104	193	160	35	93	179	kg
Hälssofarliga varor	454	319	148	26	17	17	kg
	9	50	28	146	175	155	l
	16	32	24	446	1 108	4 655	st
Sprutor och kanyler	368	332	372	48 568	23 147	25 460	st
Djur, växter och produkter av dessa, inkl. CITES	3	3	3	0,6	0,7	1,6	kg
Levande djur	31	24	22	713	5 122	1 836	st
	3	2	2	5	39	27	st
	23	15	23	7 406	157	3 648	kg
Livsmedel	2	-	-	10	-	-	l
	1	-	1	2	-	1	st
	6	5	-	1 481	33 337	-	l
Övriga varor ^{b)}	1	1	3	0,0	0,4	6	kg
	15	17	23	956	317	4 298	st
Summa ^{b)}	2 314	1 493	1 111				

Övriga avvikelser ^{c)}*Källa: Redovisning från kompetenscentren*

Läkemedel m.m.	161	338	232	5 319	4 118	1 815	kg
Farligt avfall/avfall (export)	24	30	29	349 355	352 191	505 035	kg
	6	10	5	29 064	42 931	29 659	kg
Djur, växter och produkter av dessa, inkl. CITES	1	4	8	13	4	11	st
Levande djur ^{d)}	84	1	6	125	1 900	11	st
Livsmedel	31	77	56	118 933	257 954	191 396	kg
Övrigt ^{e)}	14	13	31	111 629	29 491	28 474	kg
Summa	321	473	367				
Totalt antal	2 635	1 966	1 478				

a) Beslagsposter i Tullmålsjournalen

b) Under övrigt redovisas mineraliska och kemiska produkter, plast- och gummivaror samt läder- och skinnvaror.

c) Under avvikelser redovisas upptäckta avvikelser i samband med kontroll men där beslag inte görs.

d) I levande djur ingår hundar som inte tas i beslag av Tullverket, utan där beslut om åtgärd fattas av Jordbruksverket.

e) Övriga avvikelser redovisas endast som kg.

Förebygga och motverka brottslighet

Tabell 56

Hantera brott – aktiviteter och tid	Antal		Förändring 2016–2017 Antal	Timmar		Förändring 2016–2017 Timmar
	2016	2017		2016	2017	
<i>Källa: Tullmålsjournalen och Agresso</i>						
Narkotikabrottsutredningar	1 708	1 707	0%	219 772	210 257	-4%
Ekobrottsutredningar	803	847	5%	41 707	41 207	-1%
Övriga brottsutredningar ^{a)}	988	977	-1%	33 210	26 705	-20%
Övrig tid inom processen ^{b)}	-	-	-	144 735	152 779	6%
Totalt	3 499	3 531	1%	439 424	430 948	-2%

a) Varav 49 egna stämningsansökningar.

b) Omfattar processens operativa ledning och planering 40 246 tim, restid 18 093 tim samt förbättringsarbete 6 410 tim. Dessutom ingår hanteringen av beslag och omhändertaganden 45 223 tim, tullåklagarverksamhet 20 997 tim samt övrigt arbete i processen 31 253 tim.

Tabell 57

Slutredovisade förundersökningsprotokoll ^{a)}		
<i>Källa: Tullmålsjournalen och Agresso</i>		
	2016	2017
Antal	1 873	2 050
Timmar brottsutredning	141 923	140 570
Styckkostnad netto	40 463	41 348
Totalkostnad netto	75 786 882	84 763 710

a) Slutredovisade till Åklagarmyndigheten.

Tabell 58

Hantera brott – effektivitet	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>				
Andel förundersökningar av enkel beskaftenhet med högst 160 dagars genomströmningstid ^{a)}	80%	85%	83%	-2
Antal öppna ärenden av enkel beskaftenhet äldre än 160 dagar ^{b)}			-0,6%	

a) Avser ärenden där Tullverket har rätt att leda förundersökningen.

b) Nytt mått 2017.

Tabell 59

Positiva lagföringsbeslut ^{a)}	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Antal
<i>Källa: Åklagarmyndigheten</i>					
Antal redovisade misstankar där beslut tagits av Åklagarmyndigheten	2 081	2 146	1 595	-26%	-551
Antal åtal	1 344	1 559	1 186	-24%	-373
Andel positiva beslut	65%	73%	74%	1%	-

a) Avser åtal, åtalsunderlåtelse, strafförelägganden och företagsbot.

Tabell 60

Hantera brott – kvalitet				Förändring 2016–2017 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter, Åklagarmyndigheten och Tullmålsjournalen</i>				
	2015	2016	2017	
Andel beslagsärenden utan avvikelser	91%	98%	98%	0
Andel slutredovisade förundersökningar av inledda förundersökningar ^{a)}	42%	54%	54%	0
Andel väckta åtal av brottsmisstankar som har överlämnats till åklagare	51%	61%	60%	-1
Andel positiva lagföringsbeslut	65%	73%	74%	1
Andel ärenden där TNU tillämpats korrekt	75%	87%	78%	-9

a) Avser antal slutredovisade förundersökningar, straffrelägganden och Tullverkets egna stämningsansökningar.

Tabell 61

Antal identifierade kriminella nätverk				Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Antal
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>					
	2015	2016	2017		
Narkotikasmuggling	29	34	30	-12%	-4
Alkoholsmuggling	2	4	6	50%	2
Tobaksmuggling	2	1	2	100%	1
Ekobrott	0	0	0	0	0
Övrigt	0	0	1	0	1
Totalt antal	33	39	39	0%	0

Tabell 62

Antal utslagna/ allvarligt skadade kriminella nätverk^{a)}												Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Antal
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>													
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017			
Narkotikasmuggling	19	21	10	12	10	9	18	15	16	12	-25%	-4	
Alkoholsmuggling	1	0	3	3	0	0	1	1	2	2	0%	0	
Tobaksmuggling	1	5	6	2	0	1	2	1	0	2	0	2	
Ekobrott	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Övrigt	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	
Totalt antal	21	26	19	17	10	11	22	17	18	16	-11%	-2	

a) Arbetet med att skada och slå ut nätverk sträcker sig över årsskiften vilket påverkar jämförbarheten mellan åren.

Tabell 63

Förverkat värde vid utbyte av brott				Förändring 2016–2017
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>				
	2015	2016	2017	
Antal domar	9	19	13	-32%
Förverkat värde (tkr)	5 397	10 373	4 329	-58%

Tabell 64

Förundersökningar av brott					
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Antal
Antal inledda förundersökningar	5 606	6 446	6 559	113	2%
Antal strafförelägganden utfärdade av Tullverket	961	1 593	1 442	-151	-9%
Antal till Åklagarmyndigheten slutredovisade förundersökningar	1 372	1 873	2 050	177	9%
Tullverkets egna stämningsansökningar ^{a)}		27	49	22	81%
Andel till Åklagarmyndigheten slutredovisade förundersökningar av inledda	24%	29%	31%	-	8%
Andel slutredovisade förundersökningar av inledda ^{b)}	42%	54%	54%	-	0%

a) Nytt mått 2016.

b) Inkluderar strafförelägganden och Tullverkets egna stämningsansökningar.

Tabell 65

Inledda förundersökningar^{a)}	2017
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>	
Antal inledda förundersökningar	6 559
– varav kvinnor	14%
– varav män	66%
– varav utan uppgift om kön	20%

a) Data saknas för 2015 och 2016.

Tabell 66

Slutredovisade förundersökningar till Åklagarmyndigheten^{a)}	2017
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>	
Totalsumma	2 050
– varav kvinnor	16%
– varav män	82%
– varav utan uppgift om kön	2%

a) Data saknas för 2015 och 2016.

Tabell 67

Strafförelägganden fördelat på kvinnor och män^{a)}	2017
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>	
Totalsumma	1 442
– varav kvinnor	14%
– varav män	86%

a) Data saknas för 2015 och 2016.

Tabell 68

Rattfyllerikontroller				
<i>Källa: Agresso</i>	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
Antal genomförda rattfyllerikontroller	59 961	55 770	59 310	6%

Tabell 69

Antal inledda förundersökningar rattfylleri				
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017
Rattfylleri	234	285	345	21%
Grov rattfylleri	25	18	27	50%
Rattfylleri under påverkan av narkotika	40	31	65	110%
Totalt	299	334	437	31%

Tabell 70

Redovisade förundersökningar rattfylleri					
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Antal
Antal strafförelägganden utfärdade	7	27	56	107%	29
Antal slutredovisade förundersökningar till Åklagarmyndigheten	226	251	307	22%	56

Tabell 71

Antal personer lagförda för grova brott												
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Förändring 2016–2017	Förändring 2016–2017 Antal
Antal personer	62	107	177	187	147	150	152	171	159	143	-10%	-16
Antal fängelseår	301	634	673	693	501	520	485	487	464	447	-4%	-17

Tabell 72

Påföljd efter dom^{a)}	Antal ärenden	Domslut män	Andel domslut män^{b)}	Domslut kvinnor	Andel domslut kvinnor^{b)}	Domslut utan uppgift om kön	Andel domslut utan uppgift om kön^{b)}
Fängelse	374	347	19%	23	6%	7	22%
Dagsböter	451	407	23%	39	11%	5	16%
Penningböter	9	9	1%				
Annan påföljd	345	276	15%	75	21%		
Frikänd	109	95	5%	16	4%	2	6%
Totalt	1 288	1 134	63%	153	43%	14	44%

a) Statistiken är beroende av att alla påföljder införs manuellt i Tullverkets tullmålsjournal. I ett ärende kan det finnas både dömda kvinnor och män varför antalet ärenden är mindre än antalet domslut per kön.

b) Andel kvinnor och män som dömts utgående från antal förundersökningar gällande kvinnor respektive män och som överlämnats till Åklagarmyndigheten.

Kompetensförsörjning

Tabell 73

Externa sökanden till tjänster som utlysts						
<i>Källa: HR-avdelningen</i>						
Avdelning	2016			2017		
	Antal sökande	Andel kvinnor	Andel män	Antal sökande	Andel kvinnor	Andel män
Brottsbekämpning (BB)	1 854	36%	64%	3 889	43%	57%
Effektiv handel (EH)	754	53%	47%	2 138	59%	41%
EH/BB Gemensam	219	37%	63%	453	50%	50%
Stödavd/stab (exkl. IT)	553	59%	41%	466	48%	52%
IT	149	24%	76%	250	23%	77%
Totalt	3 529	43%	57%	7 196	48%	52%

Tabell 74

Anställda av externa sökanden till utlysta tjänster						
<i>Källa: HR-avdelningen</i>						
Avdelning	2016			2017		
	Antal anställda	Andel kvinnor	Andel män	Antal anställda	Andel kvinnor	Andel män
Brottsbekämpning (BB)	28	54%	46%	76	42%	58%
Effektiv handel (EH)	20	60%	40%	64	68%	32%
EH/BB Gemensam	3	33%	67%	9	56%	44%
Stödavd/stab (exkl. IT)	12	83%	17%	14	57%	43%
IT	10	20%	80%	22	27%	73%
Totalt	73	55%	45%	185	51%	49%

Årsredovisningens undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Stockholm den 21 februari 2018

Therese Mattsson
Generaltulldirektör

Box 12854, 112 98 Stockholm
Telefon: 0771-520 520
tullverket.se